

25.9.2019

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO

Keskustelupöytäkirja

15 – 2019

Kokousaika: 25.9.2019 klo 18.00 – 23.27

Kokouspaikka: Vanha Raatihuone, Aleksanterinkatu 20

Keskustelupöytäkirjaan on kirjattu vain ne kaupunginvaltuuston esityslistan asiakohdat, joissa on käytetty puheenvuoro.

HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Diskussionsprotokoll

15 – 2019

Mötestid: 25.9.2019 kl 18.00 – 23.27

Mötesplats: Gamla Rådhuset, Alexandersgatan 20

I diskussionsprotokollet har antecknats bara de ärenden på stadsfullmäktiges föredragningslista i vilka någon har yttrat sig.

25.9.2019

257 §.....	10
Esityslistan asia nro 8	10
KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA	10
Valtuutettu Wille Rydman	10
259 §.....	10
Esityslistan asia nro 10	10
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN JÄSENEEN JA VARAJÄSENEEN VALINTA	10
Valtuutettu Wille Rydman	10
260 §.....	11
Esityslistan asia nro 11	11
VALTUUTETTU ATTE HARJANTEEN ALOITE LIHA- JA MAITOTUOTTEIDEN KULUTUKSEN PUOLITTAMISESTA VUOTEEN 2025 MENNESSÄ	11
Valtuutettu Kaisa Hernberg.....	11
Apulaispormestari Pia Pakarinen.....	12
Valtuutettu Fatim Diarra.....	13
Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro)	14
Valtuutettu Ulla-Marja Urho (vastauspuheenvuoro)	14
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	15
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	15
Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	15
Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)	16
Valtuutettu Ulla-Marja Urho (vastauspuheenvuoro)	16
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Sameli Sivonen (vastauspuheenvuoro)	17
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	17
Valtuutettu Katju Aro (vastauspuheenvuoro)	18
Valtuutettu Ted Apter (vastauspuheenvuoro)	18
Valtuutettu Leo Stranius (vastauspuheenvuoro)	19
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro).....	19
Valtuutettu Sandra Hagman (vastauspuheenvuoro)	20
Valtuutettu Petrus Pennanen	20
Valtuutettu Reetta Vanhanen.....	21
Valtuutettu Alviina Alametsä	22
Valtuutettu Sameli Sivonen.....	23
Valtuutettu Anna Vuorjoki	23
Valtuutettu Kati Juva.....	24
Valtuutettu Ulla-Marja Urho	25
Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro)	26

25.9.2019

Valtuutettu Leo Stranius (vastauspuheenvuoro)	27
Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro)	27
Valtuutettu Amanda Pasanen	27
Valtuutettu Mia Haglund	28
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	29
Valtuutettu Leo Stranius (vastauspuheenvuoro)	30
Valtuutettu Mia Haglund (vastauspuheenvuoro)	30
Valtuutettu Jaana Pelkonen (vastauspuheenvuoro)	30
Valtuutettu Sameli Sivonen (vastauspuheenvuoro)	31
Valtuutettu Mari Holopainen	31
Valtuutettu Matias Turkkila	32
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)	32
Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro)	33
Valtuutettu Sameli Sivonen (vastauspuheenvuoro)	34
Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)	34
Valtuutettu Matias Turkkila (vastauspuheenvuoro)	35
Valtuutettu Mika Ebeling	35
Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)	36
Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)	37
Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)	37
Valtuutettu Laura Kolbe	37
Valtuutettu Petra Malin	38
Valtuutettu Ulla-Marja Urho (vastauspuheenvuoro)	39
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	40
Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro)	40
Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)	40
Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro)	41
Valtuutettu Ozan Yanar	41
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)	41
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	41
Valtuutettu Emma Kari	43
Apulaispormestari Pia Pakarinen	44
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)	45
Valtuutettu Ulla-Marja Urho	45
Valtuutettu Kati Juva (vastauspuheenvuoro)	46
Valtuutettu Sameli Sivonen (vastauspuheenvuoro)	46
Apulaispormestari Pia Pakarinen	46
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	47
261 §	48
Esityslistan asia nro 12	48

25.9.2019

VALTUUTETTU MARTINA HARMS-AALLON ALOITE PALVELUSUHDEASUNTOJEN LISÄÄMISEKSI	48
Apulaispormestari Pia Pakarinen	48
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	49
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	50
Valtuutettu Petra Malin	50
Ledamoten Harms-Aalto	51
Valtuutettu Jenni Pajunen	52
Valtuutettu Sandra Hagman	52
Valtuutettu Laura Rissanen	53
Valtuutettu Fatim Diarra	53
Valtuutettu Ilkka Taipale	54
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	55
Valtuutettu Elina Moisio	56
Valtuutettu Arja Karhuvaara	56
Valtuutettu Ted Apter	57
Valtuutettu Ulla-Marja Urho	57
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	58
262 §	58
Esityslistan asia nro 13	58
VALTUUTETTU PENTTI ARAJÄRVEN ALOITE HIILINEUTRAALI HELSINKI 2035 - TOIMENPIDEOHJELMAN SOSIAALISTEN VAIKUTUSTEN ARVIOIMISEKSI	58
Valtuutettu Kaarin Taipale	58
Valtuutettu Pentti Arajärvi	59
263 §	60
Esityslistan asia nro 14	60
VALTUUTETTU FATIM DIARRAN ALOITE MAAHANMUUTTAJAVANHEMPIEN KOTOUTUMISKOULUTUKSEN NOPEUTTAMISESTA YHTEISTYÖSSÄ KOULUJEN KANSSA	60
Valtuutettu Fatim Diarra	60
Ledamoten Eva Biaudet	61
265 §	61
Esityslistan asia nro 16	61
VALTUUTETTU ABDIRAHIM HUSSEININ ALOITE HAKARISTIN JA MUIDEN KANSALLISSOSIALISTISTEN SYMBOLIEN KIELTÄMISEKSI HELSINGISSÄ	61
Valtuutettu Abdirahim Hussein	61

25.9.2019

Ledamoten Eva Biaudet	62
266 §.....	63
Esityslistan asia nro 17	63
VALTUUTETTU ALVIINA ALAMETSÄN ALOITE KOULUJEN SEKSUAALIKASVATUKSEN KEHITTÄMISESTÄ.....	63
Valtuutettu Alviina Alametsä	63
Valtuutettu Katju Aro	64
Valtuutettu Alviina Alametsä	66
Valtuutettu Mika Ebeling	66
267 §.....	66
Esityslistan asia nro 18	66
VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE ALUEELLISESTA VARHAISKASVATUSPAIKKATAKUUSTA.....	66
Valtuutettu Mari Holopainen	66
Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)	68
Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)	68
269 §.....	69
Esityslistan asia nro 20	69
RUOTSALAISEN KANSANPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE AURAUSLUMEN POISKULJETUKSESTA.....	69
Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin.....	69
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	69
270 §.....	70
Esityslistan asia nro 21	70
VALTUUTETTU SIRPA ASKO-SELJAVAARAN ALOITE LUMEN MEREEN KIPPAAMISEN LOPETTAMISESTA.....	70
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	70
Ledamoten Björn Månsson	70
Valtuutettu Terhi Koulumies.....	71
Valtuutettu Otto Meri.....	71
Ledamoten Björn Månsson (replik).....	71
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	72
Valtuutettu Petrus Pennanen	72
Ledamoten Björn Månsson (replik).....	73
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro).....	73

25.9.2019

272 §.....	74
Esityslistan asia nro 23	74
VALTUUTETTU ALVIINA ALAMETSÄN ALOITE ESTEETTÖMYYDEN LISÄÄMISEKSI KAUPUNGIN KOKOUSTILOISSA INDUKTIOSILMUKAN AVULLA	74
Valtuutettu Alviina Alametsä	74
Valtuutettu Mauri Venemies.....	74
273 §.....	75
Esityslistan asia nro 24	75
VALTUUTETTU OSMO SOININVAARAN ALOITE YLIOPISTON METROASEMAN POHJOISEN SISÄÄNKÄYNNIN AVAAMISESTA.....	75
Valtuutettu Mikko Särelä.....	75
Ledamoten Björn Månsson.....	75
Valtuutettu Osmo Soininvaara	76
Valtuutettu Sameli Sivonen.....	76
Valtuutettu Risto Rautava	77
Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro).....	77
274 §.....	78
Esityslistan asia nro 25	78
VALTUUTETTU KATI JUVAN ALOITE ROLLAATTORIN KANSSA LIIKKUVIEN MAKSUTTOMASTA MATKUSTAMISESTA HSL:N BUSSILIIKENTEESSÄ.....	78
Valtuutettu Kati Juva.....	78
Valtuutettu Asko-Seljavaara	78
Valtuutettu Ilkka Taipale	79
Valtuutettu Kaisa Hernberg.....	79
276 §.....	80
Esityslistan asia nro 27	80
VALTUUTETTU PIA KOPRAN ALOITE TEKONURMIKENTÄSTÄ PUKINMÄEN LIIKUNTAPUISTOON.....	80
Valtuutettu Pia Kopra.....	80
Valtuutettu Sami Muttilainen	80
279 §.....	81
Esityslistan asia nro 30	81
VALTUUTETTU SINIKKA VEPSÄN ALOITE VUODEN 1918 MUISTOLAATASTA HIETANIEMEN HAUTAUSMAALLE	81

25.9.2019

Valtuutettu Sinikka Vepsä	81
280 §.....	82
Esityslistan asia nro 31	82
VALTUUTETTU JUSSI CHYDENIUKSEN ALOITE ÄÄNILEVYKOKOELMASTA KESKUSTAKIRJASTO OODIIN	82
Valtuutettu Sami Muttilainen	82
284 §.....	82
Esityslistan asia nro 35	82
VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE KIRJASTON PERUSTAMISESTA KALASATAMAAN.....	82
Valtuutettu Mari Holopainen	82
Valtuutettu Sami Muttilainen	84
Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)	84
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)	85
Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro).....	85
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	86
Valtuutettu Mauri Venemies.....	86
Valtuutettu Jenni Pajunen.....	87
Valtuutettu Otto Meri.....	87
Valtuutettu Sami Muttilainen	88
Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara	88
Valtuutettu Mari Holopainen	89
Valtuutettu Mauri Venemies.....	89
285 §.....	90
Esityslistan asia nro 36	90
VALTUUTETTU OZAN YANARIN ALOITE LASTEN JA NUORTEN HARRASTAMISEN TUKEMISESTA	90
Valtuutettu Ozan Yanar	90
Valtuutettu Emma Kari.....	91
Valtuutettu Alviina Alametsä	92
Valtuutettu Abdirahim Hussein	92
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	93
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	94
Valtuutettu Ozan Yanar	94

25.9.2019

286 §.....	95
Esityslistan asia nro 37	95
VALTUUTETTU PAAVO ARHINMÄEN ALOITE LAPSIPERHEIDEN LIIKUNTAMAHDOLLISUUKSISTA KOULUJEN LIIKUNTASALEISSA.....	95
Valtuutettu Petrus Pennanen	95
Apulaispormestari Pia Pakarinen.....	96
Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)	97
Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)	97
Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)	97
Apulaispormestari Pia Pakarinen.....	98
Valtuutettu Abdirahim Hussein	98
287 §.....	99
Esityslistan asia nro 38	99
VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE VANHUSTEN HOIVASTA	99
Valtuutettu Anna Vuorjoki	99
Valtuutettu Petra Malin	100
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	101
Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro).....	101
Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro).....	101
Valtuutettu Arja Karhuvaara.....	102
Valtuutettu Sinikka Vepsä	102
Valtuutettu Ulla-Maija Urho	103
Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro).....	104
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	104
Valtuutettu Aleksi Niskanen	105
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	105
Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)	107
288 §.....	108
Esityslistan asia nro 39	108
PERUSSUOMALAISTEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE LAITTOASTI MAASSA OLEVIEN PALVELUIDEN LAAJENTAMISEN PURKAMISESTA	108
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	108
Valtuutettu Dani Niskanen	108
Valtuutettu Arja Karhuvaara.....	109
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	110
Ledamoten Eva Biaudet	111
Valtuutettu Pia Kopra.....	111

25.9.2019

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma	112
Valtuutettu Abdirahim Hussein	112
Valtuutettu Atte Kaleva	113
Valtuutettu Matias Turkkila	114
Valtuutettu Sami Muttilainen	115
Valtuutettu Ozan Yanar	115
Valtuutettu Jussi Halla-aho	115
Valtuutettu Matti Parpala	116
Valtuutettu Mika Ebeling	116
Apulaispormestari Sanna Vesikansa	116
Valtuutettu Abdirahim Hussein	117
Valtuutettu Pia Kopra	118
Valtuutettu Wille Rydman	118
Valtuutettu Terhi Peltokorpi	119
Valtuutettu Maija Anttila	120
Valtuutettu Abdirahim Hussein	120
Valtuutettu Aleksi Niskanen	121
Valtuutettu Nuutti Hyttinen	122
Valtuutettu Jussi Halla-aho	122

25.9.2019

257 §

Esityslistan asia nro 8

KULTTUURI- JA VAPAA-AIKALAUTAKUNNAN VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Wille Rydman

Esitän, että Arja Karhuvaaran henkilökohtaiseksi varajäseneksi valitaan Veli-Pekka Dufva.

259 §

Esityslistan asia nro 10

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNNAN JÄSENEEN JA VARAJÄSENEEN VALINTA

Valtuutettu Wille Rydman

Jaa, se meneekin näin päin. Esitän, että toimisimme siten, että Maritta Hyvärisen varajäseneksi valitaan Veli-Pekka Sinervuo ja Sami Heistaron varajäseneksi Pia Hytönen, jolloin siellä varajäsenyydet vaihtavat ikään kuin paikkaa siten että on aina miesjäsenellä naisvarajäsen ja päinvastoin. Tämä on ilmeisesti kansliasta tsekattu, että tällainen päätös voidaan tehdä.

25.9.2019

260 §

Esityslistan asia nro 11

VALTUUTETTU ATTE HARJANTEEN ALOITE LIHA- JA MAITOTUOTTEIDEN KULUTUKSEN
PUOLITTAMISESTA VUOTEEN 2025 MENNESSÄ

Valtuutettu Kaisa Hernberg

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Se, mitä me syömme ja miten syömämme ruoka tuotetaan, on yksi niistä isoista kysymyksistä, kun ihmiskunta kamppailee ilmastonmuutosta vastaan. Laaja kansainvälinen tutkimusnäyttö osoittaa, että erityisesti naudanliha- ja maitotuotteiden vähentäminen on olennaisen tärkeää, jotta ruuantuotannon ilmastovaikutukset saadaan kestäväälle tasolle. Kun ruuasta ja ilmastosta keskustellaan, vastuu säilytetään helposti yksittäisen kuluttajan harteille, ja toki, onhan meillä jokaisella mahdollisuus tehdä valintoja arjessamme, mutta ne isot muutokset tässäkin asiassa on tehtävä järjestelmätasolla. Helsingin kaupungin ruokapalvelut ovat juuri tätä järjestelmätasoa, jonka kautta on mahdollisuus suoraan vaikuttaa suuren ihmisjoukon päivittäiseen ruuan kulutukseen. Lihan ja maitotuotteiden kulutuksen puolittaminen kaupungin ruokapalveluissa on merkittävä, konkreettinen askel kohti kaupunkimme päästövähennyksiä.

Siksi oli äärimmäisen tärkeä päätös, kun valtuusto aiemmin tänä vuonna otti kantaa valtuutettu Harjanteen aloitteeseen ja palautti sen valmisteluun, jotta aloitteen tavoite otetaan vakavasti ja toteutetaan. Myös kaupunginhallitus tuki tätä tavoitetta lähes yksimielisesti. Olen tosi ylpeä siitä, että Helsingin poliittisilta päättäjiltä löytyy rohkeutta ottaa merkittävä askel tässä asiassa. Sen sijaan olen ollut melko tyrmistynyt siitä vastustuksesta, jota aloite on kohdannut kaupungin toimialoilla. On käsittämätöntä, että virkamiehemme eivät ota vakavasti ilmastonmuutoksen aiheuttamaa uhkaa tai kaupungin yhdessä päätettyä tavoitetta vähentää päästöjä tässä asiassa.

Sekä toimialojen lausunnoissa että myös julkisuudessa on esitetty väitteitä, jotka eivät kaikilta osin oikein kestä lähempää tarkastelua, joten kertauksen vuoksi: Tämän aloitteen toteuttaminen ei välttämättä tarkoita kasvisruuan määrän lisäämistä sinänsä. Aloite voidaan myös toteuttaa vähentämällä liha- ja maitotuotteiden määrää annoksissa. Muissa kunnissa on saatu hyviä tuloksia esimerkiksi korvaamalla osa jauheli-

25.9.2019

hakastikkeen lihasta papurouheella. Maistuu ammattikoululaisille hyvin siellä muissakin kunnissa, niin eiköhän se maistu täällä Helsingissäkin. Aloitteen toteuttaminen ei myöskään todellakaan tarkoita sitä, että huonokuntoiset vanhukset ja muut hauraassa tilanteessa olevat erityisryhmät näännytetään sairaalasänkyihinsä. Aloite koskee liha- ja maitotuotteiden käytön puolittamista koko kaupungin ruokapalveluissa, ja on järkevää edetä rivakammin niillä alueilla, joilla muutosten aikaansaaminen on helpompaa. Tällaisia ovat esimerkiksi koulut, päiväkodit, lastenkodit ja työpaikkaruokalat, joissa ruokailee terveitä ja hyväkuntoisia lapsia ja aikuisia. Aloitteen toteuttaminen ei missään tapauksessa tarkoita, että ruokapalvelujen tarjoamien ruokien ravintosisältö heikkenee. THL:n valtakunnallisissa ravintosuosituksissa todetaan, että kasvispainotteinen sekaruokavalio on terveellinen, ja juuri tällaista ruokavaliota tämäkin aloite edistää. Myös THL suosittaa lihankäytön vähentämistä.

Virkamieskunnasta on myös harmiteltu sitä, että laitoskeittiöille sopivia kasvisproteiinituotteita on tarjolla vähän. No, Helsinki on yksi suurimmista hankintaorganisaatioista tässä maassa. Meillä on erittäin suuri mahdollisuus muokata markkinoita, jos vain päätämme sen mahdollisuuden käyttä. Kun yli 600 000 asukkaan kaupunki ilmoittaa, että 6 vuoden aikana ruokapalvelumme tulevat merkittävästi lisäämään kasvipohjaisten tuotteiden ostoja, voitte olla ihan varmoja, että markkinoilla kyllä syntyy tarjontaa vastaamaan tähän kysyntään. Itse asiassa mielestäni Helsingiltä olisi varsin vastuullista pyrkiä ohjaamaan markkinoita tähän suuntaan, kun se mahdollisuus meillä on ja se valta meillä on.

Kuten edellä totesin, paljon Helsinkiä pienemmissä kunnissa on innolla lähdetty keksimään ratkaisuja lihankäytön vähentämiseen ruokapalveluissa laitosruokailussa. Tätä asennetta tarvitaan nyt myös Helsingin ruokapalveluissa. On keskityttävä ratkaisuihin ja mahdollisuuksiin, ei ongelmointiin ja taaksepäin katsomiseen. Myös ruokapalvelun ja virkamiesten on osallistuttava ilmastotyöhön. Ei se meidän päästövähennysohjelmamme itse itseään toteuta, vaan se vaatii toimenpiteitä.

Tämä aloite ei pyydä mahdottomia. Se on toteutettavissa. Se on ilmaston kannalta järkevä. Se on myös terveyden kannalta fiksua. Ruuan ilmastopäästöt on tässäkin kaupungissa saatava alas.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Sopivasti juuri eilen tuolla kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa käsiteltiin ruokapalveluasioita. Pienenä kertauksena: kasvisruoka on ol-

25.9.2019

lut rinnalla vaihtoehtona vuodesta 2007, viikoittainen kasvisruokapäivä vuodesta 2006, varhaiskasvatuksessa 2018, vegaaneilla kouluissa syksystä 2003 ja varhaiskasvatuksessa kevästä 2018. Meidän kilpailutuksemme perustuu 60 % hinta, 40 % laatu, ja kaiken kaikkiaan Hiili-neutraali Helsinki -tavoitteiden toteutumisen painoarvo on 10 % hankinnoista, eli sitä on otettu huomioon. Sitten elokuun 2019 alkaneelle ruokalistalle on lisätty yksi kasvisruokapäivä lisää, eli kouluissa tarjotaan kasvisvaihtoehtoa pelkästään 7 päivänä 6 viikon aikana. Päiväko-tiruokailussa laskennallinen määrä on 92 grammaa punaista lihaa, 51 grammaa broileria/kalkkunaa ja 61 grammaa kalaa. Kouluruuassa, siis sekaruokailijalla, 78 grammaa punaista lihaa, 63 broileria/kalkkunaa, 54 grammaa kalaa per viikko. Eli tässä sinänsä nämä ovat varsin kohtuul-lisia nämä määrät.

Meillä on tulossa sitten vuoden tai syksyn 2020 ruokalistaan niin että kasvisruuat tulisivat linjastoon ensimmäisenä, jos se suinkin on raken-teellisistä syistä mahdollista, eli tuupataan nimenomaan niitä kasvis-ruokia siinä ensimmäisenä vaihtoehtona. Lisätään koko ajan siis maltil-lisesti myös näitä kasvisruokia, niiden osuutta ja kasvisruokapäiviä pik-kuhiljaa, jotta totutellaan, koska myös haluamme tietenkin, että hävikkiä tulisi mahdollisimman vähän. Punaista lihaa ollaan korvaamassa broile-ri- ja kalkkunaruuilla, kalaruokia ollaan lisäämässä. Tietysti se, että noudatetaan valtion ravitsemusneuvoston suosituksia. Mainitsen tuosta kauramaidosta, että sen hinta tulisi olemaan noin 600 000 euroa per vuosi, jos 30 % oppilaista valitsee sen. Näillä myös valinnoilla, mitä tehdään, on tietysti myös budjettivaikutuksia.

Kiitoksia.

Valtuutettu Fatim Diarra

Kiitos, puheenjohtaja.

Minusta on siis mahtavaa, että tämä aloite on nyt menossa tällä tavalla eteenpäin, ja minusta on hienoa myös se, miten me tässä kaupungissa otamme ilmastopolitiikan tosissaan ja haluamme tehdä toimenpiteitä. Tämä vaatii toimenpiteitä joka puolella. Myös ruoka on iso poliittinen kysymys, ja sen takia minusta on hirvittävän hienoa, että tällainen askel halutaan ottaa. Ehkä haluan kuitenkin puhua hieman tästä maidosta ja siitä, että maito on halvempaa. Sehän johtuu siitä koulumaitotuesta, jo-ka on poliittinen päätös, eli me haluamme verorahoilla tukea sitä, että maitoa juodaan. Maidonjuonti ei oikeasti ole mitenkään hirvittävän tar-peellista. Niin kauan kuin koulumaitotuki on olemassa, on surkeata, et-

25.9.2019

tä me emme muka voisi siirtyä pois siitä maidon lipittämisestä ja lapsille tyrkyttämisestä.

Kiitos.

Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestarille tästä luettelosta. On kiva, että konkreettisia toimia tehdään. Nyt vain tosiaan on se, että nyt me olemme sellaisessa vaiheessa, että kauhean maltillinen eteneminen ei riitä. Se, että lihan määrät nyt jo ovat maltillisia, niin se ei ole vielä riittävä taso, vaan meidän täytyy vielä olla kunnianhimoisempia ja tehdä enemmän.

Mitä tulee tähän esimerkiksi kauramaidon korkeampaan hintaa, niin ruokabisneksessähän katteet tehdään joko isolla volyymilla tai sitten pienten sarjojen korkeammilla hinnoilla. Kun niiden tuotteiden volyymit kasvavat, niin tuotantokustannukset eivät kasva samassa suhteessa, ja tyypillistä on, että sitten kun menekki kasvaa merkittävästi, myös yksikköhinnat putoavat. Nimenomaan Helsingillä on nyt tässä mahdollisuus tehdä iso interventio markkinoilla sillä lailla, että kasvattaa merkittävästi tällaisten tuotteiden menekkiä, jolloin myös ne hinnat todennäköisesti tulevat alaspäin.

Valtuutettu Ulla-Marja Urho (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia.

Tässä yhteydessä minulla on varsinainen puheenvuoro myöhemmin. Ensiksi korjauksia: Meillä on valtion ravitsemusneuvottelukunta, joka antaa ravitsemuksen – perustuu siis fysiologiaan eli tutkimuksiin – suositukset eri ravintoaineista. Ne ovat hyvin samankaltaiset pohjoismaisten ravitsemusneuvottelusuositusten kanssa. Ne ovat erikseen pikkulapsille, isommille lapsille ja etenkin ne ovat vanhuksille. Mutta tiettyjen ravintoaineiden saanti ei ole mikään tykkäämiskysymys tai uhkailukysymys. Se perustuu fysiologiaan, mitä ravintoaineita tarvitaan, että tämä meidän kroppamme toimii.

Toinen asia. Ei, hyvänen aika, maitoa verorahoilla tueta. Se on EU:n koulumaitotuki, joka tuli silloin kun liityttiin EU:hun ja joka erityisesti kohdistuu nykyään rasvattomaan maitoon aivan samoin kuin muihinkin.

25.9.2019

Minusta se on aika pieni se tuki suhteessa litrahintaan, että siitä nyt ei kannata elämöidä. Kauramaito on vielä kovin paljon kalliimpaa.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tähän suureen maitokeskusteluun on pakko ottaa sen verran kantaa, että kaveri aikoinaan ihan osuvasti totesi, että se on muuten jännä juttu, että ihminen on ainut nisäkäs, joka täysikasvuiseksi tultuaan enää juo maitoa. Jolloin minun on vaikea ymmärtää ehkä sitä fysiologista perustetta. Toki en ole ravitsemustieteilijä enkä lääkäri. Mutta että nimenomaan tämä vaihtoehto, sen sijaan että lisätään tämä kauramaito, niin mielestäni lopetetaan maidon tarjoaminen kokonaan, koska sitä ei tarvita. Kyllä minä ymmärrän, että tässä on ollut Valion ja muiden maidontuottajien pitkäaikainen, vuosikymmeniä kestänyt vahva lobbaus takana, minkä takia sitä maitoa Suomessa niin paljon juodaan, mutta tässä olisi varmasti sellainen ilmastoteko, että jos Helsingissä ja laajemminkin luovuttaisiin tästä maidonjuonnista, niin ilmasto kiittäisi varmasti.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Olen työpaikkani ravitsemusyhdyshenkilö ja terveydenhoitaja. Tähän edelliseen puheenvuoroon viitaten, valitettavasti näissä kasvisperäisissä tuotteissa, kauramaidossa, ei ole kaikkia tarvittavia ravintoaineita riittävästi. B2-, B12, D-vitamiinia puuttuu, kalsiumia, proteiinia. Maitotaloustuotteet ovat edullisin ja paras proteiinin lähde. Vanhukset, lapset, kaikki tarvitsevat maitoa. Vielä sitä ei kauramaidolla valitettavasti voida korvata.

Kiitos.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Minusta näyttää jo tässä vaiheessa siltä, että olemme keskustelemassa aiheesta, josta voi tulla vielä hittikamaa YouTubessa. Sen vuoksi pyysin puheenvuoron, ja vain pieneltä osin halusin osallistua keskusteluun. Kun tässä on puhuttu maidosta ja kauramaidosta, niin haluan muistut-

25.9.2019

taa sen, että maito ei sovi kaikille, kauramaito ei sovi kaikille. Kun käymme tätä keskustelua, pitää huomioida se – on kysymys päivähoi-
dosta, on kysymys kouluista tai mistä tahansa muusta – että kaikille
lapsille tarjotaan riittävän monipuolinen, riittävästi erilaisia hivenaineita,
vitamiineja sisältävä ruokavalio riippumatta siitä, mitkä ovat allergiat tai
se, että jotkut ruoka-aineet eivät sovi tai se, että eettisistä syistä on tiet-
tyjä ruokavaltiota. Tämä pitäisi olla minusta lähtökohta kaikessa, että
huolehditaan – on vegaani, on maitoallergikko, on sellainen, jolle ei
kaura sovi – että se ruoka, jota tarjotaan, on täysipainoinen, että jokai-
nen saa tarvitsemansa vitamiinit, hivenaineet ja muut ravinteet.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Ehkä ei ole tämän salin tärkein keskustelunaihe se, että kuinka paljon
kauramaidossa tai kuinka paljon lehmänmaidossa on tiettyä vitamiinia
tai ei, mutta sen verran pitää nyt kuitenkin oikaista valtuutettu Vepsän
puheenvuoroa, että esimerkiksi Juustoportin kaurajuomassa – ei saa
puhua maidosta koska se ei ole maitoa, lehmästä tullutta – on D-
vitamiinia kaksinkertaisesti verrattuna rasvattomaan maitoon ja B12-
vitamiinia täsmälleen saman verran. Eli nämä monet kaurapohjaiset tai
pähkinä- tai mantelipohjaiset juomat ovat vitaminoituja, jolloin niiden vi-
tamiinipitoisuus on sama tai jopa korkeampi kuin mitä on lehmänmaito-
tuotteissa. Mutta proteiinin osalta se on juuri näin, että proteiinia niissä
on vähemmän, ja tällä hetkellä tilanne on se, että lapsilla monesti
varsinkin maidosta proteiinia saadaan paljon. Mutta toisaalta samalla
pitää muistaa, että iso osa saa proteiinia enemmän kuin sitä olisi tar-
peen saada ravitsemussuositusten mukaan.

Valtuutettu Ulla-Marja Urho (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia.

Joku sanoi täällä koulutustaustan. Olen tehnyt kyllä akateemiset opin-
toni ravitsemustieteestä ja tehnyt valtion ravitsemusneuvottelukunnan
kanssa paljon töitä. No, Otto Meri otti tätä, että eihän maitoa kukaan
muu juo. Ei niin. Se muualla maailmassa pannaan yleensä juustoksi ja
Välimeren maissa käytetään itse maitovalmisteita merkittävästi enem-
mänkin kuin mitä meillä, kun lasketaan nämä muut, juustot, jugurtit,
piimät, kermat mukaan. Ei tässä ole kysymys siitä, onko yksi ravintoai-
ne... Paavo Arhinmäki käytti hyvän puheenvuoron siitä, että kyllä kas-
vavat lapset ja haurastuvat vanhukset tarvitsevat sen ravintoainesisäl-

25.9.2019

tönsä, ja se täytyy tasapuolisesti tulla ja myös olla imeytyvässä muodossa. Kaupungin täytyy sitten katsoa, mihin meillä on varaa. Toinen erittäin tärkeä asia kouluruokailussa on se, että tuleeeko se ruoka yli-päättään syödyksi. Me saamme kyllä puolitettua lihankäytön, jos pää-tämme, että tarjotaan vain sellaisia ruokia, joita ei haluta syödä.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Joka tapauksessa aihe on hyvä, mutta rasvaton maito on aivan selke-ästi osoitettu että se on imeytyvyydeltään paras esimerkiksi proteiinin lähde harjoittelun tai lihassmassan hyvinvoinnin suhteen. Toinen asia: tämä on myös teollinen ja kauppapoliittinen juttu. Suomessa on paljon tahoja, jotka nyt jo kehittävät ravintoteknologiaa ja erilaisia ravitsemus-aineita solutasolta alkaen. Fazerilla oli juuri viime viikolla seminaari, jossa aivan aukotta voidaan osoittaa, että meillä on hetken päästä saa-tavana kanattomia munia ja lehmättömiä maitoja. Sitä odotellessa tue-taan näitä innovaatioita.

Valtuutettu Sameli Sivonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä nostettiin nyt esiin nämä valtion ravitsemusneuvottelukunnan ra-vintosuosituksukset, niin luenpa täältä pienen pätkän: "Huolellisesti koottu vegaaniruokavalio sopii myös raskaana oleville, imettäville, lapsille ja nuorille." Voidaan siis varmaan todeta, että myös näiden suositusten mukaan kasvisruokavalio voi sopia aivan hyvin nuorille ja erityisesti li-haton ruokavalio, kun kerran vegaaniruokavaliokin toimii. Meillä on myös ihan valtavasti ihmisiä tässä maassa, jotka ovat eläneet koko elämänsä ilman maitotuotteita erilaisten ruoka-aineallergioiden tai mui-den vastaavien erityisruokavalioiden takia, eikä heillä ihmisillä ole ollut suurempia ongelmia esimerkiksi proteiinin saannin vuoksi. Proteiinia saa hyvin monesta muustakin asiasta kuin maidosta. Kannatan lämpi-mästi Otto Meren ehdotusta tästä, että luovuttaisiin maidosta kokonaan kouluruokailussa.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitoksia, puheenjohtaja.

25.9.2019

Valtuutettu Arhinmäki toi ihan oikein asioita esiin siltä kantilta, että kaikille ei sovi kaikki. Minua kiinnostaisikin tavallaan tietää se, mikä tällä hetkellä on prosentti sen suhteen, että kun tarjoillaan soijarouhetta ikään kuin kasvisruokana. Se on, voisi sanoa näin, kasvisruokien jauhelihatyyppistä materiaalia. Se ei todellakaan sovi kaikille. Sille ovat ihmiset todella allergisia. Niin kuinka paljon tähän ikään kuin, täällä on mainittu kustannuskysymykset, mutta tämä ei pelkästään nyt ole se, koska kaikille pitäisi olla tarjolla nimenomaan ruokaa, kouluruokaa tasapuolisesti.

Valtuutettu Katju Aro (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Ihmettelin vähän sekä näitä ravitsemusta koskevia kommentteja että toisaalta myös tätä pohjaesitystä, ja mietin, perustuuko se kuitenkin edes pohjaesityksen osalta täysin tuoreimpaan tietoon. Vastikään vierailin yksivuotiaani kanssa HUSin lastensairaalan ravitsemusterapeutilla ja sain aivan yksiselitteisen ohjeen, että kasvimaito on aivan yhtä hyvä vaihtoehto kuin lehmänmaito tälle minun yksivuotiaalleni, joten eiköhän se sitten ole sitä myös tätä vanhemmille lapsille ja myös aikuisille ja vanhuksille. Enemmän olisin huolissani siitä, että tälläkin hetkellä päiväkodeissa ja kouluissa kasvisruuan proteiinin määrä on melko pieni verrattuna liharuokiin, ja usein tämä proteiini koostuu nimenomaan maitotuotteista. Eli jos olemme huolissamme näistä ravitsemusarvoista, niin kehitetään enemmän tätä ja luodaan näitä tällaisia, tehdään näitä pieniä toimia, joilla me pääsemme kohti niitä ilmastotavoitteita, jotka meidän tulee saavuttaa.

Valtuutettu Ted Apter (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Aro piti erinomaisen puheenvuoron äsken, ja meillä oli itse asiassa eilen kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnassa pitkäkö alustus kouluruuasta ja millä logiikalla sitä tarjotaan. Siellä esimerkiksi ravitsemussuosituksiakin käytiin läpi. Ne ovat käytännössä kokonaisuus, eli meillä ei ole mitään välttämätöntä pakkoa tarjota tiettyä määrää maitoa. Niin kuin valtuutettu Merikin nosti esille, niin se reitti, missä me ikään kuin laittaisimme vaihtoehdoiksi sen, että onko meillä kauramaitoa kuinka paljon tarjolla tai maitoa tarjolla, niin paljon helpompi reitti olisi se, että koitettaisiin suosia enemmän vettä juomana ja sitten lisät-

25.9.2019

täisiin kasvispohjaisiin ruokavalioihin enemmän proteiinia. Me pääsimme sillä paljon helpommin eteenpäin.

Valtuutettu Leo Stranius (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Juuri niin kuin Apter tuossa hyvin totesi. Ja kuten valtuutettu Urho varmaan hyvin tietää, niin ravitsemussuositusten mukaan se monipuolinen ja hyvin koostettu vegaaniruokavalio sopii kaikkiin elämävaiheisiin. Tämhän valtuutettu Sivonen jo meille hyvin tuolta luki.

Sitten kun puhutaan maidosta, olisi olennaista tietenkä puhua täsmällisesti. Valtuutettu Meri tuossa pohdiskeli, että ihminen ei ole ainoastaan ainoa eläin itse asiassa, joka juo maitoa aikuisena, vaan lisäksi ainoa eläin, joka juo toisen eläinlajin maitoa, sitä vasikan maitoa. Eli nythän me puhumme vasikoille tarkoitetun maidon, siis lehmänmaidon puolittamisesta. Meillä on kauramaitoa, soijamaitoa, riisimaitoa, mantelimaitoa ja sitten tosiaan toisaalta tätä lehmänmaitoa tai vasikoille tarkoitettua maitoa.

Ilmastonmuutoksen myötä siis joka tapauksessa kun me sopeudumme siihen 1,5 asteen arkeen, on selvää, että tämä puolittaminen ei edes riitä, vaan pitää tehdä vielä paljon enemmänkin. Minusta on hienoa, niin kuin apulaispormestari Pakarinen tuossa toi esille jo, että Kaskon puitteissa on ryhdytty toimiin ja liikutaan nyt oikeaan suuntaan. Kiitos siitä.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Me olemme varmasti kaikki ihan yhtä mieltä siitä, että ihmisen pitää saada tietyt tarpeelliset ravintoaineet. Se tulee ihmisen fysiologiasta, ja tämä ei ole asia, mistä olisi tarvetta kiistellä. Kuitenkaan ei ole niin, että pitää syödä jotakin tiettyä yhtä ruoka-ainetta, jotta saa tietyt ravintoaineet, vaan niitä voidaan saada aika monella eri tavalla. Kun me puhumme liha- ja maitotuotteiden kulutuksen vähentämisestä, niin emme me puhu sellaisesta, että me vain jotenkin jätämme ne pois miettimättä, mistä muista ruoka-aineista saadaan ne ravintoaineet, mitä ihminen tarvitsee.

25.9.2019

Lisäksi kommenttina vielä valtuutettu Urholle siihen, että lihan vähentäminen johtaisi siihen, että lapset eivät halua syödä ruokaa. Kaikkein suosituimmat ruokalajit ruokalistoilamme ovat olleet kasvisruokia.

Kiitos.

Valtuutettu Sandra Hagman (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Tämä kauramaito-gate on oikeastikin aika iso asia. Ehkä siitä ei tarvitse puhua – tai kasvimaitoasia – pelkästään tästä näkökulmasta, onko ravintoja vai ei, koska tosiaankin siihen sitten saadaan ammattilaisten apua. Meidän ei valtuutettujen tarvitse sitä ehkä niin miettiä. Mutta se on mielestäni poliittisesti kummallinen toimintatapa, että ennen Harjanteen aloitetta päiväkodeissamme ympäri kaupunkia oli ihan tavallisena käytäntönä, että lapset saivat kauramaitoa, jos niin halusivat, ja tosi monet nykyiset pikkulapset sitä juovat mielellään – jopa mieluummin kuin tätä lehmänmaitoa. Mutta sitten kun meille tuli tällainen periaatepäätös, että yritettäisiin eri toimialoilla saada kaikin toimin maito- ja lihakulutusta puolitettua, ja sitten samanlaisesti meidän byrokratiasamme tapahtuukin vinksahdus, ja tähän puututaan niin, että ei enää saakaan sitä kauramaitoa. Meidän pitäisi pyrkiä kaikin keinoin estämään, tai purkamaan esteitä sille, että tämä Harjanteen aloitteen tavoite toteutuu.

Kiitos.

Valtuutettu Petrus Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on tosi hieno aloite ja oikein hyvä päätösehdotus, kun siinä on se tärkeä juttu, että vähennetään 50 % eläintuotteiden käyttöä ja sitä aletaan toteuttaa. Tässä päätösehdotuksessa todetaan: "Kulutuksen puoltaminen vuotaan 2025 mennessä edellyttää myös elintarvikealalta mittavia muutoksia". Nyt kasvisraaka-aineita meillä on aika hyvin saatavilla jo tällä hetkellä, eli vaihtoehtoja löytyy todella paljon verrattuna vaikka 10 vuoden takaiseen tilanteeseen. Mutta tässä ilmeisesti ongelma on se, että ne hinnat voivat olla varsin kalliita. Naudanlihaa voi saada halvemmalla kuin nyhtökauraa. Tässä, kuten valtuutettu Hernberg mainitsi, kaupunki ostaa tuotteita suurissa erissä ja voi myös kilpailuttamalla vaikuttaa hintatasoon. Lisäksi voitaisiin tehdä tuotekehi-

25.9.2019

tyksessä yhteistyötä elintarviketeollisuuden kanssa eli kertoa minkä tyyliä kasvisproteiinivaihtoehtoja esimerkiksi tarvitaan ja sitten hintatasosta miettiä, minkälaisella valmistusprosessilla se saadaan riittävän edulliseksi. Tällä tavalla kaupunki voisi tätä teollisuudenalaa vähän sparrata ja isoilla ostoerillä kehittää, ja se auttaisi sitten myös ihan kulluttajien valikoiman parantamisessa. Että kun he menevät sinne markettiin, niin siellä voisi olla sitten näitä kaupungin avustuksella kehitettyjä tuotteita myös.

Näistä koulujen lihapääruuista on suuripäästöistä punaista lihaa yli 70 %. Minulla tuli mieleen, että sen lisäksi kun lihaa korvataan kasvisproteiineilla, voitaisiin punaisen lihan tarjontaa vähentää vielä voimakkaammin lyhyellä tähtäyksellä ja tarjota sen tilalla kotimaista kalaa, koska se on ilmastovaikutuksiltaan melkein yhtä vähäinen kuin kasvisruoka. Tämä naudanliha, jota käytetään paljon kouluruuissa, on päästöiltään noin kymmenkertainen kotimaiseen kalaan verrattuna. Kalahan on tietysti paljon terveellisempää myös. Punaisen lihan päästöjä voitaisiin periaatteessa vähentää myös korvaamalla sitä kananlihalla, mutta tähän siipikarjatuotantoon liittyy mielestäni niin merkittäviä eläinoikeusongelmia, eettisiä ongelmia, että sitä pitäisi pikemminkin supistaa kuin lisätä.

Pitkällä tähtäyksellä siirtyminen kokonaan kasvispohjaiseen ruokaan on ympäristö- ja eläinystävällisin vaihtoehto, eli pitkällä tähtäyksellä mennään varmaan sinne, mutta nyt tässä välivaiheessa, kun meillä ei ole niitä kaikkia kustannustehokkaita herkullisia kasvisvaihtoehtoja vielä niin paljon tarjolla, voitaisiin tosiaan sitä kotimaista kalaa käyttää myös.

Maidosta oli tässä juttua. Nykyään on tosi paljon erilaisia ravitsevia kasvisperäisiä vaihtoehtoja maidolle, joten kannatan tätä valtuutettu Vuorjoen järjestelmään laittamaa pontta, jota hän nyt ei ole vielä esitellyt, mutta kuitenkin kannatan. Apulaispormestari Pakarinen mainitsi, että kasvisjuomien kustannustaso voi olla korkea, ja siinä pitäisi mielestäni kanssa ryhtyä kaupungin neuvotteluihin näiden tuottajien kanssa. Riittävän isot ostoerät, kerrotaan kuinka paljon niitä voisi ostaa, kilpailutetaan, toimitaan vähän prosessien kehityksessä ehkä apuna ja muuta, että saadaan ne kasvisjuomatkin sitten riittävän edullisiksi.

Kiitos.

Valtuutettu Reetta Vanhanen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

25.9.2019

Ilmastonmuutosta ratkaistaan kaupungeissa, ja Helsingin on ehdottomasti oltava edelläkävijä myös ruuan päästöjen vähentämisessä. Meidän täytyy tehdä todella isoja radikaaleja muutoksia, jotta me saamme päästöt jyrkkään laskuun, ja tavoitteiden on siksi oltava kunnianhimoiset pikemminkin kuin mitkään maltilliset. Onneksi äskettäin tuli myös hyviä uutisia, että Suomessa on vähän tapahtumassa muutosta, että lihan kulutus on kääntymässä laskuun, eli myös kulutustottumuksissa on nyt näkyvissä muutosta. Mutta kaupunkina meillä on tosi iso vastuu siitä, kuinka ilmastoystävällisiä ovat julkisin varoin tuotetut ruokapalvelut. Ruuantuotannon päästöt vaikuttavat merkittävästi myös Itämeren tilaan.

Lihan kulutuksen vähentäminen on tosiaan myös terveysteko. Suomalaiset syövät ihan liikaa punaista lihaa, ja se altistaa esimerkiksi paksusuolen syöväälle. Kuten täällä on moneen kertaan todettu, täysipainoinen ruokavalio on erittäin hyvin saavutettavissa myös, jos maidon korvaa kauramaidolla. Tällä hetkellä itse asiassa päivitetään ravitsemussuosituksia, ja elokuussa uutisoitiin siitä, että niissä myös nyt huomioidaan ilmastonäkökulmaa entistä vahvemmin. Meidän työmme päättäjänä on ennen kaikkea tehdä ilmastoystävälliset ja terveelliset valinnat kaupunkilaisille helpoksi.

Valtuutettu Alviina Alametsä

Hyvää iltaa, kaikki.

Joskus sanotaan, että meidän ei kannata täällä Suomessa oikeastaan vaikuttaa ilmastonmuutokseen, saatikka täällä Helsingissä, että me emme voi estää ilmastonmuutosta täällä. No, se ei ole ihan täysin totta. Jos katsomme maailman suurimpia päästäjiä, niin ne ovat Kiina, USA ja lehmät. Tiedetään tästä, että vähäpäästöisen ruokavalion edistäminen on yksi tapa, jolla me voimme ehdottomasti vaikuttaa ja meidän kannattaa tarttua siihen ehdottomasti. Tilastokeskuksen mukaan noin viidennes 17–24-vuotiaista elää täysin lihattomalla ruokavaliolla, ja tästä on tulossa yhä yleisempää, eli se osuus kasvaa. Yksi paikka, jossa me voimme tukea tätä ja edelleen kasvattaa tätä osuutta, ovat koulut. Minulle tuli mieleen yksi konkreettinen tapa, jolla me voimme suojella ympäristöä ja edistää terveellisiä elämäntapoja, ja se olisi helppo toteuttaa meillä täällä Helsingissä. Se on se, että kasvisruuasta voitaisiin tehdä kouluihin perusvaihtoehto. Eli ei sillä tavalla, että se olisi erityisruokavalio, vaan helpommin saavutettavaa. Edelleen kaikkia muita vaihtoehtoja voi saada erikseen pyytämällä, mutta käännettäisiin näitä vähän eri asetelmaan. Myös siihen ruuan laatuun kannattaa panostaa.

25.9.2019

Toivoisinkin tältä kaupungilta toimenpiteitä siihen, että tehtäisiin kasvisruokailusta valtavirtaa.

Kiitos.

Valtuutettu Sameli Sivonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Viime viikonloppuna me näimme ympäri kaikkia maailman medioita, miten miljoonat nuoret kaikkialla maailmassa marssivat ilmaston puolesta. Ilmastonmuutos huolestaa ihan valtavasti nuoria ja tulevia sukupolvia, koskettaa ihan erityisesti nuoria sekä tulevia sukupolvia, kun mietitään, että millaisessa maailmassa me tulemme elämään – onko tulevilla sukupolvilla edes mahdollisuutta elää samanlaista elämää kuin mitä me tällä hetkellä elämme. Sen takia on erittäin tärkeitä, että me teemme ihan kaikilla hallinnon tasoilla tekoja ilmaston puolesta.

Eläintuotteiden vaikutus ilmastoon ja luonnon monimuotoisuuteen on valtava, mutta toimet sen minimoimiseksi ovat edelleen hyvin pienet poliittisessa päätöksenteossamme. Sen takia on tosi tärkeitä, että Helsingin kaltaiset isot toimijat ryhtyvät toimiin ja tarttuvat toimiin, kun puhutaan eläintuotteiden vähentämisestä tässä yhteiskunnassa.

Lihatuoannossa eläimen täytyy syödä noin 10 kertaa enemmän, tai 10 kiloa rehua yhtä tuotettua lihakiloa varten. Vettä taas kuluu noin 15 000 litraa, kun kasvintuoannossa yhteen kuiva-ainekiloon menee noin keskimäärin 1 000– 5 000 litraa. Suomen viljelyalasta edelleen 80 % on tuotantoeläinten rehuviljelyn käytössä. Jos me saisimme tätäkin alaa pienennettyä, me voisimme kasvattaa enemmän metsää, me voisimme lisätä hiilinieluja, me voisimme taistella ilmastonmuutosta vastaan entistä tehokkaammin.

Valtuusto on ilmaissut tässä asiassa tahtonsa aika selkeästi, ja nyt on selvää, että myös kaupungin on toteutettava sitä tahtoa. Meidän on vähennettävä Helsingissä kulutettavan lihan määrää.

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minä olen iloinen siitä, että valtuustossa ja kaupunginhallituksessa on nähty tärkeäksi tämä aloitteen tavoite liha- ja maitotuotteiden kulutuk-

25.9.2019

sen puolittamisesta. Tätä vasten minua jonkin verran ihmetytti tämä vastauksen henki. Meille annetussa vastauksessa se sävy oli se, että tämä on aika hankalaa ja tämä on aika vaikeata ja ei tämä nyt ehkä onnistu. Tälläkin hetkellä monissa kodeissa syödään esimerkiksi vegaaniruokaa, joka on hyvää ja terveellistä ja ravintoarvoiltaan monipuolista. Sen suunnitteleminen ei ole mitään rakettitiedettä, vaan siihen pystyvät ihan tavalliset ihmiset, kun pikkuisen perehtyy ravintoaineisiin ja siihen, millä tavalla ruoka koostetaan. Jos tähän pystyvät ihan tavalliset perheenäidit ja -isät, niin minkä takia ruokapalveluittemme ammatillaiset ja asiantuntijat eivät pystyisi koostamaan sellaista ruokaa laitoksiin, jossa liha- ja maitotuotteita on jonkin verran vähemmän kuin nykyisessä ja joka on hyvää ja ravintoarvoiltaan monipuolista.

Toivon, että tähän haasteeseen lähdetään avoimesti ja tähän työhön panostetaan sillä tavalla, että saadaan suunniteltua hyviä ruokalistoja tältä pohjalta. Kaupunginhallitusvaiheessa tähän aloitteen vastaukseen lisättiinkin tästä selkeä vaatimus, että aloitteen tavoitteet ja ravitsemussuosituksot pitää sovittaa yhteen, ja haluaisin korostaa sitä, että tämä vaatimus on velvoittava ja se pitää toteuttaa.

Kun me ajattelemme sitä, miten tähän päästään, niin liha- ja maitotuotteiden kulutuksen vähentämiseen on 2 tietä. Me voimme tarjota vähemmän lihaa ja maitoa tai me voimme tarjota enemmän kasviperäisiä vaihtoehtoja, ja tämä jälkimmäinen on tietenkin helpoin tapa. Se, että me annamme mahdollisuuden valita kasvivalitsemisen aina kun joku ruokailija sitä haluaa. Tämä on sellainen kohta, missä meillä on selkeitä epäkohtia. Esimerkiksi päiväkodeissa ja kouluissa ei saa juoda kasvijuomaa muusta syystä kuin lääketieteellisestä tai sitten vegaaniruokavalion takia. Tämä johtaa tilanteeseen, että lapset, jotka ovat kotona tottuneet kasvijuomiin, joutuvat valitsemaan lehmänmaidon koulussa tai sitten vaihtoehtoisesti veden. Tämä on myös asia, jonka monet vanhemmat ovat kokeneet hankalaksi. Eli ajattelisin, että se ihan vähin, mitä meidän pitää tehdä, niin meidän pitää lakata pakottamasta ihmisiä juomaan maitoa sillä tavalla, että me rajoitamme ihmisten oikeutta juoda kasvisjuomia kaupunkimme ruokailuissa. Tästä syystä teen ponsiesityksen, joka on kirjattu järjestelmää, jonka ajatus on se, että kasvisjuoma olisi tarjolla ruokailuissamme kaikille niille, jotka sitä haluavat, ilman että se edellyttää jotakin erityisruokavaliota.

Kiitos.

Valtuutettu Kati Juva

Hyvät valtuutetut.

25.9.2019

Tämä on minusta aivan erinomainen aloite, ja minusta on aivan fantastista, että Helsinki on ryhtymässä tällaiseen toimintaan ilmastomuutoksen torjunnassa, joka tietysti on myös terveysvaikutuksiltaan vain positiivinen, koska on täysin selkeää, että ilmastomuutos on aivan liian vakava asia jätettäväksi pelkästään kuluttajien oman päätöksen varaan. Ympäristönsuojelussahan meillä on vuosikymmenten mittaan ollut paljon hyviä tuloksia, kun asiat on otettu vakavasti. Esimerkiksi otsonikerroksen oheneminen ja valtava otsoniaukko, joka havaittiin 1980-luvulla ja jonka syyksi todettiin kylmälaitteiden ja deodoranttien ponnekaasut ja fluoro-kloori-hiilivedyt, niin kun ryhdyttiin aktiivisiin toimiin, nämä aineet kiellettiin, niin saatiin otsoniaukko torjuttua, ja se on kuroutunut umpeen. Luuletko, että tämä asia olisi hoitunut sillä, että olisi sanottu, että "voisitko harkita, että lopettaisit tai ainakin vähentäisit sellaisten deodoranttien käyttöä, joissa on ponnekaasua? Ne nimittäin tuhoavat maapallon. Kaupasta näitä tuotteita kuitenkin saa edelleen ja ne ovat halvempia kuin jotkut roll-onit, ja kaikillahan on oikeus valita deodoranttinsa itse." Ei näin. Vaan me todella tarvitsemme sellaisia päätöksiä kuin Helsingin kaupunkikin on tässä tekemässä.

Mitä vanhusten lihan tarpeeseen tulee, mistä täällä varmasti tänään vielä urputetaan, niin tosiasiasahan me kulutamme 2 kertaa enemmän lihaa kuin 1970-luvulla, joten paluu 50 vuoden takaiseen käytäntöön riittää. Proteiinin lähteitä todella on muitakin kuin liha- ja maitotuotteet. Näin on, mutta siitä huolimatta ymmärrän senkin huolen, että ikääntyneet ja erityisesti muistisairaat, joilla on huono ruokahalu ja ravitsemusongelmia, niin on tärkeätä, että ne maut ovat tuttuja ja turvallisia siinä mielessä, että syö sitä, mihin on tottunut. Voi hyvin olla, että juuri vanhustenhuollossa on haasteita vähentää se 50 % maito- ja lihatuotteita, mutta se täytyy ottaa vain sellaisena haasteena, että vastaavasti lapsilta, nuorilta, keski-ikäisiltä täytyy nipistää vähän enemmän, jotta kaupunki saa tämän tavoitteensa suoritettua. Ei tämä ole mikään mekaaninen juustohöylä, jossa joka ainoalta aterialta vähennetään se liha pois, vaan sitä voidaan soveltaa. Ei ole mikään ongelma saada myös ikääntyneiden ja vanhusten ravinto monipuoliseksi ja tasapainoiseksi ja silti myös vanhan tutun makuiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Ulla-Marja Urho

Arvoisa puheenjohtaja ja hyvät valtuutetut.

Meillä on kovin erilaista joukkoruokailua. Päiväkodeissa tarjotaan noin kaksi kolmasosaa arkipäivien ruuasta. Se on melko maitovoittoista,

25.9.2019

koska siellä ovat nämä 1–3-vuotiaat, ja heidän ruokavalionsa on enemmänkin sosemaista, ja siinä maidolla – on se sitten lehmänmaitoa tai sitten näitä muita maitoja – on iso osa. Koululaisten aterialta pitäisi saada noin yksi kolmasosa energiasta ja ravintoaineista, mutta vanhuksilla hoitolaitoksissa, sairaaloissa se on koko päivän ruokailu. Tämän kaiken suunnittelemiseen meillä on erittäin hyvä ammattilaisten joukko. Ihan ammattikunta, mutta meillä on myös hyvät tietokonejärjestelmät, jotka optimoivat erilaisia asioita suhteessa ravintoaineisiin, päivän aterioihin ja sitten suhteessa siihen budjettiin, jolla nämä ateriat pitäisi tarjota. Minä todella toivon, että menisitte syömään päiväkotiin, kouluun ja katsomaan myös sairaaloiden ruokavaliota – puhumatta-kaan vanhusten palvelulaitoksiin, kun jokainen lusikallinen pitää erikseen antaa. Siinä todellakin täytyy miettiä, että tutut ruokalajit tekevät parhaiten kauppansa, tulevat syödyksi.

Koulujen tämän päivän suosikkilistalta lihamakaronilaatikko on aivan ylivertainen, kuten muutenkin pastaruuat, ja seuraavana tulee sitten sellainen kuin ohrapuuro ja marjakeitto. Täällä joku jo mainitsi, perinteinen suomalainen kasvisruoka, kuten myös pinaattikeitto, pinaattiletut. Ei mitään, kyllä ne käyvät kauppansa, mutta kyllä meidän täytyy ottaa huomioon se, että sen koulupäivän aterian tarkoituksena on olla ennen kaikkea ihmisläheistä ruokailua. Ei siinä ensimmäisenä jokainen ajattele, että onko tämä nyt kyllin ilmastoystävällistä tulevien vuosien varrelle. Sen ruuan pitää olla maukasta ja tulla syödyksi. Enkä ole ollut yhdessäkään päiväkodissa, jossa pakotetaan juomaan maitoa. Ei kouluissakaan pakoteta. Siellä on eri vaihtoehdot piimää, maitoa, vettä, ja ihan jokainen saa ottaa. Haluan vain nyt sitten tämän vähän niin kuin budjettialoittekeskuksen alustuksena, että pelkästään päiväkoteihin nykyisen maitomäärän vaihtaminen kolmannekseltaan kauramaidoksi on sitten 600 000 ensi vuoden budjetissa. Pannaan vain sinne lisää rahaa! Ja sitten laitetaan vain tuoreita kauden vihanneksia ja hyvälaatuisesti toimitettuina kaikkiin ruokailupisteisiimme. Minusta meidän todennäköisesti täytyy raaka-ainekulut tuplata. Mutta joka tapauksessa ei voida ajatella, että ilman maitoa tai maitovalmisteita joukkoruokailumme olisi ravitsemuksellisesti täysipainoista.

Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Tässä on nyt aika paljon käytetty puheenvuoroja siitä, kuinka ruoka on pahaa. Sehän on sinänsä ongelma, jos ruoka sairaaloissa tai kouluissa tai muissa ruokapalveluissa on niin pahaa, että ihmiset eivät halua sitä syödä. Mutta tavallaan tämä ei liity mitenkään siihen liha- ja maitotuotteiden käytön puolittamiseen, vaan se liittyy siihen, että se ruoka on pahaa, ja silloin sitä ongelmaa pitää käsitellä sinä ongelmana. Se tar-

25.9.2019

koittaa, että meidän pitää kehittää reseptiikkaa ja meidän pitää kehittää niiden ruokapalvelujen henkilökunnan osaamista – ja tietenkin erityisesti sitä kasvisruokaosaamista, jos ei osaa tehdä hyvää kasvisruokaa nyt. Tosin kuten tässä jo aikaisemmin sanottiin, monet suosituimmista ruokalajeista ovat kasvisruokia, eli ei sekään osaaminen täysin puutteellista ole.

Minä nyt toistan jälleen kerran sen saman, mitä tässä on jo muutamaan kertaan toistettu, että kaupungilla on aikamoinen neuvotteluvoima täällä markkinoilla. Esimerkiksi tämä kauramaidon hintakin on neuvottelukysymys ja se on kilpailutus kysymys, ja ei kai täällä niin tyhmiä olla, että näin iso ostaja menee vain ja maksaa sen listahinnan, mitä joku keksii pyytää.

Valtuutettu Leo Stranius (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vähän tuntuu tyhmältä toistaa, mutta on kuitenkin pakko toistaa joka kerta valtuutettu Urholle tämä. Kuten valtuutettu Urho varmasti sen hyvin tietää, ravitsemussuositusten mukaan monipuolinen ja hyvin koostettu vegaaniruokavalio, jossa ei ole lehmänmaitoa, sopii kaikkiin elämänvaiheisiin, myös siellä elämän ehtopuolella ikäihmisille tai sitten siinä missä sitä täytyy syöttää myös esimerkiksi hyvin pienille lapsille tai vauvoille, niin se sopii joka vaiheeseen. Se lihamakaronilaatikko, sen lihan voisi korvata tietysti siellä vaikkapa soijarouheella, niin sitten se olisi hyvää makaronilaatikkoa.

Kiitos.

Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Lisään vielä, kun aika loppui edellisessä puheenvuorossa, että sinänsä mielestäni ei välttämättä ole ollenkaan pölhö ajatus, että me satsaisimme vähän enemmän rahaa niihin kouluruokailuihin. Eli sekin olisi ihan oikeasti yksi tapa sitten tehdä siitä ruuasta mieluisampaa kaikille oppilaille. Että sinänsä ei mielestäni ole ? ajatus sekään ollenkaan.

Valtuutettu Amanda Pasanen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

25.9.2019

Onhan tämä tosi upeaa, että me olemme nyt Helsingissä oikeasti ottamassa merkittäviä askelia kohti ilmastokestävää ruokailua. Myös tämä kasvisruokakeskustelun laatu on parantunut tosi paljon vuosien varrella, mikä on myös tosi hieno asia. Kuten tänään monet ehkä meistä ovat lukeneet kansainvälisen ilmastopaneelin IPCC:n uusimman raportin tai ainakin tiedotusta siitä, kuinka valtamerien pinta uhkaa nousta jopa metrin tämän vuosisadan lopussa. Tämä tarkoittaa sitä, että yli puoli miljardia ihmistä, että niiden kodit saattavat jäädä merenpinnan alle. Me tarvitsemme nyt oikeasti aika nopeita toimia, jotta me saamme tätä ilmastonmuutosta torjuttua ajoissa, ja nämä toimet saattavat olla välillä hankalia. Ne saattavat vaatia isoja ponnistuksia, mutta se ei tarkoita sitä, etteikö niitä toimia oikeasti pitäisi tehdä.

Tutkijoiden mukaan muutokset ruokavaliossa lähtevät helpoiten juuri joukkoruokailusta. Kun me teemme kasvisruuan tutuksi koululaisille, siitä tulee helpommin osa arkea myös sitten myöhemmin elämässä. Tässä aloitevastauksessa todetaan, että tällä hetkellä esimerkiksi juodun maidon kulutuksen puolittamista ei voida nykyisillä ravitsemussuosituksilla toteuttaa päiväkodeissa ja muissa oppilaitoksissa. Kuten me jo kuulimme tässä aiemmin, ravitsemussuositusten mukaan myös täysin vegaanisella ruokavaliolla pärjää ihan vallan mainiosti. Onneksi myös näitä ravitsemussuosituksia ollaan kuitenkin uudistamassa. Pohjoismaisia ravitsemussuosituksia ollaan uudistamassa, ja uudet ravitsemussuositukset tulevat voimaan vuonna 2021. Nyt ensimmäistä kertaa näissä ravitsemussuosituksissa tullaan ottamaan huomioon ilmastovaiikutukset ja luonnon monimuotoisuus. Tämä tulee siis ihan konkreettisesti tarkoittamaan sitä, että liha- ja maitotuotteita tullaan tulevaisuudessa joka tapauksessa tarjoamaan vähemmän julkisessa ruokailussa. Se, että Helsingissä päätetään puolittaa lihan ja maidon kulutus, voi myös parhaassa tapauksessa vaikuttaa laajemminkin maailmalla. Meillä on tässä oikeasti kokoamme suurempi mahdollisuus vaikuttaa globaaliin ilmastokriisiin ja toimia tässä edelläkävijöinä. Ollaan siitä oikeasti ylpeitä.

Lisäksi kannalta valtuutettu Vuorjoen pontta siitä, että pitää selvittää mahdollisuutta, että kasviuomia pitää olla tarjolla myös kaikille halukaille maidon rinnalla.

Kiitos.

Valtuutettu Mia Haglund

Tack, ordförande.

25.9.2019

Kuten edellinen puhuja jo toi esille, tänäänhän IPCC esitteli raporttinsa meret, jäätiköt ja lumi, joka taas toi erittäin vahvaa viestiä siitä, että päästöjä täytyy vähentää nyt, niitä täytyy vähentää paljon. Sen takia onkin hienoa olla täällä tänään, että tehdään kuitenkin jotain, vaikka tämäkään ei ehkä vielä ole riittävää eikä minusta suhteellisessa määrin ole myöskään paljon. Mutta tämä on jotain.

Cambridgen yliopisto lopetti vuonna 2016 punaisen lihan eli naudan ja lampaan tarjoamisen, ja nyt heidän päästönsä ovat vähentyneet tämän ansiosta kokonaisuudessaan 10,5 %, mutta per kilogramma ostettua ruokaa päästöt ovat vähentyneet 33 %, ja 28 % vähemmän maata käytetään per kilo ostettua ruokaa. Joten etenkin tällä punaisen lihan vähentämisellä on todella suuria ilmastovaikutuksia. Kuten valtuutettu Pennanen täällä aikaisemmin toi jo esille, niin minäkin toivoisin, että sitten kun lähdetään nyt tätä aloitetta toteuttamaan, niin kiinnitettäisiin huomiota erityisesti myös nimenomaan punaisen lihan vähentämiseen ruokatarjonnassa.

Valtuutettu Urholle voin todeta, että näin 10 vuoden kasvissyönnin jälkeen kyllä makaronilaatikko on edelleen yksi lempiruuuistani, ja siitä saa oikein maukasta myös eri kasvisvaihtoehtoja käyttäen.

Sitten vielä tähän maidon hintaongelmaan. 90 % naudantuottajien tuloistahan tulee EU-tuista, niin mehän voimme myös nyt kaupunkina ottaa hyvin vahvasti kantaa tätä EU:ta kohti ja vaatia näitten tukien uudelleen järjestämistä maataloussektoria kohtaan, jotta me saamme myös tätä kauran ja muiden kasvituotteiden hintaa alennettua suhteessa lihatuotteisiin.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Ilmastonmuutos on erittäin vakava asia, ja siihen on puututtava, mutta ei meidän valtuuston ihmisten tarvitse mennä jokaisen lapsen lautasta katomaan, että mitä ruokaa siellä on, vaan annetaan ravitsemusasiantuntijoiden tehdä heidän ruokavalionsa.

Sitten maidosta voi ihan hyvin luopua, ja minä en ymmärrä, mitä tämä kauramaito on. Eihän sitä tarvitse ollenkaan olla. Voimmehan me ihan yhtä hyvin juoda vettä tai jotakin hedelmämehuja. En minä ymmärrä, miksi kauraa pitää nyt yhtäkkiä tavalla ruveta suosimaan. Maidostahan tehdään juustoa. Ettekö te anna juustoakaan ihmisten syödä?

25.9.2019

Sitten Stranius haluaa soijarouhetta. Ei Suomessa kasva soijaa, ja soija tuodaan ulkomailta, ja se on 60-prosenttisesti geenimuunneltua. Siis tämä on vielä aika alkuvaiheessa tämä teidän vegaaniruokavalionne.

Valtuutettu Leo Stranius (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitos valtuutettu Asko-Seljavaaralle ihan hyvistä huomioista siihen liittyen, että ei tosiaan ehkä tarvittaisi lainkaan sitä maitoa – tai ainakaan nyt sitten sitä lehmän- tai vasikan maitoa. Minä haluan tarkentaa vain, että en halunnut lisää soijarouhetta, vaan kerroin esimerkin siitä, että lihamakaronilaatikossa sen proteiinin lähteen voi korvata esimerkiksi soijalla tai toki myös monilla muilla kasvisperäisillä proteiinin lähteillä, kuten vaikkapa kauralla tai härkävavuilla tai jollain muulla. Mutta en siis halua lisää soijarouhetta. Toki huomautettakoon, että se soijarouhe Suomessa tulee yleensä Euroopasta eikä ole geenimuunneltua. Se geenimuunneltu soijarouhe käytetään lähinnä esimerkiksi sitten eläinten rehuksi. Sitä kautta sitä eniten tulee syötyä sitä geenimuunneltua soijaa, jos syö lihamakaronilaatikkoa, jossa on vaikkapa sianli-, jauhelihaa.

Kiitos.

Valtuutettu Mia Haglund (vastauspuheenvuoro)

Tack, ordförande.

Kuten valtuutettu Stranius tässä juuri viimeisillä sanoilla totesikin, niin olisin myös huomauttanut, että suurin osa sitä geenimuunneltua soijaa, jota tänne tuodaan, niin se tuodaan eläinten rehuksi ja sitä kautta saadaan ihmisten systeemeihin eikä sen soijarouheen kautta.

Valtuutettu Jaana Pelkonen (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Lyhyt kommentti vain tähän pakkomaitokeskusteluun. Ainakin varhaiskasvatuksessa, päiväkodissa olevien lasten osalta ratkaisu on helppo myös vanhempien näkökulmasta, koska vanhemmilta ainakin oman kokemukseni mukaan kysytään, tarjotaanko lapsille maitoa vai vettä. Eli vanhemmat voivat siltä osin vaikuttaa siihen, mitä omalle lapselle

25.9.2019

tarjotaan. Eli en ainakaan itse ole kokenut, että maitoa pakotettaisiin juomaan, jos on itse pyytänyt, että lapselle annetaan nimenomaan vettä. Tilanne on toki koulussa eri. Siellä varmaan oppilaat valitsevat itse, mitä juovat.

Valtuutettu Sameli Sivonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä tulikin tässä jo todettua, mutta sanotaan vielä kertaalleen, että tosiaan paras tapa välttää sitä soijantuontia Suomeen on lopettaa sen lihan syöminen, koska noin 95 % Suomeen tulevasta soijasta menee rehuksi.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Oikeastaan me voimme olla tosi tyytyväisiä, että me Helsingissä olemme saaneet tällaisen päätöksen aikaan. On vaikeita ja helppoja asioita, joita meidän täytyy tehdä ilmastonmuutoksen torjumiseksi tai sen hidastamiseksi, ja tämä kuuluu niihin helppoihin asioihin. Tästä lähtien kaikki isot järjestelmätason hankkeet täytyisi tehdä oikein. Meidän täytyy tehdä niin iso muutos, että suunnitelmissa ei voi olla muuta kuin vähähiilisiä projekteja, ja tämä koskee kaikkia sektoreita – niin liikennettä kuin logistiikkaa, rakentamista, energiantuotantoa, mutta myös ruokaa. Me emme voi puhua vain kauniita puheita, vaan pitää tehdä konkreettisia tekoja. Todellakin, niin kuin tässä aloitteessa todetaan, yksi merkittävimmistä ilmastopäästöjen aiheuttajista on ruuantuotanto.

Tästä me voimme olla myös tyytyväisiä, että suomalaiset yritykset ovat kehittäneet kasvisproteiinin lähteitä, kuten nyhtökauraa, ja näitä kaikkia voidaan käyttää korvaamaan osittain sitä ruokavaliota, joka on vain tottumusten vuoksi nyt muutamien viime vuosikymmenien ajan koostunut yhä enemmän lihasta ja maitotuotteista. Mutta niin kuin täällä on monta kertaa todettu, sekä terveyden että ympäristö kannalta on helppoa ja on hyvä päätös vähentää liha- ja maitotuotteiden kulutusta. Tässähän ei tulla edes mitään sellaista radikaalia kieltämistä tai jotain aivan erikoista, niin kuin jotkut ovat täällä kritisoineet, että kukaan ei saa enää kunnon ruokaa lautaselleen, niin mitään tämänkaltaista ei olla todellakaan tekemässä. Tämä kuuluu niihin helppoihin päätöksiin, ja tämänkaltaisia asioita meidän täytyy tehdä jatkossakin.

25.9.2019

Valtuutettu Matias Turkkila

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on joissain puheenvuoroissa noussut esiin ihmislajin erityisyys. Ihminen saattaa olla varmaan ainoa laji, joka juo aikuisena maitoa, ja voi olla, että on ainoa laji, joka juo toisten lajien maitoa. Mutta ihan varmasti ihminen on ainoa laji, joka pohtii valtuustosali-nimisessä keskustuunnitteluvirastossa sitä, voivatko lajin muut jäsenet juoda maitoa vai ei. Nyt valtuutettu Vuorjoki sanoo, että vegaaniruoka on hyvää. Minä olen eri mieltä. Muistan varmaan lopun elämäni tilanteen, milloin söin ensimmäisen kerran vegaaniruokaa. Se oli tuossa Korkeavuorenkadulla. Menin parin hippikaverin kanssa sinne syömään. Siellä oli jotain merkillistä vegaanista yhteisömössöä, ja se oli pahaa. Saan ihan saman vastauksen, kun kysyn keskimääräiseltä 12-vuotiaalta, että miksi sinä et syö koulussa kasvisruokaa, miksi sinä menet kiskalle syömään karkkia. Hän sanoo, että kasvisruoka on pahaa.

Helsinki on monta asiaa, mutta se on yksi asia, että se on työnantaja, ja työnantajilla nyt sattuu olemaan työhyvinvointiin liittyviä velvollisuuksia, ja pahan ruuan tarjoaminen ei ole toimi, joka varsinaisesti edistää työhyvinvointia. Pahan ruuan syöminen on ikävää. On mielestäni tosi erikoinen perusta, että työntekijöiden pitäisi kärsiä siitä, että työnantajat haluavat toteuttaa erilaisia kunnianhimonsa asteita.

Mutta ettei tämä olisi ihan näin masentava puheenvuoro, niin todetaan, että vaikka vegeruoka olisi pahaa nyt, niin ei se tarkoita sitä, että se olisi pahaa aina. Kasvisperäisiä tuotteita kehitetään ja ne kehittyvät, ja ehkä jonain päivänä niistä tulee hinnaltaan kilpailukykyisempiä, terveellisempiä ja hyvän makuisempia. Jos näin käy, niin ei oikeastaan voida välttää sitä, etteivätkö ne silloin menisi eläinperäisiä tuotteita paremmin kaupaksi. Mutta annetaan nyt ihmisten, herranjestas, itse valita, mitä he suuhunsa laittavat.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

On toki hyvin valitettavaa kuulla, että valtuutettu Turkkila on saanut huonoa vegaaniruokaa, ja harmi, jos se on ollut juuri se ainoa kokemus vegaaniruokasta, joka on määrännyt sitä hänen kokemustaan siitä, mikälainen vegaaniruoka on. Tiedän, että maailmassa tarjotaan hyvin paljon hyvin huonoa vegaaniruokaa. Tiedän myös, että maailmassa tarjotaan hyvin paljon hyvin hyvää vegaaniruokaa. Tämä sama pätee myös

25.9.2019

esimerkiksi kalaruokaan tai liharuokaan. Varmaan monet meistä ovat saaneet niin hyvää kuin huonoakin. Toki meidän jokaisen mieltymykset vaikuttavat siihen. Yksi tykkää enemmän lihasta, yksi tykkää enemmän kasviksista, yksi tykkää enemmän kalasta, ja joukkoruokailu on aina jonkinlainen kompromissi erilaisten mieltymysten välillä.

Kuitenkin se, mikä minusta on olennaista, että kun me suunnittelemme ruokalistojamme, niin siellä ihmiset, jotka sitä tekevät, tekevät parhaansa, jotta se kasvisruoka ja vegaaniruoka on hyvää, mitä siellä tarjotaan, ja se on sellaista, joka mahdollisimman montaa ihmistä miellyttäisi.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Valtuuston kunnioitettu ensimmäinen varapuheenjohtaja toveri Bogomoloff sanoi, että älä sinä nyt puhu mitään vegaaniruusta, kun sinä et siitä mitään tiedä. Ymmärrän tietysti, kun katsoo minua, ja se keskimääräinen käsitys siitä, miltä näyttävät vegaaniruokaa syövät, niin minä en ehkä sitä ihan kaikella tavalla edusta. Mutta kerrottakoon nyt kuitenkin, että olen pyrkinyt välttämään eläinkunnan tuotteita 20 vuotta ja kohtuullisen paksusti onnistunut siitä huolimatta elämään.

Mutta otin puheenvuoron sen vuoksi, että olen valtuutettu Turkkilan kanssa täysin samaa mieltä. Minäkin olen sitä mieltä, että ei pidä tarjota paha kasvisruokaa, vaan pitää tarjota hyvää ruokaa. Tämän 20 vuoden aikana, varsinkin ensimmäisen 15 vuoden aikana, voin kertoa, että olen syönyt erittäin paljon ja hyvin monipuolista ei niin kauhean maukasta kasvisruokaa tai vegaanista ruokaa. Noin lähtökohtaisesti kaupungin on kysymys, että kasvisruusta tai liharuusta pitäisi tarjota hyvää, maukasta ruokaa eikä niinkään pahanmakuista tai epämiellyttävää ruokaa.

Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Totean nyt taas sen, minkä olen tässä jo aikaisemminkin sanonut, että paha ruokaa on paha ihan riippumatta siitä, mistä se on valmistettu, eli tämä ei ole mikään kasvisruokasidonnainen asia. Varmaan moni muistelee kammolla esimerkiksi 1980-luvun tillilihaa. Joka tapauksessa se, että tällä hetkellä välillä epäonnistutaan siinä ruuan maukkaudessa, ei ole mikään syy sille, ettei voisi vähentää lihan ja maitotuotteiden ku-

25.9.2019

lutusta Helsingin ruokapalveluissa. Sehän vain kertoo siitä, että meidän täytyy todellakin kehittää sitä reseptiikkaa ja parantaa sitä henkilökunnan ammattitaitoa. Eli tavallaan se, että vältetään kasvisruokaa, ei ole mikään oikotie siihen, että koskaan ei kukaan saa pahaa ruokaa missään kaupungin ruokapalvelussa, vaan siitä ongelmasta päästään, kun opetellaan tekemään parempaa ruokaa. Jälleen kerran se ei ole sidonnainen siihen, mistä aineksista se ruoka tehdään. Eli toivoisin, että laakattaisiin tämä keskustelu siitä, että kasvisruoka on pahaa, kun se paaha ruoka on pahaa, oli se mistä tahansa tehty.

Valtuutettu Sameli Sivonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin valtuustotoveri Turkkilalle tässä huomauttaa, että minäkin olen syönyt joskus pahaa liharuokaa, mutta se ei silti tarkoita sitä, että sen takia haluaisin vähentää liharuuan määrää tässä yhteiskunnassa, vaan sen takia, että siitä liharuusta on meille huomattavan suuria haittoja, jos me mietimme vaikkapa luonnon monimuotoisuutta tai kykyämme vastata ilmastonmuutokseen.

Sitten taas jos puhutaan ihmisten vapaasta valinnasta, niin ihmisten vapaa valintahan nyt on kuitenkin sellainen asia, mihin esimerkiksi vaikuttaa ruuan hinta. Nostit esiin, että liharuoka on usein halvempaa kuin kasvisruoka. Mistä se johtuu? Me tuemme lihantuotantoa aivan valtavasti niin EU-tasolla kuin kansallisillakin tuilla miljardeilla vuodessa, jotta sen hinta olisi halvempaa kuin kasvisruuan. Jos me tukisimme kasvisruokaa samanlaisille summilla tai jos me vähentäisimme näitä lihan tuotantoon meneviä tukia, tilanne voisi olla hyvin erilainen. Eli näin me voisimme antaa ihmisten vapaasti valita, kun vaikutettaisiin siihen, millaisia tukia tässä yhteiskunnassa maatalouteen laitetaan.

Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Turkkila toi esiin ajatuksen siitä, että kukaan ei voi määrätä, mitä siellä lautasella on, mutta eikös siellä koulussa syödä sitä ruokaa, mitä siellä ovat ravitsemusterapeutit ja muut ruokailusta vastaavat henkilöt suunnitelleet, että siellä on. Tämä se tilanne on joka tapauksessa, että se mitä me syömme, niin joo, jossain tilanteessa voi tehdä valinnan, mutta näissä paikoissa, joista me nyt keskustelemme erityisesti, on suunniteltu sitä ruokavaliota, ja se ei ole mikään valintatilanne kou-

25.9.2019

lulaisille esimerkiksi tai varhaiskasvatuksessa oleville lapsille. On sillä tavalla ehkä vähän nurinkuristakin, että siellä pitää valita joko kasvis- tai sitten tämmöinen niin sanottu liharuokavalio, kun tosi moni haluaisi sellaisen ruokavalion, jossa olisi enemmän kasvisruokaa ja sitten vaikka pikkuisen lihaa ja kalaa. Ja siihenhän me olemme nyt menossa tällä, tai kohti tätä tavoitetta tällä aloitteella.

Valtuutettu Matias Turkkila (vastauspuheenvuoro)

Tässä me pohdimme tai itse asiassa kasvissyöjät tässä yrittävät monisanaisesti vakuutella lihansyöjille sitä, mitä näiden pitäisi syödä, mutta tämä olisi oikeastaan ihan sama keskustelu toisinpäin, jos lihansyöjät yrittäisivät pakottaa kasvissyöjät syömään lihaa. Mielestäni se, mitä suuhunsa pistää, on oma valinta, ja siihen on hirveän vaikea muiden puuttua. Kukaan ei voi valita toisen puolesta sitä, mikä maistuu hyvältä ja mikä ei.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kaupunginvaltuutetut.

Ilmastonmuutoksen uhkaa käytetään perusteena hyvin monenlaisille asioille. Tällä kertaa sille, mitä ihmiset saisivat syödä ja juoda. Kesä on ollut hyvää aikaa perehtyä lisää ilmastonmuutoskysymykseen. Kevätkauden viimeisessä kokouksessa pyrin kertomaan yksinkertaisesti, miksi en pidä todennäköisenä todellista katastrofaalisen ihmisperäisen ilmastonmuutoksen uhkaa. Totesin tuolloin, että lähes kaikki ilmaston energia on peräisin auringosta. Me tiedämme, että auringon aktiivisuus ei ole vakio. Tämän johdosta pidän IPCC:n ilmastomallien heikkoutena auringon aktiivisuuden pitämistä lähes vakiona. Mielestäni tähän sisältyy mahdollisuus erittäin suuriin virhelaskelmiin. Kevätkauden viimeisessä kokouksessa pyysin ystävällisesti kertomaan, missä päättelyni on väärä, jos joku olisi virheitä havainnut. Kukaan ei tuolloin kuitenkaan ilmaissut, että argumentaatiossani olisi ollut virheitä.

Kesän aikana tutkin aika paljon tätä hiilidioksidin lisääntymisen vaikutusta. Yksi erityisen mielenkiintoinen asiantuntija, johon tutustuin, oli Patrick Moore. En tiedä, onko nimi teille tuttu. Patrick Moore oli Greenpeacen perustajajäseniä. Hän oli vaikuttamassa siihen, että USA lopetti ydinkokeet. Hän oli puolustamassa kuutteja ja valaita tosi tiukoissa paikoissa. Suosittelen teille kaikille Patrick Mooren esitysten katsomista ilmastonmuutoksesta. Häneltä olen saanut merkittävästi tietoa. Toki muiltakin.

25.9.2019

Maapallon hiilidioksidin määrä oli pikkujääkauden aikana arviolta noin 280 ppm eli 0,028 %. Jos hiilidioksidin määrä olisi pudonnut alle tason 150 ppm, käsittääkseeni kasvit olisivat alkaneet kuolla hiilidioksidin puutteen tähden. Nyt olemme noin tasolla 400 ppm, ja maapallo on ruvennut vihertämään, koska kasvit saavat paremmin hiilidioksidia, minkä seurauksena kasvien vedenkäyttö on tehostunut. Kun on tehty kokeita siitä, miten puut kasvavat erilaisissa hiilidioksidipitoisuuksissa, on aivan selvästi havaittavissa, että hiilidioksidipitoisuuksien nousu parantaa merkittävästi puiden ja muidenkin kasvien kasvua. Ilmeisesti kasvien kasvun kannalta optimaalinen hiilidioksiditaso olisi noin 1 000–2 000 ppm. Tämä on nähdäkseeni niin sanottua kovaa tiedettä, koska se on kokeellisesti todettavissa ja toistettavissa. On vaikea ajatella, että se, mikä on kasveille hyväksi, olisi maailmalle pahaksi. Kuten Patrick Moore on todennut, ihminen on polttamalla fossiilisia polttonaineita palauttanut osan kierrosta poistuneesta hiilidioksidista takaisin kiertoön, ja tämä on ollut kasvikunnalle hyväksi.

Näillä perusteilla en voi kannattaa ihmisten kiusaamista ilmastonmuutoksen varjolla.

Kiitos.

Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olisin valtuutettu Ebelingiltä kysynyt, että entä jos ne tutkijat ovatkin oikeassa.

Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan ilmastotieteen johtava foorumi ei ole kyllä tämä meidän valtuustosalimme, eikä täällä ole johtavia asiantuntijoita sillä alalla. IPCC koostuu tuhansista tiedemiehistä, jotka ovat alansa johtavia asiantuntijoita, ja siellä kyllä hyvin käydään kaikki nämä eri puolet asioista läpi. Tästä hiilidioksidipitoisuudesta, eli tosiaan kasvit kyllä vihertyvät ja kasvavat tyytyväisinä, kun se nousee, mutta tässä on käymässä niin, että se nousee vähän liikaa, ja sitten kun tulee liian kuuma ja kuiva, niin sitten ne kasvit eivät enää tykkääkään. Ennuste on, että 2100-vuonna aavikko voi alkaa tuota heti kohta Berliinin eteläpuolelta ja jatkuu sitten sinne Kapkaupunkiin asti. Siinä vaiheessa eivät sitten kasvit enää hir-

25.9.2019

veän hyvin viihdy ja tilanne on huono. Nyt näyttää siltä itse asiassa, että viime tietojen mukaan lämpötila voisi nousta yli 5 astetta 2100 mennessä, jolloin tilanne olisi vieläkin huonompi kuin tässä skenaariossa.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Arajärvelle ja Pennaselle toteaisin, että näitä asioita on hyvä tutkia ja kuunnella eri puolten asiantuntijoita. Minusta meidän pitää tehdä paljon työtä tämän eteen. Olen valmis muuttamaan kantani, jos perusteet viittaavat siihen, mutta myönnän sen, että mitä olen näitä tutkinut, niin tämänsuuntaiset perusteet ovat minusta vahvemmin tuettuja, ja siksi edustan niitä.

Valtuutettu Pentti Arajärvi (vastauspuheenvuoro)

Ehkä palovakuutus kannattaa ottaa, vaikkei aiokaan polttaa taloa. Viimeistään tästä syystä ehkä ilmastonmuutokseenkin kannattaa suhtautua vakavasti.

Valtuutettu Laura Kolbe

Kiitos, puheenjohtaja.

Todellakin ilmastoasiantuntijaraati koostuu tutkijoista, mutta täällä salissa on kyllä ruokailun kokemusasiantuntijoita. Meistä jokainen syö 3 kertaa päivässä, ja on päivänselvä asia, että ruokailuun liittyy sekä tunteellisuus että tottumuksia että aika pitkiä tarinoita, joissa kertautuu suvun ja perheen ymmärrys ruokailusta. Kaikki merkit viittaavat myös siihen, että Suomesta puuttuu yksi merkittävä puolue, nimittäin tillilihapuolue. Täällä on paljon kannattajia, ja voin julistautua vanhana kouluruuan ystävänä sen jäseneksi.

Meillä ruokakulttuurista puhutaan edelleen aika ahdistavasti, ja se asetelma, joka nyt on syntymässä, että ilmastonmuutos on otettu välineeksi, jolla ruokaa käytetään lyömäaseena, ei ole kovin hedelmällinen, koska palataan vanhoihin helmasynteihin: syyllistämiseen ruokapöydässä ja että ruokapuhe on helposti kieltävää ja kielteistä, siihen liittyy rajoituksia ja paheksuntaa. Ne koskettavat meitä syvälle emotionaali-

25.9.2019

sesti. Lähtökohta ei ole aika hyvä. Kuten tämäkin keskustelu osoittaa, on helppo siiloutua puolustamaan omaa näkökulmaa.

Kannatan lämpimästi nyt tehtyä esitystä, ja toivoisin, että ruokakeskustelu tästä eteenpäin lähtisi siitä, että ei mennä kieltojen ja iskujen kautta, vaan katsomme, mitä tästä eteenpäin voidaan. Tällainen positive power influence, innostus ja kannustus siitä, miten me voimme kehittää omaa ruokakulttuuriamme ja ruokaosaamistamme. Nyt lähtökohtaisesti se, että kasvisruoka on vain mahdollisuus. Se on mahdollisuus uudistaa ja palauttaa hyviä asioita meidän ruokailuumme. Täällä vedotaan, että vanhukset tykkäävät lihasta. Saattaa olla, mutta rohkenen sanoa, että jo näilläkin vuosilla olen huomannut, että liha vain ei maistu. Hyvä kasvisruoka on mahdollisuus.

Me tarvitsisimme nyt kaikkialla tässä kunnan muodostamassa koulu-ruokailu-laitosruokailukentässä todella hienoa mahdollisuuksia ja mahdollisuuksia siihen, että voisimme lähteä esimerkiksi rakentamaan nyt juuri paluuta lähiruuan äärelle. Itse kuulun siihen sukupolveen, joka söi vielä vanhaa kansakouluruokaa 1960-luvulla, ja silloin syötiin sitä, mikä tässä maassa kasvoi, ja se oli usein lähellä kasvanutta ja sen aikakauden mukaan terveellistä. Kasvisruoka mahdollistaa rasvojen vähentämisen. Kasvisruoka mahdollistaa myös ruuasta nauttimisen ja ruuasta iloittamisen. Tässä esimerkiksi kotitalousopetuksella olisi valtavasti annettavaa. Se mahdollistaisi uudenlaisen reseptiikan kehittämisen. Kaupunki on aivan ratkaisevassa asemassa siinä, miten hyviä ruokia tarjotaan. Kasvisruokapäivähän on jo osoittanut, että reseptiikka, kun siihen paneudutaan, voi antaa uusia, aivan hurmaavia vaihtoehtoja ruokakulttuurimme kehittämiseen.

Ruoka ei siis ole vain keino rangaista tai syyllistää ihmistä, vaan näkisin, että nyt tässä tilanteessa, jossa me olemme, on otettava se ruokalusikka kauniiseen käteen ja mietittävä, miten tästä eteenpäin siten että kehitämme kaupungin ruokaosaamista, kehitämme uusia mahdollisuuksia ja kasvatamme lapsemme ja nuoremme rakastamaan hyvää, terveellistä ruokaa.

Kiitos.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

Täällä on nyt käyty syitä maito- ja lihatuotteiden vähentämiselle läpi hyvin ja ilmastonmuutoksen torjunnan tärkeyttä läpi hyvin. En aio toistaa

25.9.2019

näitä argumentteja. Minua nyt kiinnostaa tosi paljon se, miten me pääsemme parhaiten tähän tavoitteeseen. En tiedä, ovatko muut huomanneet tätä samaa, mutta tuolla Helsingin yliopiston elintarvike- ja ravitsemustieteiden osastolla on itse asiassa juuri käynnissä sellainen koeasetelma, missä 146 koehenkilöä on vaihtanut puolet eläinproteiinista kasviproteiiniin. Nyt näitä ravitsemuksellisia seurauksia testaillaan, ja se valmistuu 2021 tämä tutkimus.

Väliaikatietoja sieltä on jo tullut, ja siellä on kerrottu sellainen ikävä asia, että kolmasosalle on tullut vaikeuksia toteuttaa tätä ruokavaliota, ja se syy ei ole ollut se, että se ruoka olisi ollut pahaa, vaan se syy on ollut se, että ihmiset ovat saaneet vatsavaivoja näistä kasvisproteiineista. Tämä voi tuntua marginaaliselta kysymykseltä, mutta kun on tarkoitus lisätä kasvissyöntiä todella voimakkaasti, niin se ei ole sitä. Eli on paljon tietoa siitä, minkälaiset kasviproteiinit ovat sellaisia, että ne ovat helposti sulavia, eivät aiheuta niin isoja ongelmia ihmisille. Ja kun nyt lähdetään siitä, että tästä kasvisruokailusta pitäisi tulla normi, niin tämäkin asia olisi syytä ottaa työn alle, että yhä suurempi osa oikeasti voisi sitten syödä helposti sitä ilmastoystävällistä ruokaa, koska nämä mahdolliset esteet, mitä ihmisillä voi olla näille ruokavaliomuutoksille, pitää raivata pois. Koska jos kyse on kolmasosasta ihmisiä, niin se ei ole mikään ihan pieni määrä.

Kiitos.

Valtuutettu Ulla-Marja Urho (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos, Petra Malin. Minä yhden asian vain korjaan. Ei ole siitä proteiinista tai sen hajoamattomuudesta kyse, jos ei kasviksia siedä. Ihan niin kuin on olemassa maitosokeri, joka koostuu galaktoista ja glukoosista, niin kaikki eivät tätä laktoosia pysty hajottamaan, ja silloin se aiheuttaa vatsavaivoja. Kyse on kasvien hiilihydraatista, sokerista, joka ei hajoa, aiheuttaa turvotusta, kerää vetää ja aiheuttaa pahan olon. Ehkä me muutaman kymmenen vuoden, sadan vuoden, muutamien sukupolvien aikana meidän suolistomme onnistuu kehittämään sellaiset entsyymitasot, että nämä hiilihydraattien sokerit hajoavat myös meidän suomalaisen ravinnossa. Ruuansulatus on myös jollain lailla perinteis-, menevä siitä, mihin on totuttu, ja aivan laktoosin kanssa on käynyt, ja laktoositomat tuotteet on kehitetty. Pitää kehittää sitten valmiiksi hajotetut hiilihydraatit kasviksiin.

25.9.2019

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Kyllä kaupunginvaltuusto ottaa nyt suuren vastuun, jos me pakotamme lapsia nauttimaan sellaista ruokaa, josta saa vatsavaivoja.

Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro)

Kiitos puheenvuorosta.

Nyt en ajatellut itse mennä niin detaljitasolla tässä, että ovatko ne sokereita vai ne proteiinit, mutta niissä mitä käytetään kasviproteiinia, niin niissä on toki myös sokereita, ja ne sokerit ovat yleensä ne, jotka aiheuttavat, joo, niitä vastavaivoja. Tämä on aivan totta. Mutta joka tapauksessa pointtini ei ollut se, että ei saa syödä kasvisruokaa tai että olisi mahdotonta syödä kasvisruokaa, jos saa jostakin tällaisista sokereista vatsavaivoja. Se on täysin mahdollista, mutta että se olisi hyvä, että sitä mietittäisiin, että onko tämä ruoka sellaista, että siitä monet saisivat vatsavaivoja vai ei. On täysin mahdollista tehdä sellaista kasvisruokaa, josta ihmiset eivät saa vatsavaivoja.

Kiitos.

Valtuutettu Paavo Arhinmäki (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa herra puheenjohtaja.

Olen ilmeisesti lukenut huonosti sekä aloitteen että sen vastauksen, koska olen tähän asti tukenut tätä, kun minulla on ollut sellainen käsitys, että tässä aloitteessa esitetään ja vastauksessa lähdetään siitä, että mahdollistetaan entistä enemmän se, että voi valita lehmänmaidon tilalle vaikkapa kauramaidon. Tai kauramaidoksihan sitä ei saa kutsua, vaan kaurajuoman. Mutta jos tässä todella on kysymys, niin kuin tässä on sanottu, että on kaikkien pakko juoda jatkossa kauramaitoa, niin siinä tapauksessa minä kyllä ehdottomasti vastustan tätä, koska en halua juoda lehmänmaitoa enkä kauramaitoa. Myönnän nyt, että olen lukenut huonosti ilmeisesti aloitteen ja vastauksen, koska olen ollut siinä kuvitelmassa, että tässä lisätään vapauksia mahdollisuuksia. Mutta jos tässä onkin todella kysymys pakottamisesta ja väkisin kurkusta alas kaattamisesta, niin minä vastustan sitä ehdottomasti.

25.9.2019

Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Tämä oli erinomainen ehdotus puheenjohtajalta. Tässä on nyt aika paljon tämä keskustelu pyörinyt kasvisruuan ympärillä, mutta ehkä tarpeen huomauttaa tässä nyt myös, että aloitehan ei sinänsä koske kasvisruuan lisäämistä kaupungin ruokapalveluissa, vaan liha- ja maitotuotteiden käytön vähentämistä. Tähän on monia keinoja saavuttaa tämä tavoite, joista yksi on esimerkiksi kalan käytön lisääminen ruokaluissa ja esimerkiksi lihan korvaaminen osittain liharuuissa muilla proteiinin lähteillä. Eli muistetaan nyt se, että tämä ei ole sinänsä pelkästään kasvisruoka-aloite, vaan tässä on tosiaan kyse lihan kulutuksen ja maidon kulutuksen puolittamisesta, joihin on muitakin keinoja kuin silkan kasvisruuan lisääminen.

Valtuutettu Ozan Yanar

Arvoisa puheenjohtaja.

Haluan vielä kerran kiittää valtuutettu Harjannetta tästä hyvästä aloitteesta, ja toistonkin uhalla sanon muutamaa seuraavaa asiaa, jotka on tässä jo tuotu esille. Liha- ja maitotuotteiden ilmastopäästöt ovat valtaavan suuria, eivätkä ilmastotavoitteet tule täyttymään itsestään, ja se on ihan selvää, että Helsingin tulee tehdä toimia ilmastomuutoksen vastaisessa taistelussa. Tämän lihan ja maitotuotteiden kulutuksen pienentäminen on itse asiassa aika pientä tai itse asiassa pienintä, mitä me voimme tehdä. Kuten sanottu, monipuolisella ja hyvin koostetulla veegaani- ja kasvisruualla selviää todella hyvin. Itse asiassa olen samaa mieltä valtuutettu Alametsän kanssa siitä, että kasvisruuan pitäisi olla se normaali vaihtoehto eli oletus, ja esimerkiksi liharuoka tulisi pyytää erikseen. Näin saadaan aitoa muutosta ympäristöystävälliseen suuntaan.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen sitä mieltä, että kyllä meidän täytyy tehdä kaikkemme ilmastomuutoksen estämiseksi, mutta ei siirtyä kauramaitoon.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

25.9.2019

Täällä salissa on tämän keskustelun aikana esitetty paljon erilaisia näkemyksiä, joita olisi ihan mielenkiintoista kommentoida, ja aika moni on täällä omiin kokemuksiin vedonnut, ja niinpä tekisi itsekkin mieli tässä todeta heti ensimmäisenä, että aamulla tuli neljän viljan puuroon sekoitettua kaurajuomaa – ei kauramaitoa koska maito-sanaa ei siitä saa käyttää.

Jos me menemme 60 vuotta taaksepäin ajassa, silloinpahan sitä oltiin tosi ekologisia ruokavalinnoissa. Mutta se ei ehkä niinkään johtunut siitä, että oltaisiin tietoisia asioista oltu – ainakaan laajassa mitassa – vaan ennen kaikkea siitä, että varaa ei ollut muuhun. Kun elintaso on noussut, lihan syönti on se kun lisääntynyt. Ensinhän nimenomaan lisääntyi punaisen lihan syönti, sitten siipikarjatuotteet. Broileri ennen kaikkea siinä on vienyt sitten osan siitä. Mutta suomalaisethan syövät todella paljon nimenomaan prosessoitua punaista lihaa, ja se on todettu laajasti tutkimuksissa, että sillä ei nyt myönteisiä terveysvaikutuksia siinä määrin ole, että sitä kannattaisi niin paljon syödä kuin sitä syödään.

Kysymyshän on hirvittävän pitkälti tottumuksista, ja jokainen, joka on ruokavaliotaan muuttanut, huomaa sen. Ei tarvitse ottaa esimerkiksi välttämättä lihan syöntiä, voi ottaa esimerkiksi suolan käytön myös. Jos syöt suolaista ruokaa, suolaton ruoka maistuu ei miltään. Rupea vähentämään suolaa ruuassa, niin kohta se entisenlainen ruoka maistuu-kin suussa hyvin suolaiselta. Täällä on moni ottanut esimerkiksi sen, että esimerkiksi makaronilaatikossa puolet siitä lihasta voidaan korvata jollakin muulla proteiinin lähteellä tai sitä voidaan korvata osittain myös kasviksilla, joissa niissäkin monissa on ihan hyvin proteiinia, mutta ei määrällisesti tietenkään samaa kuin siinä lihassa. Kun vähän aikaa tehdään näin, niin itse asiassa voi käydä niin kuin itsellä on käynyt, että eipä se lihamakaronilaatikko maistukaan niin hyvältä kuin miltä se korvaava valmisteella tehty makaronilaatikko maistuu.

Tänä päivänähän valinnanvaraa on ihan toisella tavalla kuin ennen, mikä helpottaa sekä joukkoruokailussa että kotitalouksissa niitten valintojen tekemistä. Monipuolisen ruuan koostaminen täysin vegaanisena tai kasvisruokana, niin kuin täällä on todettu, on nykypäivänä yhä helpompaa. Mutta samalla on muistettava, mitä valtuutettu Hernberg äsken hyvässä puheenvuorossaan – hyviä ovat olleet edellisenkin puheenvuorot – toi esille, että tässä aloitteessa ei esitetä, että siirryttäisiin kasvisruokaa, vaan esimerkiksi kalan syönnin lisääminen joukkoruokailussa on oikeasti hyvä tavoite. Tietenkin jos halutaan edetä vegaaniseen suuntaan, niin kalahan ei ole vegaaniruokavalioon kuuluva ruoka-aine. Mutta tämä aloite mahdollistaa sen, esimerkiksi että kotimaisia kaloja voitaisiin syödä enemmän, mitä tällä hetkellä syödään. Meillähän oli

25.9.2019

kouluruokailussa myös näitä särkipihvejä jossakin vaiheessa, mutta ymmärsin, että esimerkiksi saatavuusongelmat olivat niissä yksi syy, miksi ne poistuivat ruokalistalta.

Minua välillä hämmästyttää näissä kasvisruokakeskusteluissa se, että asiat menevät – niin kuin valtuutettu Kolbe hyvin totesi – aika paljon tunteitten tasolle. Me jopa henkilökohtaisella tasolla loukkaannumme toisten mielipiteistä, ja sitä loukkaantumista on siis paljon ruokailuun liittyen. Jos joku noudattaa jotakin muuta ruokavaliota kuin itse, niin saatetaan kokea, että se on syyllistämistä minua ja omista valintojani kohtaan. Mutta kyllä yhteiskunnalla ja meidän yhteisillä päätöksillämme voidaan ohjata ruokavaliintoja. Niin on tehty ennen ja niin tullaan tekemään jatkossakin. Yksi hyvä esimerkki on se, että mitä sinne linjastolle asetetaan ensimmäiseksi – onko siellä se liha vai ovatko siellä ne kasvislisukkeet. Vaikuttaa olennaisesti, millaiseksi se lautanen koostuu.

Valtuutettu Emma Kari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Minä itse ensin ajattelin, että en ota ollenkaan tähän keskusteluun osaan. Osa teistä ehkä muistaa, että 10 vuotta sitten minä tein ensimmäisen valtuustoaloitteeni sellaisesta asiasta kuin kasvisruokapäivien tuominen kouluihin, ja ehkä näin jälkikäteen voi sanoa, että se siitä aloitteesta käyty keskustelu oli aika hyvä karaisu politiikan maailmaan. Mutta muistan kyllä silloin sen tuoreena valtuutettuna, joka tähän saliin tuli, miten vaikeata minun oli kuunnella sitä tapaa, jolla täällä puhuttiin ruuasta ja jostain niinkin arvokkaasta ja hienosta asiasta kuin kouluruuasta. Kasvisruokapäivän vaikutuksiaan tutkittiin aika paljonkin sen jälkeen, kun se helsinkiläisissä kouluissa otettiin käyttöön, ja näistä tutkimuksista selvisi, että se, mikä ruuan menekkiin vaikutti, oli aika lailla se aikuisten käymä asenteellinen keskustelu. Ei niinkään se, oliko se lautasella oleva proteiini eläinperäistä vai kasvisperäistä. Ne kaupungit, joissa kasvisruokapäivä otettiin käyttöön ilman sen suurempaa kohua, niin niissä mitään vaikutusta menekkiin ei ollut, kun taas täällä Helsingissä menekki palasi entiselleen oikeastaan heti sen jälkeen kun tämä kohu ja keskustelu oli laantunut. Nythän meidän kouluhimme tuotiin yksi ylimääräinen kasvisruokapäivä ilman että sitä oikeastaan kukaan huomasikaan, eikä sillä ollut oikeastaan mitään vaikutuksiakaan. Ja vuodesta toiseen meidän lastemme yhdet suosituimmat kouluruuat ovat kasvisruokia. Tämä ongelma ei ole lapsilla, tämä on aikuisilla.

Vähän aika, tästä ei ole kauankaan, kun ravitsemusneuvottelukunnan puheenjohtaja totesi, että me emme tule ikinä, emme koskaan pääse-

25.9.2019

mään ilmastotavoitteisiimme, jos emme vähennä lihan kulutusta. Tämä on selvä asia. Sen takia näissä tulevissa ravitsemussuosituksissa tul-
laan suosittamaan lihan syönnin vähentämistä ilmastosyistä.

Lapsiamme kiinnostaa se, että koulussa on hyvä olla. Lapsiamme kiin-
nostaa se, että ruoka on hyvää, ja niitä kiinnostaa se, että ilmaston-
muutos pysäytetään. Tämä on lastemme ja nuoremme ykköshuoli tällä
hetkellä, ja tämä on meidän aikuisten vastuulla hoitaa nämä asiat kun-
toon. Sen takia itse pidän tätä aloitetta äärimmäisen hyvänä, ja samalla
haluan myös kiittää valtuutettuja siitä, että tämä keskustelu kaikesta
huolimatta, joka tänään on käyty, on ollut tosi paljon parempaa kuin sil-
loin 10 vuotta sitten. Me olemme tulleet ihan mielettömän paljon eteen-
päin, joten kiitos teille.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Muutamia ehkä vähän väärinkäsityksiä tai itse ilmaisin itseni huonosti,
niin haluaisin tässä korjata. Täällä toivottiin konkreettisia tekoja, ja nii-
tähän on tehty ja tehdään. Eli tuossa yritin aluksi juuri ilmaista sitä, että
kasvisruuan osuutta vain koko ajan lisätään ilman muuta. Ja sitten tässä
valtuutettu Alametsä toivoi, että kasvisruoka olisi perusvaihtoehto.
Se on perusvaihtoehto. Se on ollut sitä vuodesta 2007. Se on vapaasti
otettava. Ei tarvitse valita. Kuka tahansa voi milloin tahansa päättää, et-
tä juuri tänään aloitan kasvisruualla. Se on mahdollista.

Punaisen lihan, lihavalmisteen ja siipikarjan määrä on 140 grammaa
viikossa eli 7,4 % tarjottavasta ruuasta. 7,4 % ja sitä siis vähennetään
koko ajan. Maitoa toivottiin. Valtuutettu Pennanen, valtuutettu Hernberg
pyysivät meitä kilpailuttamaan maidon tarjoajia, mutta siis maitohan tu-
lee palvelun tarjoajalta. Me emme tilaile maitoa kouluihin, vaan se on
osa sitä kokonaispakettia. Me tilaamme sen kokonaispaketin. Hiilineut-
raalin Helsingin osuus siis on 10 %, eli tarjoajalla, joka jotenkin esittää
valtavan hyvän planin tässä, on mahdollisuus tällä nimenomaan erottua
näissä kilpailutuksissamme. Mitä yhteistä on Suomella, Japanilla, Ma-
lesialla, Thaimaalla, Argentiinalla, Meksikolla ja Iranilla? Kaikissa on
koulumaito. Mutta omat lapsenikin ovat käyneet Keski-Euroopassa
koulua, ei siellä ollut maitoa ollenkaan. Siellä juotiin vettä. Se on erittäin
hyvä vaihtoehto. EU:n koulumaitotuki on vain rasvattomalle maidolle ja
piimälle, ja tavallaan Helsingin kaupungissa sille emme voi mitään.

? päivän listalla kasvispääruoka on 59,3-prosenttisesti, liha 30,5-
prosenttisesti, kala 10,2. Eli kaikista tarjottavista pääruuista. Eli meillä

25.9.2019

nyt noin 60 % kaikesta tarjottavasta pääruuasta on kasvispääruokaa. Ja toki jos tämä valtion ravitsemusneuvoston suositus muuttuu, tarjottava ruoka muuttuu, koska sen mukaan me menemme. Hyviä kasvisruokavaihtoehtoja on kouluilla tarjolla. Meille lautakunnallekin niitä maistateltiin. Erittäin hyviä uusia tuotteita. Eli koko ajan esimerkiksi palvelukeskus tekee tuotekehittelyä, ja ruoka maistuu erittäin hyvältä. Kasvisruoka ja varmasti liharuokakin. Itse en syö lihaa.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kysymys apulaispormestari Pakariselle. Mites tämä siipikarja? Missä sen alkuperäismaa on? Ainakin jossain vaiheessa koulujen näissä ateria-altaissa alkuperäismaa on ollut Brasilia, niin ollaankohan tästä päästy vähän lähemmille leveysasteille?

Valtuutettu Ulla-Marja Urho

Arvoisat valtuutetut.

Haluan nyt tällaisen ison asian ottaa, että meillä on tietääkseni ainoana maana lakisääteisesti opetuksen laissa, se on osa opetusta, että meillä on kouluruokailu. Keski-Eurooppaan viittasi apulaispormestari. Siellä joku keittraaja tuo koululle usein ruuan, kilpailutetaan, ja se ei kuulu opetukseen eikä se kuulu itse koulun opetussuunnitelmaan. Ei siellä ole ravitsemusnormeja. Toivon, että täällä olisi jonkinlainen yksimielisyys siinä, että kouluruokailu, joka sisältyy kokonaiseen siihen koulupäiväämme, pysyy suosittuna, houkuttelevana, koululaisia ravitsevana osana opetuksen lainsäädäntöämme. Se on tapakasvatusta, se on ruokakulttuuria, se on osa kaikkea sitä, mitä meillä on saavutettu. Toinen vaihtoehtohan on se, että meillä on puolen tunnin ruokatunti, ja kukin juoksee ostamaan kanttiinista, jossa on ehkä maksullinen ruoka niin kuin Yhdysvalloissa. Siellä on tämä terveellinen ruoka ja sitten siellä on toisena se hampurilais- tai joku pitsavaihtoehto edelleenkin. Tai sitten mennään siihen lähikauppaan ja ostetaan se päivän wienerpulla. Mutta että tämä oli se asia, että olisimme yksimielisiä siitä, että kouluruokailu ja päiväkotiruokailu kuuluvat siihen päivään. Se on osa perhepolitiikkaamme, että lapset saavat osan ruuastaan yhteiskunnan järjestämänä. Se siitä.

Minä tiedän, ettei minun olisi kuulunut, mutta sen verran minäkin olen tässä nyt provosoitunut taustaltani, että Ozan Yanar sanoi, että liha- ja

25.9.2019

maitotuotteiden ilmastopäästöt ovat valtavat. Mutta mehän emme ole nyt lainkaan keskustelleet siitä, mikä on sen lihan ja maidon tuotantoeläimen, lehmän, ravitseminen. Lehmähän syö nurmea, jos tiedätte. Niitä pannaan nykyään sellaisiksi valkoisiksi paaleiksi tuonne pelloille, ja se ruoho kasvaa sitä mukaa kun se leikataan. Koko ajan kun ruoho kasvaa, niin se yhteyttää, ja se yhteyttäminen on aivan sama asia sillä nurmella kuin mitä se metsä kasvaa. Kun metsiä hakataan, ne metsät kasvavat uudelleen, ja niistä nyt... Lehmän ravinnoksi tuleva ruoho on myös yhteyttävä osa meidän luontoamme, ja se kierto, jota sanotaan less favourable area production, meidän noilla syrjäseuduillamme kaukana täältä sivilisaatiosta Helsingistä on hyvin vähän muita elinkeinoja kuin se lehmän kasvattaminen ja sen ruohon leikkaaminen. Minä ihmettelen, montakohan henkeä täällä on vielä läsnä tai on olemassa, jotka eivät tiedä, miten ruoho kasvaa. Se on opetettu meille kaikille.

Valtuutettu Kati Juva (vastauspuheenvuoro)

Haluaisin todeta valtuutettu Urholle, että lehmien hiilijalanjäljen ongelma ei todellakaan ole se nurmikko, vaan se metaani, jota nämä lehmät kauniisti sanoen suolistokaasuinaan tuottavat erittäin runsaasti. Metaani on monikymmenkertainen kasvihuonekaasu verrattuna hiilidioksidiin. Emme me ollenkaan ole hukkumassa niiden lehmien ruohon syöntiin tai lantaan, vaan niiden pieruihin.

Valtuutettu Sameli Sivonen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin vastata tähän puheenvuoroon vain, että ehkä me nyt tässäkin karjatalouden päästöjä tarkasteltaessa uskomme mielellään niitä tutkijoita ja kuuntelemme niiden tutkijoiden mielipiteitä tästä. On esitetty hyvin perusteltuja tutkimuksia esimerkiksi siitä, että jos lihan ja maidon tuotannon kasvu jatkuu samanlaisena tästä eteenpäin, niin vuonna 2050 80 % ihmiskunnan päästöistä syntyy liha- ja maitoteollisuudesta, jotka tällä hetkellä tuottavat jo enemmän ilmastopäästöjä kuin esimerkiksi öljyteollisuus.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

25.9.2019

Ilahduin tuosta valtuutettu Muttilaisen kysymyksestä, eli tähän yhtälöönhan kuuluu tietenkin se hävikki, minkä takia siirrymme vähitellen sinne lähemmäs kasvisruokaa kouluissa, koska nythän riippuen vähän ikäryhmästä 35–40 % jättää syömättä ainakin jossain määrin ruokaa. Mutta erittäin hyvä kysymys on sitten tämä kotimaisuusaste. Minulla on kaikilta toimittajilta prosentit, mutta jospa otan nyt Helsingin palvelukeskuksen, joka toimittaa suurimpaan osaan kouluistamme ruokaa. Lihosta broileri ja kalkkuna tulevat Suomesta 98-prosenttisesti. Naudanliha on Suomesta 60-prosenttisesti, muut EU-maat 40 % eli täysin EU:sta. Sianlihaa suomesta 30 %. Tuoretta kalaa ei voida käyttää, koska on niin isot volyymit, mutta pakastekalasta Suomi on 15 %, ja sitten kaikki kalalajit ovat niin sanottuja vastuullisia kalalajeja. Kalamassa on peräisin aina Suomesta – Saaristomereltä tai Selkämereltä, jos haluatte tarkemmin. Maito Suomesta 100 %, piimä Suomesta 100 %, juusto Suomesta 60 %, muut maitotuotteet Suomesta 100 %. Tuoreet kasvikset ja hedelmät. Peruna Suomesta 100 %, tuorekasvikset keskimäärin vuoden aikana 45 %. Prosentti on sen verran huono tietäen satokautemme. Viljaa leivässä 95 %, hiutaleet Suomesta 100 %. Pakastekasvikset ja marjat. Kasvikset 20 % Suomi, 60 % marjat. Minä luulen, että tämä on varmaan se, mihin näillä leveysasteilla parhaimmillaan päästään.

Kiitoksia.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitoksia apulaispormestari Pakariselle tuosta äskeisestä puheenvuorosta. Kyllähän pitää sanoa, että Helsinki on tässä paremmilla prosentteilla kuin moni muu kunta tässä Uudenmaan alueellakaan. Siellä on paljon huonompia kotimaisuusprosentteja myös monessa kunnassa, ja vastuullisuuden osaltakin on toivomisen varaa enemmän kuin meillä. Mutta ei se sitä tarkoita, etteikö meilläkin olisi vielä toivomisen varaa ja tavoiteltavaa ja erityisesti tuolla hävikkiruokapuolella. Tässä on juuri ollut hävikkiruokaviikko viime viikolla, ja näitä asioita on syytä nostaa muulloinkin esille kuin pelkästään silloin hävikkiruokaviikolla.

Kyllä yksi tekijä tässä on myös se, miten me puhumme ruuasta. Jos me puhumme, että ruoka on paha lähtökohtaisesti... Minulle lapsuuden kodissa opetettiin, että koskaan ei sanota, että ruoka on paha, vaan sanotaan, että minulle ei tämä nyt maistu oikein hyvin, ja otetaan sitten pienempi määrä ja maistetaan ensin. Monestihan sitä totutellaankin sen maistamisen kautta.

25.9.2019

Yksi toinen tärkeä paikka, valtuutettu Urho toi hyvin esille sen, että meillä tosiaan kouluruokailu on osa opetussuunnitelmaa. Se ei ole mikään irrallinen juttu siellä koulussa. Se on opetushetki, ja sen takia erityisesti alakoululaisten kanssa opettaja on syömässä ja käydään ne hyvät ruokatavat ja muut. Mutta me voisimme ottaa vielä nykyistä enemmän myös lapsia ja nuoria – tässä on vaihtelua vähän koulujen välilläkin, miten lapsia ja nuoria otetaan mukaan – siihen ruokahetkien ja ruokalistojen suunnitteluunkin vielä nykyistä enemmän.

Todella hyvä tilaisuus on myös suomalainen kotitalousopetus, jota nytkin kansainvälisesti ihmetellään ja on käyty eri maista katsomassa. Monessa maassa ei kotitalousopetustakaan ole lainkaan kouluissa. Se on kanssa sellainen paikka, missä on erittäin hyvä opettaa kestävästä ruokakulttuurista, hyviä kuluttajataitoja ja sitä ruuan laittoa ja valmistuksen arvostusta unohtamatta lainkaan sitäkin, että meillä on erittäin hyviä valmisruokia myös, ja ei niitäkään pidä mollata. Ne ovat laadultaan myös pääsääntöisesti todella hyviä.

261 §

Esityslistan asia nro 12

VALTUUTETTU MARTINA HARMS-AALLON ALOITE PALVELUSUHDEASUNTOJEN LISÄÄMISEKSI

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tack, ledamoten Harms-Aalto, för en särskilt bra motion. Nytt olovan nimmittain todella perusasioiden äärellä. Meillä on valtava pula esimerkiksi varhaiskasvatuksen opettajista Helsingissä, ja työsuhdeasunnot ovat käytännössä ainoa asia, mikä meillä on kirjaimellisesti hyppysissämme työntekijöiden saamiseksi. Kaikki muut keinot, mitä me voimme käyttää, kestävästi huomattavasti pidemmän aikaa. Itse suivaannuista tuosta aloitteesta aikanaan, kun sehän on pyörinyt tässä päätöksenteossamme jo jonkin aikaa, ja selvitin sitä asiaa. Ei ole niin, että meillä olisi oikeasti käytetty tätä tehokkaasti rekrytoinnin apuvälineenä. Oli myös aika yllättävää tuossa aloitevastauksessa, että meillä on ollut 260 asuntoa ikään kuin tyhjillään vuodenvaihteessa tämän tyyppisiä työsuhde-

25.9.2019

asuntoja. Sehän vain kertoo siitä, että me olemme olleet kyllä todella tehottomia niiden hallinnoinnissa.

Nyt erittäin positiivista tuossa listalla on se, että siitä poistetaan nämä hallinnonalojen siilot, mikä on todella tärkeätä. Eli silloin heti kun meillä löytyy halukkaita, niin me voimme tätä tarjota. Toinen on se, että siitä puuttuu se 5+2 vuotta, eli että me saamme sen sidotuksi siihen työsuhteeseen. Mitä olen itse puhunut ihmisten kanssa, tämä herättää ihan valtavasti innostusta. Meidän täytyy nyt vain lähteä kunnolla markkinoimaan. Ja nyt kun täällä on median edustajakin paikalla, toivon, että nyt ihan oikeasti kertomaan tästä kaikille, että Helsingillä on pari sataa asuntoa annettavaksi työsuhdeasunnoiksi työntekijöille, jotka haluavat tulla Helsingin kaupungin palvelukseen. Tämähän on ehdottomasti valtti, jota meidän pitää hyödyntää, ja toivottavasti saamme mahdollisimman monet. Tämä on valtava markkinoinnin apuväline meille nyt jatkossa, ja sitä pitää ehdottomasti hyödyntää.

Oli tärkeää, että lisättiin kaupunginhallituksessa tämä, että seurataan, josko nyt sitten kävisi niin onnellisesti, että saisimme 260 ihmistä – tai mitä niitä nyt tällä hetkellä sitten vapaana onkaan – niin herranjestas rakennetaan näitä lisää. Juuri näitä ihmisiähän me tarvitsemme Helsinkiin, jotka tekevät näitä meidän erittäin tärkeitä peruspalveluitamme ja hoitavat ja heille duunit. Eli nyt vain sanaa eteenpäin ja pistetään eteenpäin nämä asunnot.

Kiitoksia.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos apulaispormestari Pakariselle. Olen ihan samaa mieltä, että sosiaali- ja terveyshuollossa, etenkin vanhuspalveluissa, meillä on huutava pula lähihoitajista ja sairaanhoitajista, ja ei ole ollenkaan riittävästi rekrytoinnissa osattu käyttää apuna tätä. Myös soten puolella on tyhjinä näitä työsuhdeasuntoja, ja nyt kun ajatellaan, että muualla Suomessa käydään yt:itä ja terveydenhuollon alan ihmisiä joutuu työttömäksi, niin mikä olisi parasta, kun nyt markkinoitaisiin tuonne maakuntiin, että pääkaupunkiseudulla on myös asuntoja tarjolla ja paljon työpaikkoja. Vanhustenhuollossa todellakin sairaanhoitajia yli vuoden on omassakin yksikössä yritetty rekrytoida, eikä ole saatu palkattua.

Kiitos.

25.9.2019

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Kiitos, puheenjohtaja. Arvoisat valtuutetut.

Olin juuri tulossa sanomaan samaa asiaa, jonka valtuutettu Vepsä nosti esille, eli samalla tavalla kuin varhaiskasvatuksessa ja toki varmasti monilla muillakin ammattiryhmillä, joissa meillä on rekrytointihaasteita, niin myös sosiaali- ja terveystoimessa näemme, että tässä on mahdollisuuksia, joita kaupungin kannattaa vielä enemmän hyödyntää. Meillä toki on ollut tähänkin asti työsuhdeasuntoja, mutta samalla tavalla kuin apulaispormestari Pakarinen toi esille, niin mielestäni tämä rekrytointissa, nimenomaan markkinoinnissa ja sen helpommaksi tekeminen on yksi tärkeä valtti, mikä meillä on, kun tiedetään, että Suomessa meillä tulee olemaan kovaa kilpailua myös hoitohenkilöstöstä ja tietenkin kaikesta muusta meidän palveluidemme tekijöistä ja ammattilaisista. Kuten tunnettua, Helsingissä on korkeat asumiset hinnat. Se voi olla tietty este, ja sen tekeminen hyvin houkuttelevaksi ja mahdollisimman helpoksi – ei ainoastaan sen tarjoaminen, että on mahdollisuus saada kaupungin asuntoa, vaan että se on todella myös helppo saada – on meille valtti, jota meidän kannattaa ehdottomasti käyttää jatkossakin. Sen takia tämä aloite oli tärkeä, ja mielestäni myös kaupunginhallituksen tekemä lisäys siihen oli erittäin tärkeä.

Kiitos.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos.

Kiitos myös tästä aloitteesta. Se on oikein hyvä, ja näen, että tämä on yksi hyvä keino meillä parantaa pienipalkkaisten naisvaltaisten alojen työntekijöiden toimeentuloa. Varmasti meillä on muitakin keinoja, mitä me voimme käyttää tässä työvoimapulamme helpottamisessa, mutta tämä on yksi hyvä.

Minulla on nyt terveisiä yhdeltä työsuhdeasunnossa asuvalta sosiaalityöntekijältä. Hän kertoi minulle tosiaan, että tämä 5+2-sääntö on häntä mietityttänyt, ja se on erittäin hienoa, että me olemme siitä nyt luopumassa täällä. Mutta toinen asia, mitä hän kertoi – kun minäkin olin vähän yllättynyt, miten nämä voivat olla tällä lailla tyhjillään nämä kämpät – niin hän kertoi tällaisesta kohtaanto-ongelmasta, eli tällaista työsuhdeasuntoa on käytännössä täysin mahdotonta vaihtaa. Hän kertoi näin, että hän oli saanut perheenisäystä ja sitten yrittänyt, että voisiko vaihtaa kaksiosista kolmioon, niin ensikertalaiset menevät aina ohitse, hänel-

25.9.2019

le oli kerrottu, ja samaan aikaan talossa seisoo monia asuntoja tyhjillään. Sitten hän oli tiedustellut myöhemmin uudestaan, niin oli todettu, että asunnon vaihto toiseen on vuokranantajalle niin kallista, että sitä ei käytännössä tehdä. Kaikki ne, joilla ei ole vielä työsuhdeasuntoa, menevät vaihtajien edelle riippumatta yksilöllisestä tilanteesta.

Jotenkin voisi kuvitella, että tässä helposti syntyy sellainen tilanne, että joku hakee yksiötä, joku hakee kolmiota, ja sitten ei löydy ihan sopivaa. Mutta sitten jos heillä, jotka tarvitsisivat sitä toisenlaista – pienempää tai isompaa – ei ole mitään mahdollisuutta vaihtaa, niin erityisesti nyt kun me lähdemme siitä, että se ei ole enää tällainen hyvin lyhytaikainen tilanne, vaan että tämä asuminen voi olla pitkäaikainenkin koko palvelussuhteen kestävä asia, niin minun mielestäni pitäisi ehdottomasti helpottaa sitä, että se asunto olisi sitten oikeasti tarpeita vastaava. Se ehkä myös vähentäisi tätä tyhjäkäyntiä, kuten myös varmasti tehokkaampi tiedottaminen, jota kannatan myös lämpimästi. Olen tehnyt tänne järjestelmään ponsiesityksen siitä, että tämä byrokratian kukkainen tästä asunnon vaihtamisen mahdollisuudesta saataisiin sieltä pois eli mahdollistettaisiin se, että ne ihmiset, jotka ovat sen työsuhdeasunnon tarpeessa, niin se myös olisi sellainen, joka heidän tarpeitaan vastaa.

Kiitos.

Ledamoten Harms-Aalto

Ordförande.

Jag tackar stadsstyrelsen för att den beslöt att återremittera motionen som först fick ett mycket kallsinnigt bemötande av beredningen, och jag tackar också borgmästare Pia Pakarinen för att hon envetet har granskat det här frågan och inte svält de svar som först gavs.

Kaupunginhallitus totesi, että henkilöstöasuntoja ei olla markkinoitu kyllin tehokkaasti, jos lainkaan rekrytoitaessa henkilökuntaa niillä sektoreilla, joissa meillä on eniten pulaa henkilökunnasta – siis sekä varhaiskasvatuksessa että hoidon puolella. Jään nyt innolla odottamaan aivan uusia tapoja käyttää jo olemassa olevaa asuntokantaa ja tyhjillään olvia kaupungin asuntoja rekrytoinnissa. Att aktivt erbjuda bostäder som en del av rekryteringen av personal till vård och småbarnspedagogik ? på ett nytt sätt är väldigt välkommet. Låt oss hoppas att det fungerar, för goda råd är dyra. Ja kannatan myös valtuutettu Malinin pontta.

25.9.2019

Valtuutettu Jenni Pajunen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ei ole uutinen, että Helsinki kärsii vakavasta työvoimapulasta. Esimerkiksi kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla oli kesällä 470 henkilön vaje. Henkilökunnan vaihtuvuus on merkittävä syy terveysasemiemme pidentyvien jonojen taustalla. Palvelusuhdeasunnot ovat merkittävä etu työvoiman houkuttelussa. Tällä hetkellä 4,4 % kaupungin 60 000 asunnosta on palvelusuhdekäytössä, ja niissä osuu 6,9 % henkilöstöstä. Niiden käyttö on kuitenkin aloitevastauksen mukaan itse asiassa vähentynyt. Herää kysymys, onko henkilöstöllä tiedossa mahdollisuus hakeutua palvelusuhdeasuntoon. Kannatan apulaispormestari Pakarisen ehdottamaa markkinointikampanjaa.

Olen myös aiempien puhujien kanssa huolestunut siitä, että meillä on 260 asuntoa tällä hetkellä tyhjiään. Kaupungin hallinnoimien työsuhdeasuntojen käyttöastetta pitää nostaa. Hyvä, että asuntojen toimialasidonnaisuudesta ollaan luopumassa, jos se joustavoittaa järjestelmää ja auttaa ohjaamaan asuntoja niitä eniten tarvitseville.

Helsingin kaupungin on oltava houkutteleva työnantaja. Houkuttelevuus on monen tekijän summa. On itsestäänselvää, että kaupungin maksamalla palkalla pitää pystyä elämään ja asumaan Helsingissä. Henkilökunnalle pitää olla tarjolla koulutus- ja kehittymismahdollisuuksia ja innostavia urapolkuja. Kaupungin tulee panostaa johtamiseen ja esimiestensä koulutukseen. Organisaatiota ja sen kulttuuria pitää jatkuvasti modernisoida ja huolehtia siitä, että työn merkityksellisyys toteutuu myös käytännössä. Eli nämä pitää myös huomioida tämän asuntoasian lisäksi.

Kiitos.

Valtuutettu Sandra Hagman

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä valtuutettu Pajunen toi esille tärkeitä puolia, eli kysymys ei ole pelkästään vain työsuhdeasunnoista. Mutta samalla kun puhutaan näistä työsuhdeasunnoista, pitäisi puuttua siihen juurisyyn, minkä takia asuminen tässä kaupungissa on niin kallista. Juuri saatiin lukea uudesta selvityksestä, että helsinkiläisiä on muuttanutkin tänne ympärys-kuntiin enenevässä määrin. Viime vuonna yli 3 000 helsinkiläistä on muuttanut pois, ja se on hälyttävä trendin muutos, koska me olemme

25.9.2019

tottuneet siihen, että tänne vain koko ajan lisääntyy porukkaa. Totta kai edelleenkin siis väestö lisääntyy, mutta että tällaisiakin pois työntäviä asioita on, ja yksi syy siihen tietenkin on se, että täällä on niin tolkutoman kallista asua johtuen ahneesta tonttipolitiikastamme, jonka takia tavalliset työssä käyvät perheelliset eivät täällä pysty asumaan. Sen takia toki kaikki tällaiset keinot, jolla me saamme meille tänne hoiva- ja kasvatusalalle työntekijöitä, jotta he pystyvät täällä asumaan, täytyy ottaa käyttöön. Koska tällaiset pilvissä olevat tonttivuokrat, niin sitten kurjistamme helsinkiläistemme elämää niin, että hehän voivat sitten tehdä näitä omia päätöksiään ja muuttaa täältä veke.

Sote-lautakunnassa ollaan tosiaankin, niin kuin tässä apulaispormestari kertoi, oltu tästä asiasta tosi huolissaan, että on hirveitä rekrytointivaikeuksia monilla avainaloilla. Tämä on ollut todella tärkeä tämä aloite, koska nyt me olemme saaneet tähän työsuhdeasumiskäytäntöön järjestyksiä, eli että ei ole enää näitä toimialakohtaisia rajoitteita taikka ei tätä aikaan sidottua rajoitettua, joka on ihan älytön, koska totta kai me haluamme, että ihmiset sitten myös tuntevat ne kodit kodikseen, eikä siellä ole tällaista keinotekoista rajaa lähteä pois. Eli se pitäisi ollakin juuri näin siihen työsuhteeseen sidottu etu eikä muuten aikaan. Kannatan tosiaan myös Malinin tekemää ponsiesitystä.

Valtuutettu Laura Rissanen

Kiitos, puheenjohtaja. Tack, Martina Harms-Aalto.

Tämä oli tosi hyvä aloite, ja oli tosi hyvä, että me tämän silloin palautimme edellisen kerran. Kun ajattemme sitä, että tarvitsemme yksin varhaiskasvatuksen opettajia tuhansia tähän kaupunkiin lisää, niin on selvää, että meidän on mietittävä, mikä se rekrytointiprosessimme on, ja tämä jos mikä on hyvä keino tukea sitä, että me varmistamme osavien ammattilaisten saatavuuden Helsinkiin. Haluan kiittää apulaispormestari Pakarista tämän asiaan eteen tekemän työn hyväksi ja myös sitä, että me miettisimme kokonaisuudessaan sitä, niin kuin pormestarikunta varmasti tekeekin, että mitkä ne ovat ne keinot, että Helsinki pysyy houkuttelevana työnantajana. Me olemme maan suurin työnantaja, niin meidän pitää sitäkin myötä kantaa vastuamme.

Kiitos.

Valtuutettu Fatim Diarra

Kiitos, puheenjohtaja.

25.9.2019

Jatkan tällä kiittelyn tiellä. Kiitos paljon aloitteen tekijälle sekä sitten myös apulaispormestarille niistä toimista, mitä on jo otettu. Olimme eilen kasvatuksen ja koulutuksen lautakunnan kanssa tapaamassa Helsingin seudun opettajia, ja nämä opettajat nostivat esille sen, että nyt on jo sellainen tilanne, että edes luokanopettajiksi ei löydy tarpeeksi, ei ole tarpeeksi ihmisiä innoissaan tulossa Helsinkiin töihin. Mikäli me tosiaan haluamme olla se paras paikka oppia, mitä me kaikki haluamme Helsingin olevan, tarkoittaa sitä, että meidän pitää olla myös sellainen työnantaja, jonne halutaan tulla töihin. Minusta on vaarallinen se tilanne, jossa opettajat kokevat, että Helsinki ei olekaan ehkä se ykköspaikka, minne tulla. Siinä totta kai vaikuttaa se, kuinka kallista täällä on asua, ja varmaan myös muut asiat, mutta tässä näen, että meidän pitää tehdä paljon töitä, ja tämä asunotilanne on yksi iso asia, joka voidaan muuttaa. Minusta tämä on tosi hieno aloite, ja hyvä, että tehdään toimenpiteitä. Mainiota!

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on todella hyvä aloite, mikäli se johtaa johonkin muuhun kuin markkinointiin eli selkeästi asuntojen lisätarjontaan. Helsingissä on aikanaan tehty suuriakin hankintoja työntekijöiden asuntojen organisoinniseksi. Perustettiin muun muassa Helsingin Asuntohankinta, joka osti markkinoilta pienasuntoja muutamia tuhansia. Nämä suunnattiin toisaalta Helsingin omille työntekijöille ja toisaalta asunnottomille, kunnes syntyi, hetki vain, 1990-luvun alussa valitettavasti – en moiti kokoomusta, koska tulen kehuaan heitä myöhemmin – liike, että ei pidä ostaa näitä laisinkaan markkinoilta, vaan markkinat hoitavat omat yksionsä. Y-Säätiöhän oli toinen, joka osti. Lisäksi kokoomuslaisen Heikki S. von Hertzenin aikana rakennettiin sairaala-alueille mukaan lukien Aurooraan suuria asuntokomplekseja henkilökunta-asunnoiksi. Sen jälkeen on tehty monesti aloitteita, että sairaala-alueille voitaisiin rakentaa edelleen, mukaan lukien Kivelän alueelle. Ei tästä ole tullut mitään. Nimenomaan keskusalueille. Kivelän alueelta 2 tornitaloa, jotka olivat hoitajattarien asuntoja. Toinen oli sairaanhoitajien, jossa oli 24 neliötä henkeä kohti, ja toinen tornitalo siinä oli apuhoitajille ja sairaala-apulaisille, ja siinä oli 16 neliötä henkeä kohti. Ne myytiin markkinoille, kauppakorkeakoululle ja sijoittajille.

HUS, jossa olen ollut nyt 20 vuotta hallituksessa, ja siellä on meistä valtuutetuista 4. Eli Anna Vuorjoki, jos muistan kaikki, Ulla-Marja Urho ja Björn Månsson. Olemme ehdottaneet tontteja Helsingiltä, että voisimme rakentaa edes 300 asuntoa. Olemme yhden saaneet rakennet-

25.9.2019

tua 20 vuoden aikana, 100 asuntoa. Toinen on tulossa Munkkivuoreen, 100 asuntoa. Kolmatta tonttia emme ole saaneet, vaikka olisimme tarjonneet sen ATT:n kanssa yhteistontiksi, jotta sairaanhoitajia ja muita henkilöitä. Muistakaa, he ovat kolmivuorotyössä, tulevat Keravalta, joskus Hyvinkäältä asti töihin tänne ja pienellä palkalla olevia, niin tämä on se, mitä me selvästi tarvitsemme. Tontteja olisi kaavoitettavissa erittäin nopeasti, ja tällä hetkellä muun muassa HUS tulee menettämään noin 100 asuntoa Töölön sairaalan ja muilta alueilta ja Uudeltamaalta vähän enemmänkin. Samaan aikaan Helsinki on siirtänyt monia yksiköitä, melkein 1 000 terveystyöntekijää, HUSin alaisuuteen, ja asuntoja ei ole. Voi sanoa, gruusialaiset sanovat, että pilahvia ei puheilla keitetä. Ja toinen sanoo suomalainen sananlasku, että palopuheet eivät lämmitä pakkasella. Tämä vastaus ei ole riittävä, vaan se mitataan asuntojen määrällä henkilökunnalle, ja nimenomaan HUSissa.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät kanssavaltuutetut.

Valtuutettu Peltokorpi, anteeksi, valtuutettu Taipale äsken nosti puheenvuorossaan esille Helsingin Asuntohankinnan ja sen aikoinaan hankkimat asunnot, ja nythän 10 vuoteen Asuntohankinta, joka on nykyään kai osa Auroranlinnaa, ei ole hankkinut enää asuntoja. Tämäkin on ehkä yksi kysymys, kun tuossa apulaispormestari Pakarinen nosti esille sen, että jos työsuhdeasuntojen tarve tulee kasvamaan, ja tässä valtuuston esityslistatekstissäkin lukee, että tätä tilannetta tullaan seuraamaan ja sitten tehdään tarvittavia päätöksiä. En tiedä, onko yksi asia kanssa, jota olisi syytä harkita – en tähän itsekään ole nyt lopullista kyllä muodostanut – myös se, että onko kaupungin järkevää hankkia muullakin tavalla kuin rakennuttamalla sitten niitä asuntoja myös muualta kuin että isoja kokonaisuuksia välttämättä. Tai voihan kaupunki ostaa myös isoja kokonaisuuksiakin, esimerkiksi kokonaisia taloja.

Tämä päätösesitys, joka meillä on nyt käsittelyssä, on sellainen, että pitää sanoa, että en uskonut, että näin käy, ja olen tosi iloinen, että meillä on tällainen esitys edessä. Niin monta kertaa muistan tämän parikymmenvuotisen valtuustohistoriani aikana, että olemme keskustelleet työsuhdeasunnoista ja olemme keskustelleet tästä 5 vuoden + 1:n ja 1:n vuoden määräajoista ja niistä ongelmista, mitä siihen liittyy. Osittain varmasti myös tämä kysymys, kuinka houkutteleva työsuhdeasunto on siinä rekrytointitilanteessa, liittyy tähän määräaikaan. Erityisesti jos me haluamme rekrytoida perheellisiä työntekijöitä, niin heillä 5 vuotta on kuitenkin elämässä suhteellisen lyhyt aika, ja varsinkin jos on lapsia, jotka integroituvat kouluun ja lähiympäristöön, niin se riski siitä, että

25.9.2019

joudutaan muuttamaan – vaikka toisaalta kaupungin sisällä muutenkin muutetaan. Mutta lähtökohtaisesti se asunto ei välttämättä ole niin houkutteleva kuin silloin kun siinä ei ole sitä määräaika. Tämä on aivan erinomainen päätös, jota ollaan nyt tekemässä.

Valtuutettu Elina Moisio

Kiitos, puheenjohtaja.

Jaan valtuutettu Peltokorven pienen hämmästyksen siitä, että tällainen suunnanmuutos on tässä asiassa pystytty tekemään. Haluan myös kiittää valtuutettu Harms-Aaltoa tästä tärkeästä aloitteesta. On nimittäin aivan selvää, että olemme aivan valtavan haasteen edessä, kun yritämme oikeastaan taistella koko muun maan kanssa näistä ammattilaisista varhaiskasvatukseen ja kotihoitoon, ja aivan varmasti tämä on yksi sellainen työkalu, joka siellä työkalupakissa kannattaa pitää uusien työntekijöiden houkuttelemisessa Helsinkiin.

Tässä vastauksessa todetaan myös, että mikäli näitä asuntoja ei tarvita palvelussuhdeasuntokäytössä, on niitä voitu vapauttaa vuokrattavaksi vapaille markkinoille. Jäinkin pohtimaan sitä, paljonkohan tätä potentiaalia vielä näissä asunnoissa on. Onko se laskettu tähän 260:een tyhjillään olevaan asuntoon mukaan vai onko siellä vielä lisää sellaista potentiaalia, joka pystytään ottamaan käyttöön tarvittaessa?

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos tästä hyvästä aloitteesta ja vastauksesta.

Olin 8 vuotta aikanaan asuntolautakunnan varapuheenjohtajana, ja jo 2000 tästä työsuhdeasuntojen määrästä keskusteltiin. Silloin tahtotila oli se, että näitä ei rakenneta eikä koko järjestelmää nosteta uudelleen ylöskään. Tämä on kyllä todella hienoa nyt tämä 10 vuotta. Mutta yksi, mikä on äärettömän tärkeä, mihin valtiovallan kyllä pitäisi myös herätä, on tämän asuntoedun verotusarvo. Se on sellainen, että kun pienestä palkasta ensin maksaa sen vuokran ja sen jälkeen vielä hyvässä lykysässä näitä verotusarvoja, niin ymmärrän hyvin, että kaikki eivät välttämättä ota vastaan tällaista asuntoa. Työmatkaetu, asuntoetu, päivähoito siellä työpaikan lähellä esimerkiksi sairaala-alueella, niin en usko, että se yhtään lasta eikä yhtään perhettä hajottaa, mikäli se vanhempien työpaikka ja lasten päivähoito olisi fyysisesti samoilla alueilla. Tämä on hyvä askel eteenpäin, mutta todella toivon, että myös tähän päivähoidon ja varsinkin vuorotyötä tekevien vanhempien päivähoitoon kiinni-

25.9.2019

tettäisiin tämän asumisen lisäksi huomiota ja että valtiovalta alkaisi kohdella näitä asumisen ja työmatkan tukia hieman kevyemmin verotuksessa.

Valtuutettu Ted Apter

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä valtuutettu Harms-Aallon aloite on erinomainen, ja mielestäni tämä salissa käyty keskustelu jokseenkin yksimielisenä osoittaa sen tahdon, mikä meillä on edistää mahdollisuuksia Helsingin kaupungin palveluksessa olevilla päästä työsuhdeasuntoihin. Se, mitä apulaispormestari Pakarinen nosti esille, että tarvitaan jonkinlaista markkinointikampanjaa, niin olen siitä täysin samaa mieltä. Siihen voi sitten kytkeä sitä, että mainostaan siinä samalla niitä ammatteja, jotka ovat niitä tahoja, jotka pystyisivät pääsemään näihin työsuhdeasuntoihin. Meillä ovat esimerkiksi luokanopettajien ja varhaiskasvatuksen piiriin hakeutuvien hakijamäärät laskeneet useamman vuoden putkeen, mikä tulee osaltaan tekemään siitä vielä vaikeampaa saada riittävä määrä henkilöstöä palkattua tiettyihin ammattitehtäviin. Siinä tämä työsuhdeasuntojen muutos voi auttaa aidosti tosi paljon, ja sen takia tämä on erinomainen asia, että me olemme saaneet tällaisen uuden vastauksen tähän. Vielä erillinen kiitos siitä, että silloin kun tämä kaupunginhallituksessa palautettiin valmisteluun, niin kiitos kaikille niille, jotka siihen osallistuivat.

Valtuutettu Ulla-Marja Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvä aloite. Helsingissä tarvitaan työsuhdeasuntoja. Mutta erityisesti heille, jotka tekevät vuorotyötä, ja silloin tarvitaan lähelle työpaikkaa. Varmistetaan turvalliset kulkuyhteydet vaikka työaikaan. HUS on rakennuttanut Ilkka Taipaleen aktiivisella otteella lisää työsuhdeasuntoja lähelle, Meilahdenmäelle saavutettavissa oleviin kaupunginosiin, mutta tosiaan Töölön sairaalan tontin tai rakennusten myynnin jälkeen merkittävä määrä sen rakennuksen asuntoja taas häviää. Mutta miksi sitten lisää tarvittaisiin? Siksi tietysti, että edellisellä SDP:n hallituskaudella ammattikorkeakoulusta leikattiin myös Helsingistä hoitotyön ammattikorkeakoulukoulutuspaikkoja. Koulutuspaikat haluttiin jakaa takaisesti muualle maahan, ja nyt jos hoitotyön ammattilaiset koulutetaan muualla maassa, on vaikea päästä tänne asuntomarkkinoille. Houkuttelevuus

25.9.2019

tulla Helsinkiin tai vielä tänne ydin-Helsinkiin on heikentynyt selvästi, ja tähän täytyy saada muutos. Tämä on hyvä aloite.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Valtuutettu Urholle haluaisin sanoa, että itse näen järkevänä, että näitä hoitoalan koulutuspaikkoja on keskitetty muuallekin kuin Helsinkiin. Kun me lisäämme näitä työsuhdeasuntoja... Muualla Suomessa valitettavasti työmarkkinat hoitoalalla ovat melkein huonommat, mutta jos meillä on tarjota työsuhdeasunto ja hyvä palkka myös näille hoitoalan ammattilaisille, niin varmasti saamme tänne työntekijöitä. On ihan järkevää, että ei kaikkia kuitenkaan kouluteta täällä pääkaupunkiseudulla.

Kiitos.

262 §

Esityslistan asia nro 13

VALTUUTETTU PENTTI ARAJÄRVEN ALOITE HIILINEUTRAALI HELSINKI 2035 -
TOIMENPIDEOHJELMAN SOSIAALISTEN VAIKUTUSTEN ARVIOIMISEKSI

Valtuutettu Kaarin Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Kuten tässä valtuustoaloitteessa todetaan, kaupunginhallitus hyväksyi Hiilineutraali Helsinki -toimenpideohjelman. Siitä oli tehty ansiokas elinkeinovaikutusten arviointi ja yhteenveto elinkeinovaikutuksista niistä annetuista lausunnoista, mikä oli viisasta. Mutta vaikutuksia ihmisiin ei kuitenkaan ollut arvioitu. Oli unohtunut se kestävä kehityksen kolmas ulottuvuus eli sosiaaliset vaikutukset ja kaupunkilaiset.

Nyt esillä olevassa vastauksessa tähän aloitteeseen todetaan muun muassa näin: "Vaikuttavuusarviointina voidaan lisäksi todeta, että ilmastonmuutoksen hillitsemisellä on erittäin positiivinen vaikutus lapsiin ja heidän tulevaisuuteensa". Vastaus siis antaa ymmärtää, että pitäisi

25.9.2019

olla iloinen, että lapset ylipäänsä ehkä säilyvät hengissä. Tässä kohtaa tekisi melkein mieli siteerata erästä paljon tunnetumpaa ilmastotaistelijaa: "How dare you?" Vastauksen kirjoittajalta on ilmeisesti jäänyt huomaamatta esimerkiksi, että Ranskassa giles jaunes, keltaliivit, nousivat barrikadeille pelkästään bensan hinnannousun takia. Tänäänkin täällä on lähes 2 tuntia kiivaasti keskusteltu maidosta, kauramaidosta ja niin edespäin. Pihveistä puhumattakaan. Siis ihmisten reaktioista itsestäänselviin asioihin, koska jokainen lukutaitoinen ihminen tietää, että asuminen, liikenne ja ruoka aiheuttavat suurimmat ilmastopäästöt – kuluksen päässä siis.

Parhaillaankin Helsingin edustaja brassailee YK:ssa New Yorkissa Helsingin kunnianhimoisilla ilmastotavoitteilla, ja niistä me olemme toki ylpeitä, mutta ongelma on siinä, että ne pitää myös toteuttaa. Se taas ei onnistu ilman, että ihmiset hyväksyvät toimenpiteet ja tukevat niitä. Esimerkiksi vaikka liha- ja maitotuotteiden kulutuksen puolittamisen, johon täällä 2 tunnin jälkeen sitten kuitenkin päädyttiin. Elinkeinoelämältä siis kyllä kyseltiin, että onko kaikki hyvin ja mukavasti, mutta Helsinki on vielä kaukana siitä, että Helsinki vaatisi yrityksiltä aktiivisesti kestävä kehitystä, muun muassa ilmastomuutoksen torjumista tukevia toimia. Välineitä kyllä olisi. Erilaisia porkkanoita yrityksille, jotka esimerkiksi käyttävät vain uusiutuvaa energiaa taikka pelkästään joukkoliikennettä.

Tavoitteet ovat Helsingillä siis kyllä korkeat, ja niin pitää olla, mutta olemme vielä kaukana siitä, että ymmärtäisimme, mitä niitten toteuttaminen tarkoittaa. Siitä on kysymys silloin kun puhutaan myös ihmisiin vaikutuksista, näiden toimenpiteiden vaikutuksista ihmisiin eli sosiaalisista vaikutuksista. Tämä oli tämän aloitteen idea, enkä nyt esitä tähän mitään ponsia enkä lisäkiemuroita, koska ne eivät paljon yleensä auta. Mutta tämän viestin toivoisin jotenkin menevän perille.

Kiitos.

Valtuutettu Pentti Arajärvi

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitän valtuutettu Kaarin Taipaleta vahvasti aloitettani tukevasta puheenvuorosta, ja olen samaa mieltä hänen kanssaan. Vastaus on jos-sain määrin vajaa, kun se puuttuu tai käsittelee vain sitä, opetetaan lapsia tai mitä toimenpiteitä muuten seurannassa tehdään etupäässä, ei niinkään itse toimenpiteitä. Tärkeä näkökohta on tuo, että kaupunki voisi monella tavalla puuttua omassa toiminnassaan myös yritysten yh-

25.9.2019

teiskuntavastuuseen ja siihen, että tätä kautta kaupunki osaltaan vaikuttaa ihmisten ja nimenomaan siis sosiaaliseen kestävyYTEEN ja sosiaaliseen hyvinvointiin. Olemme esimerkiksi valtuutettu Thomas Wallgrenin kanssa useita kertoja käsitelleet verotusta ja veroparatiiseja ja muuta vastaavaa, jolla on selkeitä tällaisia yhteyksiä.

Hyväksyn sinänsä kaupungin vastauksen varsin vajavaisena, mutta kokonaisuuden kannalta olisi ollut toivottavaa hieman parempi paneutuminen asiaan. Sosiaalinen vastuu, sosiaalinen kestävä kehitys ei ole vain sitä, että puhutaan. Se on myös, että toimitaan. Toimenpiteitä olisi voitu ehkä tehdä myös asuntotuotannon kohdalla ja pohtia, mitä siellä olisi sellaisia toimia, joita kaupunki voisi tehdä kaupunkilaisten hyväksi, ilmaston kannalta ja sosiaalisesti kestäväN kehityksen kannalta.

263 §

Esityslistan asia nro 14

VALTUUTETTU FATIM DIARRAN ALOITE MAAHANMUUTTAJAVANHEMPIEN KOTOUTUMISKOULUTUKSEN NOPEUTTAMISESTA YHTEISTYÖSSÄ KOULUJEN KANSSA

Valtuutettu Fatim Diarra

Kiitos, puheenjohtaja.

Ensinnäkin suuri kiitos kaikille niille kaupunginvaltuutetuille, jotka allekirjoittivat tämä aloitteen. Minusta on ihan mahtavaa, että Helsinki alkaa laittaa lisää paukkuja siihen, että me saamme maahanmuuttajataustaiset vanhemmat mukaan koulutuksen piiriin ja saamme sen kielen oppimisen sinne. Ajattelen vahvasti, että kun muuttaa uuteen maahan, sen kielen oppiminen, koulutuksen pariin pääsy ja työhön pääseminen ovat äärettömän tärkeitä integraation kannalta ja myös sen kannalta, että ihminen voi kokea olevansa itsenäinen osa yhteiskuntaa – vahva toimija, joka pystyy vaikuttamaan omaan arkeen. Näen, että tilanne, missä vanhemmat eivät pysty tukemaan lapsiaan vaikka koulutyössä, on vaikea ja inhottava. Se, että me Helsinginä otamme tämän tilanteen vakavasti ja teemme toimenpiteitä sen eteen, että jokainen vanhempi pystyy tukemaan omia lapsiaan sekä kouluttautumaan että työllistymään myös matalalta kynnykseltä, on mielestäni hirvittävän hieno

25.9.2019

asia. Olen tosi onnellinen, että tämä asia menee eteenpäin. Olen liikuttuneen onnellinen tästä, joten mahtavaa ja kiitos, kaikki.

Ledamoten Eva Biaudet

Minä halusin nopeasti vain kiittää. Tämä on erittäin tärkeä aloite, ja sillä on monia, monia kerrannaisvaikutuksia – olen vakuuttunut siitä – esimerkiksi myös tasa-arvon kannalta. Me tiedämme, että maahanmuuttajataustaisilla naisilla on huonompi työllistymisura kuin maahanmuuttajataustaisilla miehillä, ja on ihan selvää, että yksi kiinnittymisen tapa on nimenomaan se verkostoituminen, joka tapahtuu esimerkiksi koulun kautta ja lasten koulun kautta. Tässä on lasten edun lisäksi myös paljon muita hyviä asioita, jotka voivat esimerkiksi nostaa työllisyysastettamme.

Kiitoksia.

265 §

Esityslistan asia nro 16

VALTUUTETTU ABDIRAHIM HUSSEININ ALOITE HAKARISTIN JA MUIDEN KANSALLISSOSIALISTISTEN SYMBOLIEN KIELTÄMISEKSI HELSINGISSÄ

Valtuutettu Abdirahim Hussein

Arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos kaupunginhallitukselle siitä päätöksestä, jonka se tässä on tehnyt. Hyväksyn sen päätöksen. Tosin olen pettynyt siihen, mihin nyt tässä on päädytty. Olisin kovin toivonut, että Helsinki olisi ottanut esimerkiksi tässä asiassa ja lähtenyt näyttämään Suomen valtiolle ja loppupäätäjille, miten tämän asian suhteen tulee toimia.

Suomen edellinen, entinen pääministeri sekä nykyinen pääministeri ja monet muut valtionjohtajat ovat kaikki tuominneet, että hakaristi ja kansallissosialistiset merkit eivät kuulu suomalaiseen yhteiskuntaan eikä suomalaiseen kulttuuriin. Suomen poliisi takavarikoi viime vuoden itsenäisyyspäivänä hakaristiä Helsingissä heilutelleilta porukoilta pois.

25.9.2019

Syynä tähän poliisi oli sitä mieltä, että hakaristiin liittyy vahva rasistinen ja syrjivä viesti. Sellaiset maat kuin Saksa, Itävalta, Ruotsi, Puola, Slovakia, Tšekin tasavalta, Ranska ja Alankomaat ovat kaikki kieltäneet nämä natsien ja kansallismieliset tunnukset. Jälleen kerran, hyvä puheenjohtaja, muut kaupunkilaiset, meillä on itsenäisyyspäivä kohta taas tulossa, ja on hyvin valitettavan todennäköistä, että natsiliput liehuvat taas kaduillamme ja juuri itsenäisyyspäivänä, nimenomaan vapauden päivänä.

Itse tässä mietin, että on hyvin vaikea lähteä ulos itsenäisyyspäivänä juhlimaan Suomen itsenäisyyttä, mutta joutua selittelemään meidän nuorillemme, miksi tuo vihaa, sortoa ja järkyttävän tragedian aiheuttanut symboli on esillä itsenäisyyspäivänä, nimenomaan juhlapäivänä. Toivoisin, että meidän valtiomme ja muut päättäjät löytäisivät jonkinlaisen ratkaisun, että Suomi ilman natsveja ja natsisymboleja, Helsinki ilman natsveja ja natsisymboleja. Eikä tämä kuulostaisi hyvältä teidänkin mielestänne?

Kiitos.

Ledamoten Eva Biaudet

Ärade ordförande. Arvoisa puheenjohtaja.

Erittäin tärkeä aloite tämäkin. Ymmärrän, että kuka on se, joka reagoi tällaisessa tilanteessa, on varmaan ? josta tulee keskustella. Mielestäni on hyvä muistaa, että ainakaan ei voi ajatella, että olisi hyvän tavan mukaista tai lakien mukaista kaupungin omissa tiloissa, ja että meillä on mahdollisuus siihen ihan selvästi puuttua. Mutta sitten jos yleistä tilaa ajatellaan, niin ehkä sellainen vahva pyyntö poliisille, että he, niin kuin minun mielestäni korkein oikeus on linjannut ja myös esimerkiksi erikoisoikeuden professori Nuotio on linjannut, että tällainen toiminta ja tällaisten lippujen heiluttelu ei saa minkäänlaista sananvapauden suojaa.

25.9.2019

266 §

Esityslistan asia nro 17

VALTUUTETTU ALVIINA ALAMETSÄN ALOITE KOULUJEN SEKSUAALIKASVATUKSEN KEHITTÄMISESTÄ

Valtuutettu Alviina Alametsä

Hyvä valtuusto ja kuulijat.

Tämä aloite seksuaalikasvatuksen kehittämiseksi lähti liikkeelle nuorten ja koululaisten ajatuksista. Aika moni on ollut yhteydessä siihen, että kokee, että omassa koulussa ei olla tähän asiaan ehkä, ei ole ehkä ollut riittävästi osaamista tai panostusta, ja vaihtelee aika paljon koulu-kohtaisesti, miten tätä asiaa lähestytään. Kattavaan seksuaalikasvatukseen kuuluisi perehtyminen kattavasti erilaisiin teemoihin eli seksuaaliseen hyvinvointiin, muotoihin, emotionaalisiin taitoihin, koskemattomuuden rajoihin, seksuaaliseen häirintään puuttumiseen ja sen ehkäisyyn. Oleellisena osana mielestäni kuuluu myös suostumusperusteisuuden vahvistaminen seksuaalikasvatuksena, josta valtuutettu Aro on tehnyt erinomaisen ponnin, ja asetan tässä kohtaa jo kannatukseni sille.

Seksuaalikasvatuksen tulee olla kaikissa kouluissa suunnitelmallista ja ammattimaista, ja pitää huomioida myös seksuaali- ja sukupuolivähemmistöt. Tähän on vielä aika paljon matkaa meidän kaupungissamme. Monet nämä asiat ovat myös sellaisia, että opettajat eivät ehkä pärjää näissä ihan yksin, vaan on hyödyllistä saada täydennyskoulutusta ja osaamista siihen, että tätä kasvatusta voidaan toteuttaa. Oikeastaan se ei ole kenenkään etu, että opettaja on siinä asiassa epämuksuusalueellaan ja pelkää luokkansa reaktioita tai ei ole edes saanut sellaisia valmiuksia, millä näitä asioita voi sitten luokan kanssa käsitellä. On tärkeätä, että kaupunki varmistaa, että kaikkialla on sellaisia valmiuksia ja myös tarvittaessa ulkopuolisia kouluttajia, jos omasta koulusta ei juuri tästä asiasta kiinnostuneita ja osaavia sitten löydy.

Kaupunginhallitushan palautti tämän aloitteen valmisteluun, ja kiitän siitä, ja tämä kehittyi paljon sitten sitä myötä. Kaupunginhallitus on edellyttänyt, että jokainen lapsi ja nuori saa Helsingissä laadukasta ja monipuolista seksuaalikasvatusta ja että varmistetaan yhteistyössä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon kanssa, että kaikissa kouluissa ja oppilaitoksissa on tämän alan osaajia ja teemoja käsitellään kattavasti. Tämä

25.9.2019

on erittäin hyvä suunta, johon kannattaa mielestäni jatkaa. Tulee huomioda, että asiat tässä liikkuvat, tietomme kehittyy jatkuvasti. Kansalaisjärjestöillä ja muilla toimijoilla on erittäin hyvää osaamista ja koulutusta näihin myös tarjolla, ja sellaisia yhteistyöhankkeita onkin Helsingin kaupungin kanssa ollut. Tyytyväisyystulokset näistä ovat erittäin hyvät, eli ihan reippaasti yli 90% opettajista, jotka ovat esimerkiksi tällaisiin täydennyskoulutuksiin vaikka Loisto settlementillä osallistuneet, ovat kokeneet siitä suurta hyötyä. Myös oppilaiden kohdalla tulokset ovat ihan samankaltaiset. Eli tämä on ehdottomasti sellainen asia, johon meidän kannattaa panostaa, ja asia, joka on niin tärkeä, että siinä meidän ei kannata jättää opettajia eikä oppilaita ollenkaan yksin. Tässä voidaan ennaltaehkäistä monia haasteita, mitä seksuaalisuuden suhteen voi tulla, ja ehdottomasti vaikuttaa siihen, että nämä asiat otettaisiin kouluissa paremmin huomioon.

Kiitos kovasti.

Valtuutettu Katju Aro

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Kiitän valtuutettu Alametsää hyvästä aloitteesta ja tärkeän asian nostamisesta esille. Viimeisen 2 vuoden aikana olemme puhuneet seksuaalisesta ahdistelusta ja häirinnästä ja hyväksytyt seksuaalisen käyttäytymisen rajoista enemmän kuin koskaan ennen. Me too -hashtag, joka levisi kulovalkean tavoin, suostumusperustainen lainsäädäntö ja sen eteen tehty kampanjointi, yhä uudet otsikot, jotka ovat nostaneet esille seksuaalisen ahdistelun ja vallan väärinkäytön yleisyyttä kouluissa, työpaikoilla ja sosiaalisessa mediassa. Otsikoita, jotka järkyttävät, mutta jotka todistavat siitä, että seksuaalisesta häirinnästä ei ole enää mahdollista vaieta. Häirintä ei kuitenkaan ole loppunut, eikä vielä ole mitään näyttöä siitä, että se olisi myöskään vähentynyt. Jotta häirintä voisi vähentyä, se tulee ensin tunnistaa, ja sen jälkeen häirinnän vähentämiseksi tarvitaan toimia kaikilla tasoilla. Helsinki onkin ryhtynyt useisiin eri toimiin, jotta häirintä tunnistettaisiin paremmin ja jotta se myös vähenisi. Yksi tehokkaimmista toimista häirinnän ehkäisemiseksi on kuitenkin seksuaalikasvatus kouluissa ja päiväkodeissa. Lapsille ja nuorille on tärkeä muodostaa positiivinen käsitys omasta kehosta ja seksuaalisuudesta ja käsitys omista rajoista ja niiden koskemattomuudesta jo varhaisessa vaiheessa. Siksi valtuutettu Alametsän aloite on tärkeä, ja vaikka toivoisin tässä asiassa aina vahvempia sanamuotoja, olen pääasiassa tyytyväinen myös kaupunginhallituksen vastaukseen.

25.9.2019

Haluaisin kuitenkin nostaa esille muutaman seikan, jotka mielestäni ansaitsevat nousta esiin. Pohjaesityksessä todetaan, että seksuaalikasvatukseen liittyvät aiheet ja kysymykset ovat esillä oppilaiden kanssa etenkin vuosiluokilla 4–6. Julkisuudessa esillä olleiden grooming-tapausten yhteydessä monet asiantuntijat ovat kuitenkin pohtineet, että seksuaalikasvatusta tulisi tarjota ikätasoisesti aiempaa enemmän jo tätäkin aikaisemmin. Itse asiassa jo varhaiskasvatuksessa annettava kehotunnekasvatus on seksuaalikasvatusta. Olisikin tärkeää, että kun tämän esityksen pohjalta nyt nykyisiä opetussisältöjä tarkistetaan ja laajennetaan, pohdittaisiin myös sitä, voisiko seksuaalikasvatuksen roolia vahvistaa kaikissa ikäluokissa ja sitä aloittaa jo varhaisemmassa vaiheessa.

Toisena seikkana nostan esille tuoreen kouluterveyskyselyn, joka osoittaa, että seksuaalisesta ahdistelusta ja ehdottelusta ilmoitetaan aiempaa useammin. Siinä missä toissa vuonna 18 % 8.–9.-luokkalaisista tytöistä kertoi ahdistelusta ja ehdottelusta, oli heidän osuutensa tänä vuonna 27 %. Lukujen nousua ei pidä mielestäni pelästyä. En usko sen kertovan siitä, että ahdistelu olisi lisääntynyt, vaan että häirintä tunnistetaan nyt paremmin ja kynnys kertoa kokemuksista on madaltunut. Tätä kynnystä meidän tulee entisestään madaltaa. Siksi on tärkeää, että seksuaalikasvatuksen opetussisältöjä tarkistettaessa vahvistetaan myös suostumusperustaisuutta seksuaalikasvatuksessa. Se tarkoittaa sellaisen ajattelun vahvistamista, että kun kyse on seksistä, vain kyllä tarkoittaa kyllä. Olen tehnyt tähän liittyen järjestelmään ponsiesityksen, joka kuuluu seuraavasti:

Hyväksyessään esityksen kaupunginvaltuusto edellyttää selvittämään mahdollisuudet sille, miten opetussuunnitelman toteuttamisen laajentamisessa voitaisiin paremmin huomioida myös suostumusperustaisuuden vahvistaminen seksuaalikasvatuksessa.

Lopuksi nostaisin esille sen, että opettajille ja rehtoreille jo järjestetyt koulutukset seksuaalisesta häirinnästä ovat hyvä asia... Ja nyt näköjään jostain syystä puheeni katkeaa tähän. Ovat hyvä asia, mutta ne eivät yksinään vielä riitä. Koulutusten tulee olla toistuvia, jotta juuri ne henkilöt, jotka toimivat näiden lasten ja nuorten ympärillä heidän arjessaan ovat turvallisia aikuisia – eivät heitä, jotka vaarantavat lasten ja nuorten turvallisuuden.

Kiitos.

25.9.2019

Valtuutettu Alviina Alametsä

Kiitos, kiitos.

Vielä tässä nyt muodon vuoksi ilmoitan erikseen kannattavani Katju Aron pontta.

Kiitos.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Tässä yhteydessä vain haluan todeta sen, että pidän tärkeänä sitä, että perheiden ensisijaista kasvatusoikeutta kunnioitetaan, ja sitten toisaalta kun on puhe kaikenlaisista seksuaalisista vähemmistöistä, niin yksi tällainen vähemmistöryhmä ovat myös tunnustavat kristityt ja heidän koskemattomuuttaan ja myös tällaista henkistä koskemattomuuttaan tulee kunnioittaa tässä koulutuksessa ja kasvatuksessa.

267 §

Esityslistan asia nro 18

VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE ALUEELLISESTA VARHAISKASVATUSPAIKKAKATAKUUSTA

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

On hienoa, että meillä Helsingissä jo melko hyvin toteutuu se, että lapset saavat päiväkotipaikan läheltä kotoa. Tällä on tietysti taloudellisia merkityksiä myös ihmisten työssäkäynnin kannalta ja ajansäästön ja liikenteen vähentämisen ja niin edelleen. Sitten kuitenkin pieni osa lapsista joutuu matkustamaan kauas tai ei saa sitä paikkaa sillä tavalla kuin se olisi järkevästi missään kotimatkan tai työmatkan varrella, ja on alueellisesti isoja ongelmia sen suhteen, että meillä ei ole riittävästi varhaiskasvatuspaikkoja. Nyt on hienoa, että ratkaisuja yritetään löy-

25.9.2019

tää. Ehkä pikkaisen huolissani olen siitä, että kun nyt meillä on ennusteet, jotka näyttävät taas kasvun hiipumista lapsimäärässä, niin tulkitaan niitä vähän yli. Jos me haluamme, että on riittävästi paikkoja, niin sitten me emme voi suunnitella sellaista mallia, jossa ihan kaikki paikat ovat äärimmilleen täynnä. Sen sijaan meidän pitäisi kehittää vielä enemmän joustavampia tilamalleja ja myös hyväksyä se, että rakennetussa ympäristössä me emme aina löydä sitä tilaa isolle päiväkodille, joka tuntuu enemmän olevan se normi nyt, mihin pyritään.

Uskaltaisin väittää myös, että kustannusmielessä me emme aina mieti loppuun asti sitä, mikä on edullisinta. Totta kai on hyvä, että meillä on paviljonkipäiväkoteja ja väliaikaisia päiväkoteja, mutta että jos me olimme alun perin ratkaisseet sitä ongelmaa vaikkapa sitten sellaisilla alueilla, joilla ei ole tilaa yhdelle isolle päiväkodille, parilla pienemmällä päiväkodilla, niin me voisimme päästä ehkäpä edullisempiin ratkaisuihin. Mielestäni se oli hyvä se valtuuston esittämä ponsi, jossa myös kehoitettiin parempaan yhteistyöhön Kaskon ja kaupunkiympäristö välillä, jotta sitten ei mene niin, että Kasko ikään kuin tilaa sellaisiin väestöennusteisiin perustuen, jotka mielestäni eivät vielääkään huomioi esimerkiksi täydennysrakentamista riittävällä tavalla, ja sitten kaupunkiympäristön puolelta, tilapuolelta mietitään ratkaisuja juuri niihin toiveisiin. Meillä pitäisi olla sellainen täysin toimiva yhteistyö siinä ja myös molemmilla puolilla miettiä sitä kustannus- ja sitten tätä lasten kannalta toimivaa mallia, jolloin varmaan päästäisiin parempiin ratkaisuihin. Ja ehkä miettiä alueellisestikin, että jollain olisi oikeasti se homma sitten hyvin hansassa ja hyvin ennakkoiden, mikä on sen alueen tilanne ja kuulla myös niitä asukasjärjestöjä, jotka tietävät varsin hyvin usein, mikä on alueella tilanne myös ja minkä tyyppisiä ratkaisuja kannattaa lähteä hakemaan.

Minähän tässä aloitteessa myös esitin periaatteellisen kysymyksen siitä, onko voiton tavoittelu varhaiskasvatuksessa tavoitteellinen malli, ja siihen ei ole mitään vastausta saatu. Nythän sitten hallitusohjelman mukaisesti valtakunnallisesti selvitetään, voidaanko voiton tavoittelun rajoittamista perusopetuksen tavoin ulottaa varhaiskasvatukseen. Itselteni en ole pystynyt perustelemaan sitä, miksi me olemme niin tyytyväisiä siihen, että perusopetuksessa ja peruskoulussa esimerkiksi ulkopuolisten sijoitusyhtiöiden läsnäolo ei ole toivottavaa, mutta varhaiskasvatuksessa tämä onkin sallittua. Helsingissä tämä on vielä pienimuotoista, mutta jos sitten taas tätä lisätään, niin voi olla, että menään ihan valtakunnallisen kehityksen vastaisesti. Ja toisaalta, onko tämä tavoitteellista, jos peruskoulussa me olemme hirmu tyytyväisiä tähän malliin tosiaankin siitä, että peruskoululla ei tehdä ulkopuolisille voittoa. Mutta sen sijaan voisi miettiä sellaisia malleja niin kuin meidän säätiömuotoiset koulumme, yksityiskoulut, joissa kaikki tämä ylimääräi-

25.9.2019

nen mahdollinen tuotto sijoitetaan takaisin siihen toimintaan ja oppilaille, mutta toiminta on varsin autonomista.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Holopaiselle tästä inspiroineesta puheenvuorosta, jonka jälkeen aloin jo pohtia, että loppujen lopuksi mikä vaikka sosiaali- ja terveydenhuollon tai sitten rakennusteollisuuden osalta on niin poikkeavaa vaikkapa perusopetuksesta tai varhaisopetuksesta tai -kasvatuksesta, että miksi näillä aloilla kilpailua sallitaan tai ikään kuin voitontavoittelua. Mutta että nyt kun meillä on tämä hyvä hallitus, joka tätä voitontavoittelun kieltämistä ryhtyy selvittämään eri aloilla, niin varmasti saan tähänkin kysymykseeni sitten vastauksen jossain vaiheessa.

Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Sehän ei varmasti, esimerkiksi tällainen universaali kaikille saavutettavissa oleva peruskoulu ollutkaan alun perin varmasti kokoomuksen idea, mutta että nykyään siihenkin ollaan ihan tyytyväisiä. Vielä ei ole ihan selkeätä, että jos me haluamme tehdä yhtenäisen koulupolun, ikään kuin oppiminen varhaiskasvatuksesta peruskouluun nähdään samana opinpolkuna, niin missä vaiheessa me sitten ajattelemme, että onkin OK, että niitä tavallaan valtion maksamia ylimääräisiä tuottoja ei tarvitse sinne toimintaan sijoittaa takaisin, vaan ne voidaan vaikka ulkopuolisille sijoitusyhtiöille sijoittaa takaisin. Peruskoulun osalta tässä ei varmaan nyt mitään miettimistä, että kaikki ovat tyytyväisiä tähän malliin, mutta minun mielestäni pitäisi miettiä sellaisia säätiötyyppisiä malleja myös varhaiskasvatuksen osalta, jossa kaikki se ylimääräinen tuotto menisi takaisin sinne toimintaan ihan niin kuin Helsingin yksityisissä kouluissakin.

25.9.2019

269 §

Esityslistan asia nro 20

RUOTSALAISEN KANSANPUOLUEEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE AURAU-
SLUMEN POISKULJETUKSESTA

Ledamoten Silja Borgarsdóttir Sandelin

Ordförande, ärade fullmäktige.

2 446 ton grus, 480 ton slam, 23 ton blandat avfall, 22 ton stora stenar, 64 kilo zink, 33 kilo koppar, 12 kilo krom, 8 kilo nickel och 8 kilo bly. Det här är det som gömde sig i snön skottad i Oslo åren 2012 till 2017. Oslo har anlitat ett företag som använder en egenutvecklad snöreningssmetod. Den här metoden går ut på att man smälter snö och filtrerar bort föroreningar. Man filtrerar också bort tungmetaller, oljerester, partiklar och andra föroreningar efter att snön har smultit. Digital mätutrustning används också för att försäkra att miljökraven följs.

Tack till beredningen för svaret på motionen, och speciellt till stadsstyrelsen för klargörandena att Helsingfors verkligen ska sluta med dumpningen, förstås beaktande klimatpåverkan. Jag är övertygad om att ifall det finns en vilja så finns det ett sätt för Helsingfors att bli en modern stad som inte dumpar smutsig, orenad snö direkt i havet, som präglar vår fina stad. Speciellt måste detta vara möjligt då också städer omkring oss klarar av det. Det skulle säkerligen vara bra att ha en tydligare och mer ambitiös målsättning kring när vi senast siktar på att sluta med att dumpa snö, orenad snö i havet, men det ser ut att vi får återkomma till i nästa ärende.

Tack.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Hyvä, että muistutetaan siitä, että talvi tulee taas kohta ja silloin me olemme taas ongelmassa siinä, että mihin se lumi pannaan. Niin kuin tuossa seuraavassa aloitteessa varmasti keskustellaan, niin kyllä se nyt on ratkaistava paremmin. Ei tuo voi olla oikein, että me täytetään tuota Itämerä sillä lialla, mitä kaduillamme on.

25.9.2019

270 §

Esityslistan asia nro 21

VALTUUTETTU SIRPA ASKO-SELJAVAARAN ALOITE LUMEN MEREEN KIPPAAMISEN LO-
PETTAMISESTA

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ensiksi haluan kiittää kaupunginhallitusta ja virkamiehiä siitä, että he edes yrittävät ratkaista sen ongelman, ettei Helsingin tarvitsisi kipata lunta mereen. Kun lapsi on veneessä, sanomme hänelle, että karkkipaperiakaan ei saa heittää mereen, kun meri saastuu – ja me aikuiset kaadamme 20 000 kuormaa lunta mereen joka talvi Hernesaaren kärkestä, ja olemme kaavassa suunnitelleet jopa sellaisen alueen, että tulevaisuudessakin kaadetaan sitä lunta mereen samasta paikasta. Miten on mahdollista, että naapurimme Espoo, Tukholma, Oslo, Pietari ovat kieltäneet lumen kaadon mereen? Meillä se vain ei onnistu.

Kaupunki yrittää selittää, että sinne menee puhdasta lunta. Ei puhdasta lunta ole olemassakaan. Jos katsomme niitä valtavia lumikinoksia, jotka sulavat, niin siitä jää valtava määrä törkyä jäljelle. Kuten viime valtuuston kokouksessa kyselytunnilla todettiin, on lumen kaataminen mereen lopetettava niin pian kuin mahdollista, jonka vuoksi esitän pontta:

Selvitetään mahdollisuutta seuraten Tukholman, Oslon, Pietarin ja Espon esimerkkiä lopettaa lumen kaato mereen viimeistään 2021.

Ledamoten Björn Månsson

Ordförande. Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä ponsiesitys on kuin olisi meidän kirjoittamamme liittyen tuohon edelliseen ryhmäaloitteeseen. Kannatan tätä, että edes nyt selvitetään tällaista nopeata aikataulua. Haasteita tietysti on, mutta selvitetään tällaista nopeata.

25.9.2019

Valtuutettu Terhi Koulumies

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Minäkin olisin kannattanut Asko-Seljavaaran pontta. Kyllä Helsingin kannattaisi selvittää tosissaan myös sitä, miten saataisiin sulatettua lunta ja suodatettua sitä. Sitähän voisi hyväksikäyttää siihen, että ei tarvitsisi kuljettaa suuria lumimääriä paikasta toiseen, ja voitaisiin samalla puhdistaa se lumi ennen kuin se sulaa ja pääsee luontoon. Koska esimerkiksi kaduilta sinne pääsee muun muassa mikromuovia, joka on peräisin autojen renkaista, niin se lumi pitäisi puhdistaa ennen luontoon pääsyä.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä lumikysymys on mielenkiintoinen. Olin ehkä itsekkin siinä vähän demagogisella linjalla aluksi, mutta sittemmin olen alkanut miettiä, mikä on oikeasti järkevintä, kun se lumi sataa maahan ja sitä sataa myös mereen. Jätetäänkö se lumi paikalleen? Se tuskin on ratkaisu. Sitten sitä pitäisi jonnekin siirtää. Minne se siirretään? Se vaatii resursseja, kustannuksia, aiheuttaa päästöjä. Ei tämä helppoa ole. Toki ajatustasolla tuntuu itsestänikin jotenkin vastenmieliseltä jopa, että sitä lunta sinne mereen kipataan. Mutta sitten kun aloin pohtia niitä vaihtoehtoja, ettei tässä varmasti mitään helppoa ratkaisua ole, koska sellainen olisi jo varmasti sitten löydetty ja toimeenpantu. Joten on ikään kuin haastava ratkaisuja ja vaihtoehtoja, mutta varmasti on syytä sitä selvittää, ja kun kerran muuallakin tästä visaisesta, kinkkisestä ongelmasta on selvitty ja saatu ratkaisu, niin toivottavasti myös Helsingissä – mieluummin ennemmin kuin myöhemmin.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Puheenjohtaja.

Valtuutettu Meri, ehdin jo pelätä, mihin johtopäätökseen hän päätyy, mutta hänhän päätyi sitten ihan hyvään johtopäätökseen. Replikoin kuitenkin, että se lumi, joka sataa suoraan mereen, on puhdasta – tai siis niin puhdasta kuin nyt vesisadekin. Eli tietysti on pieniä partikkeleita ilmasta tarttunut matkalla pilvestä mereen, mutta se on ihan eri lumi kuin se, mikä aurataan kaduilta ja jossa on niitä aineita, mitkä kollega Siljakin tuossa luetteli på svenska, mitä kaikkia metalleja on löytynyt. Tämä

25.9.2019

Oslon mallihan on juuri se, että ensin otetaan esineet pois mekaanisesti, ja sen jälkeen se sulatetaan tietysti. Ei lunta voi tehokkaasti puhdistaa sulattamatta sitä.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Venäläisetkin osaavat käsitellä lunta paremmin kuin me. Heillä on selkainen iso lautta meressä, johon se kipataan, ja sitten se sulaa siinä, ja saadaan ainakin se irtokama kerättyä pois. Ja espoolaiset sulattavat. On se nyt kumma, ettei Helsinki voi sulattaa, jos Espoo pystyy siihen.

Valtuutettu Petrus Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä lumen hävittäminen oli iso keskustelunaihe viime kokouksessa. Sitä käytiin aika paljon läpi, ja siellä pormestaritkin vastailivat asiaan, ja avainkysymyshän tässä, että helppoahan se on sanoa, että ei kaadeta sinne sitä lunta, mutta mikä on se vaihtoehto, joka on oikeasti ympäristöystävällisempi? Ei voida lopettaa katoa mereen ja vaihtaa vaihtoehtoon, joka oikeasti saastuttaisi enemmän sitä merta esimerkiksi. Helppoin vaihtoehtohan olisi sitten, että ajetaan rekoilla sitä lunta jonnekin kauemmaksi sisämaahan ja pistetään sinne, mutta se rekkaralli saastuttaa myös merta. Siitä tulee laskeumaa, saasteita, jotka menevät mereen. Liikenteen aiheuttama laskeuma on yksi suurimmista saastelähteistä merelle, ja lisäksi se saastuttaa ilmastoa kasvihuonepäästöillä. Eikä tässä puhuta mistään pienistä määristä, vaan tyyliin miljoona kilometriä vuodessa esimerkiksi Hernesaaren osalta rekalla.

Sitten tämä lumen sulatus. Se on lähtökohtaisesti todella huono ehdotus, koska energia tuottaa päästöjä. Yksi vaihtoehto hoitaa tämä olisi ydinkaukolämpö, ja se olisi itse asiassa todella hyvä, koska silloin ne päästöt olisivat täysin mitättömän. Valtuutettu Asko-Seljavaaran mainitsemat venäläiset voisivat tehdä tämän. Heillä on kuulemma sellainen laiva, kelluva ydinvoimala, ja sehän voisi tulla sulattamaan sitten lumet tähän Helsingin edustalle. Se olisi ihan jees, mutta en tiedä, tarvitaanko siihen mitä järjestelyjä, että luvat ja muut hoituvat. Yksi voisi olla tuo kaukolämmön paluulämmön käyttö. Se voisi olla hieman energiatehokkaampaa kuin tämä suora lämmityskaukolämmöllä. Mehän teemme hiilellä ja kaasulla täällä lämpöä. Emme voi ruveta sillä sulattamaan lunta. Sehän olisi sulaa hulluutta. Kauheat päästöt. Eli onko siitä laskelmaa

25.9.2019

saatavilla että kaukolämmön paluulämmön käyttö, niin se olisi mielenkiintoista nähdä.

Mutta tämä iso kysymykseni on, että eikö tätä nyt jo selvitetä. Kun viime kokouksen keskustelua kuuntelin, niin kyllä minä nyt sen kuvan sain, että tosiaan on selvitykset jo käynnissä. Tehdäänkö tässä nyt selvityssponsi olemassa olevan selvityksen päälle?

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson (replik)

Puheenjohtaja.

Tämä Oslon mallihan on sellainen, että todella sen mekaanisen puhdistuksen jälkeen sulatetaan käyttäen hyväkseen vuonon lämmintä vettä. Se ei ole meillä mahdollista, mutta meillä on esimerkiksi viemärivettä, jota voi putkistoissa vetää lumikasojen läpi, siis mihin ne on kerätty. Eliikkä kyllä teknisiä ratkaisuja löytyy, ja voitte katsoa netistä vaikka Yritys, joka tämän mallin on kehittänyt, on NCC. Kysymys on nyt vain sitä, että selvitetään. Siitä me lienemme samaa mieltä kaikki, eli äänestäkäämme kaikki Sirpan ponnen puolesta.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara (vastauspuheenvuoro)

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä minun ponteni on ainoastaan aikataulukysymys, koska tämä kaupunginhallituksen vastaus on, että joskus sitten, jos vaikka 10 vuoden päästä. Jos me laittaisimme edes toivomuksen, että yrittäkää nyt parin vuoden sisällä.

25.9.2019

272 §

Esityslistan asia nro 23

VALTUUTETTU ALVIINA ALAMETSÄN ALOITE ESTEETTÖMYYDEN LISÄÄMISEKSI KAUPUNGIN KOKOUSTILOISSA INDUKTIOSILMUKAN AVULLA

Valtuutettu Alviina Alametsä

Kiitoksia. Arvon valtuutetut.

Tämä on tärkeä asia, johon tulee kiinnittää enemmän huomiota. Mielestäni olisi hyvä tavoite, että Helsingin kaupungilla olisi päämääränä kaikkien kokoustilojen esteettömyys. Tällä hetkellä se voi kuulostaa utopistiselta, mutta mielestäni se on sellainen arvo, mihin olisi hyvä pyrkiä. Olen tyytyväinen, että tätä asiaa on nyt käsitelty kaupunkiympäristön toimialalla ja mietitty tähän ratkaisuja. Toki ehkä toivoisin, että näissä uskallettaisiin sanoa suoraan, että vaikkapa 2025 mennessä meillä on kaikissa toimipisteissä tällainen kokoustila, jossa induktiosilmukka. Mutta ymmärrän realiteetit, että aina ei tällaisia voida linjata.

Mutta toivon, että tämä esteettömyys on voimakkaasti mukana, kun puhutaan tilojen resursoinnista, budjeteista ja muusta. Se on sellainen arvo, mihin meillä pitäisi olla varaa ja mihin meidän kannattaa panostaa – ainakin sen verran, että näissä keskeisimmissä tiloissa on esteettömyys eri tavoin huomioitu myös kuuloesteettömyyden kannalta. Eli kiitos tästä, että tätä asiaa on harkittu, ja toivon, että tämä menisi yhä enemmän vielä tästä eteenpäin. Toivon myös, että tässä kuunnellaan nimenomaan ihmisiä, joita tämä asia koskettaa, eli esimerkiksi vanhus- ja vammaisneuvosto ovat tässä olleet aktiivisia ja toivottavasti ovat jatkossakin.

Kiitos kovasti.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitos, puheenjohtaja.

Tämä on erittäin hyvä aloite, ja seikka, johon haluan kiinnittää huomiota, on, että huolehditaan, että ne jo olemassa olevat induktiosilmukat ja laitteet toimivat, koska olen työssäni tavannut, että on paljon paikkoja, joissa laitteet on, mutta ne eivät toimi. Sehän on siitä kummallinen laite,

25.9.2019

että esimerkiksi minä en pysty johonkin kokoustilaan mennessäni toteamaan, toimiiko induktiosilmukka vai ei. Sen von todeta, ovatko valot päällä tai eivät ole päällä. Eli että ne laitteet olisi ja niitä joku aina tarkastaisi, että ne ovat, että kun tulee joku kuulolaitetta käyttävä, niin laitteet todella ovat toimintakunnossa.

273 §

Esityslistan asia nro 24

VALTUUTETTU OSMO SOININVAARAN ALOITE YLIOPISTON METROASEMAN POHJOISEN SISÄÄNKÄYNNIN AVAAMISESTA

Valtuutettu Mikko Särelä

Kiitos.

Kaisaniemen tai Yliopiston metroaseman pohjoinen sisäänkäynti on yksi monista metrojen sisäänkäynneistä, joita meiltä puuttuu. On todettu, että se nopeuttaa matkoja Kruununhaan alueelle metrosta tosi paljon ja hyödyttää, laajentaa sitä aluetta, jossa metro toimii. Mielestäni tässä kohtaa on erittäin tärkeätä huomata se, että näitä asemia, joissa meillä on vain yksi sisäänkäynti, on tosi monta. Tämä on hyvä kohta aloittaa, mutta tarkasteluun tulisi tulevaisuudessa ottaa myös metroasemat, joissa voidaan tällä tavalla laajentaa tämän hyvän metromme palvelu- aluetta.

Kiitos.

Ledamoten Björn Månsson

Tack, ordförande.

Meidän ryhmäkokouksessamme nuorisojärjestön edustaja keksi ratkaisun, joka ei tuhoaisi sitä pientä puistoa siinä vanhan Metsätalon edessä. Nimittäin on niin, että nythän on suora yhteys metroasemalta ylös Kaisaniemenkadulle, mutta sitten katkeaa siihen. Ei ole rullaportaita enää sinne yliopiston Kaisa-kirjastoon, josta olisi uloskäynti Unioninkadulla. Ei tämä nyt korvaisi kokonaan tätä Soininvaaran peräänkuulut-

25.9.2019

tamaa toista sisäänkäyntiä, mutta tämä olisi tällainen köyhän miehen väliaikainen ratkaisu ainakin, että niitä olemassa olevia käytäviä voisi käyttää tällä tavalla. Eli se, mikä puuttuu, on rullaportaat tai tehokkaampi hissi sen katutasen ja sitten sen kirjaston välillä. Silloin pääsisi Unionnikadulle. Ei tietenkään Liisankadun kulmalle ihan, mutta ei myöskään kovin kauas siitä. Koska se on aivan selvää, että verrattuna siihen, että meillä on Porthanian sisäänkäynti, joka lienee kauimpana mistään metrolaiturista oleva uloskäynti ja sisäänkäynti, niin toiseen suuntaan ei ole vastaavaa. Eli kyllä tässä Soininvaara on hyvällä asialla, mutta sitten mikä on se realistinen mahdollisuus toteuttaa, niin silloin olisi tämä ainakin väliaikainen ratkaisu tarjolla.

Valtuutettu Osmo Soininvaara

Björn Månssonille täytyy sanoa, että ei tämä nyt niin hirveän kallis ole, koska tämä yhteys on jo louhittu ajat sitten, siis 1970-luvulla, eikä siihen tarvita kuin se liukuporras ja sitten ulospääsy. Olen kiitollinen siitä, että tähän aloitteeseen on suhtauduttu myönteisesti. Haluan kuitenkin sanoa, että kun tämä on ikään kuin erittäin kannattava, jos laskee sen normaalin 10 euroa tunnissa ihmisten ajan arvoksi, niin tässä saadaan erittäin korkea sisäinen korkokanta sillä tavalla ? meidän liikenneinvestointimme yleensäkin lasketaan. Jos se on kannattava 5 vuoden kuluessa, niin se on kannattava kyllä jo ensi vuonnakin, ja siinä mielessä tämänkaltaista ratkaisua ei kannattaisi viivyttää.

Mutta sitten täytyy sanoa, että näitä yhden sisäänkäynnin metroasemia on meillä erittäin paljon, ja ne pitäisi kaikki käydä läpi, että pitäisikö niihin avata se toinenkin ulospääsy.

Valtuutettu Sameli Sivonen

Kiitos, puheenjohtaja.

Voisin jatkaa tästä Osmon hyvin nostamasta aiheesta eli siitä, millaiset investoinnit ovat järkeviä tälle kaupungille ja millaiset eivät. Näin taloustieteen opiskelijana tällaiset kysymykset ovat hyvin lähellä sydäntä. Me olemme HKL:n johtokunnassa tehneet listan monenlaisista tärkeistä kaupunkistrategiaa toteuttavista ja raideliikennettä edistävästä investoinneista, vähän niin kuin tämä metroaseman toinen sisäänkäynti. Jos me haluamme olla kaupunkistrategian mukaisesti maailman toimivin kaupunki, joka torjuu ilmastonmuutosta kunnianhimoisesti, juuri tämänkaltaiset investoinnit ovat olennaisia. Ne parantavat kaupunkilaisten kykyä liikkua ympäri kaupunkia. Ne luovat vähäpäästöisiä ja kustan-

25.9.2019

nustehokkaista liikkumismuotoja kaikille kaupunkilaisille. Raideliikenteen rakentaminen on myös taloudellisessa mielessä järkevää. Tällä hetkellä lainaraha on halpaa, toisin sanoen rakennuksen kustannukset ovat pieniä. Rakentamalla raiteita ja hyviä julkisen liikenteen yhteyksiä nousee maan arvo huomattavasti. Tämä tarkoittaa parempia tonttituloja kaupungille, kun uutta maata kaavoitetaan.

Silti HKL:ssä me olemme tilanteessa, jossa kaupunki on käskenyt pienentämään investointibudjettia. 2 miljardista ollaan tultu alas 1,6 miljardiin, ja painetta laskea investointien määrää on edelleen. HKL:n lausunnossa kaupungin talousarvioon mainitaan asioita, joita me emme saa nähdä seuraavaan 10 vuoteen tämän kaupungin pitkän aikavälin taloutta heikentävien toimien seurauksena. Esimerkiksi Tuusulanväylän bulevardiraitiotie tai metron automatisointi ovat siirtymässä eteenpäin.

Uuden sisäänkäynnin rakentaminen metroasemalle lisäksi joukkoliikenteen saavutettavuutta, kuten Soininvaara tässä äsken totesi, toimisi kaupungin strategian mukaisesti tehden kaupungista entistä toimivampaa. Juuri tällaisia raideinvestointeja me tarvitsemme lisää. Toivon, että budjettineuvotteluissa pidetään mielessä raideinvestointien pitkän aikavälin tuotot, jotta tällaista kaupunkia parantavia ja kaupungille taloudellisesti erittäin järkeviä hankkeita pystytään toteuttamaan ja jotta HKL:llä on myös rahaa tällaisia hankkeita toteuttaa.

Kiitos.

Valtuutettu Risto Rautava

Arvoisa puheenjohtaja.

Ensinnäkin haluan kiittää valtuutettu Soininvaaraa erittäin hyvästä aloitteesta, joka on vielä kaiken lisäksi konkreettinen ja joka parantaa paljon sekä asukkaiden että myös Kruununhaan alueella työssä käyvien liikumista. Tämä on myös liikenneturvan kannalta – siinä lähellä on muun muassa Kaisaniemen koulu – erittäin tärkeä hanke. Toisaalta toivomme varmasti Soininvaaran kanssa molemmat, että tämä voitaisiin ehkä hieman nopeamminkin jo toteuttaa.

Valtuutettu Kaisa Hernberg (vastauspuheenvuoro)

Oliko tämä tulkittavissa nyt siten, että kokoomus aikoo myös innokkaasti puoltaa budjettineuvotteluissa HKL:n investointikaton korottamista?

25.9.2019

274 §

Esityslistan asia nro 25

VALTUUTETTU KATI JUVAN ALOITE ROLLAATTORIN KANSSA LIIKKUVIEN MAKSUTTO-
MASTA MATKUSTAMISESTA HSL:N BUSSILIIKENTEESSÄ

Valtuutettu Kati Juva

Olen todella iloinen siitä, että tämä aloitevastaus on tullut tässä muodossa nyt tänne, että Helsinki todella lähtee ajamaan myös ikääntyneiden liikkumisen tukemista. Meillä on pitkään ollut jo sellainen määräys tai sovittu juttu, että lastenvaunuilla on päässyt erityisesti keskioivista sisään, koska se maksaminen on hankalaa. Tämäkin aloite lähti alun perin nimenomaan siitä, että lastenvaunuilla on vaikea mennä maksamaan. On totta, että meillä on kaikenlaisia muitakin maksuvälineitä tällä hetkellä – etukäteen ostettuja lippuja – mutta usein nämä vaikeasti liikkuvat ovat joko ikääntyneitä tai saattaa olla käsissä erilaisia kömpelyyksiä, josta seuraa se, että ei välttämättä se mobiililipun hankkiminen ole todellakaan helppoa, ja tällä tavalla me saamme ikääntyneet myös turvallisesti liikkumaan julkisilla kulkuvälineillämme.

Sitä odotellessa, että koko liikenne olisi esteetöntä, mitä se ei suinkaan ole, tämä olisi erinomainen uudistus HSL:n bussiliikenteessä. Todella toivon, että Helsingin edustajat nyt sitten HSL:ssä lähtevät todella aktiivisesti ajamaan sitä, että rollaattorin avulla kulkevat vanhat ihmiset, vammaiset ihmiset, muut vaikeasti liikkuvat pystyisivät todella kulkemaan turvallisesti ilman että tarvitsisi miettiä sitä maksamaan menemiseen koikkelehtimista. Käsittääkseni vanhusneuvosto on ollut myös vahvasti tukemassa tätä aloitetta.

Kiitos.

Valtuutettu Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

Ei kaupunginhallitus todellakaan ole hyväksynyt vieläkään sitä, että myös rollaattorilla liikkuvat kuin lastenvaunuilla liikkuvat tai lastenvaunuja työntävät äidit, isät saavat matkustaa ilman lippua edelleenkin. Kyllä tämä nyt pitäisi hyväksyä. HSL:lle tämä nyt ei merkitse montakaan satasta. Tämä on niille ihmisille kuitenkin iso asia.

25.9.2019

Valtuutettu Ilkka Taipale

Arvoisa puheenjohtaja.

Tämä on hyvä aloite, ja tämä pitäisi heti viedä läpi. Mutta sanoisin tähän, että silloin kun perustimme Sosialistisen terveystamman ja Puro oli siinä mukana, niin silloiset taistolaiset ilmoittivat: ”emme halua mitään puron lirinää vaan koskien kohinaa”. Tänä sos.dem. ryhmässä keskusteltiin keskustatunnelista, ja melko yksioikoisesti todettiin, että suurempi asia, jota lähdemme ajamaan, on maksuton joukkoliikenne Helsingissä. Aluksi rollaattorille, sitten vanhoille, sitten koululaisille ja opiskelijoille, kelle tahansa, mutta kokonaan. Ja jos tulee jotain epäselvyyttä ryhmämme kannasta, pääosa on tällä kannalla, ja se on sos.dem. puolueen ikuinen ajatus ollut sitten Arvo Salon. Selvityksiä on tehty kauan, mutta siihen liittyy myös mahdollinen vaatimus rengasmetron selvittämisestä, Pesararadan selvittämisestä ja eräistä muista suurista hankkeista, jolloin 1,5 miljardia voidaan käyttää, ja siitä 100 tonnia tai 50 tonnia rollaattoreihin. Tämä tästä, jotta ei synny mitään eri näkemystä joukkotiedotusvälineissä sos.dem. ryhmän enemmistön kannasta.

Itse olen sitä mieltä, että myös tuota alikulkua voitaisiin tutkia, sikäli kun tutkitaan muita yhtä suuria joukkoliikennehankkeita, jotka palvelisivat stadionia, Meilahden sairaalaa ja monia muita sumpussa olevia, mukaan lukien – jos rengasmetro tehdään näiden sumpujen kautta – Jätkäsaarta, Hernesaarta ja niin edelleen. Tämä nyt vain tiedotteena teille, että ei synny vääriä tiedotteita julkisuudessa.

Valtuutettu Kaisa Hernberg

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Asko-Seljavaaralle vielä selvennykseksi, että samaan aikaan kun kaupunginhallituksessa käsiteltiin tätä aloitetta, käsiteltiin myös lausuntoa HSL:n alustavaan budjettiluonnokseen, ja myöskin tähän lausuntoon sisällytimme samansisältöisen kannan eli tämän, että rollaattoreilla kulkevien pitää saada matkustaa ilmaiseksi. Eli tosiaan tämän aloitteen käsittelyn lisäksi myös on budjettilausuntoon tehty tämä, eli on voimakas signaali nyt annettu sinne HSL:n suunnalle, ja minun ymmärtääkseni myös HSL:llä tähän suhtaudutaan ihan positiivisesti.

25.9.2019

276 §

Esityslistan asia nro 27

VALTUUTETTU PIA KOPRAN ALOITE TEKONURMIKENTÄSTÄ PUKINMÄEN LIIKUNTA-
PUISTOON

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitän kaupunginhallitusta esityksestä. Tietenkin vähän tämä jäi roikkumaan, eli toivon tietenkin, että tämä hanke toteutuu ja sitten ensi vuodelle löytyvät määrärahat tälle hankkeelle. Tilannehan ei ole muuttunut miksikään, eli edelleen Pukinmäen alueella odotetaan, että tekonurmi saadaan, ja sitä on odotettu jo todella kaupan. Pukinmäen liikuntapuiston tekonurmi hyödyttäisi koko Pukinmäenkaaren peruskoulua ja nostaisi sen profiilia laadukkaana urheilukoulua. Samalla kenttä hyödyttäisi kaikkia pohjoishelsinkiläisiä jalkapallon harrastajia ja toisi sitä kaivattua vireyttä alueen harrastustoimintaan.

Kiitos.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Kiitoksia Pia Kopralle aloitteesta. Uskon ja toivon tähän järkevyyttä, kun ensi vuoden budjetista päätetään, että saadaan lisää liikuntamäärärahoja ja lisää toteutettua näitä tekonurtseja, olivat ne sitten kiellettyjen listalla tai eivät tulevaisuudessa, ja toki monia muita urheilulajeja, matalan kynnyksen urheilulajeja mitä tässä kaupungissa voi tukea. Siihen on kaikilla lapsilla, nuorilla ja vanhoilla oikeus.

25.9.2019

279 §

Esityslistan asia nro 30

VALTUUTETTU SINIKKA VEPSÄN ALOITE VUODEN 1918 MUISTOLAATASTA HIETANIE-
MEN HAUTAUSMAALLE

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Olen pettynyt kulttuuri- ja vapaa-ajan toimikunnan lausuntoon. Suomen 100-vuotisjuhlavuotta vietettiin yhdessä-teemalla. On totta, että Helsingissä on olemassa 6 erillistä muistomerkkiä eri puolilla Helsinkiä, mutta tällaista yhteistä punaisten ja valkoisten muistolaattaa ei ole tietävästi koko Suomessa. Kyse oli yksinkertaisesta muistolaatasta. Sen suunnitteluun tai valmistamiseen ei olisi tarvinnut merkittävää taloudellista eikä henkilöresursointia. Ja lisäksi kyse oli yhteisestä hankkeesta Helsingin seurakuntayhtymän kanssa, joka oli jo lupautunut yhteistyökumppaniksi hankkeeseen. Muistolaatan hoito olisi myös hoitunut Helsingin seurakuntayhtymän kautta. Aiheesta oli tehty myös kuntalaisaloite aiemmin 17. joulukuuta 2018. Olkoonkin, että kaupungin määrärahoja ei ole osoitettu tällaisten perinteisten muistolaattojen tai -merkkien ylläpitämiseen, mutta minun mielestäni tämä yhteinen muistolaatta 100-vuotisitsenäisytemme kunniaksi olisi ollut aiheutettu. Ei voi olla kulttuuri-vapaa-ajan toimikunnan eikä Helsingin määrärahat tästä kiinni. Olen todella pettynyt.

Kiitos.

25.9.2019

280 §

Esityslistan asia nro 31

VALTUUTETTU JUSSI CHYDENIUKSEN ALOITE ÄÄNILEVYKOKOELMASTA KESKUSTA-
KIRJASTO OODIIN

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Tähän oli varsin helppo yhtyä tai allekirjoittaa tämä Jussi Chydeniuksen aloite äänilevykokoelmasta Oodiin näin levyhyllyn välissä kasvaneena tai levyhyllyn ja kirjaston levyhyllyn välissä. Tässä perustellaan tätä heikkoa lainausastetta, mitä mennään CD-levyjen suosioon. Tietysti voi funtsia tätä formaattia. CD-levyt ovat tällä hetkellä ainakin katoamassa, mutta vinyyli sen sijaan taas kiinnostaa. Joku snadi vinyylibaari olisi sopinut tähän kyseiseen kohteeseen. Eikä se sitä tarkoita, että jos eivät ne lainausprosentit nyt ole ihan superkorkealla, että pitäisi luopua tästä kokonaan, koska kirjaston tehtävä on sivistää ihmisiä, ja musiikki jos joku sitä on kaiken muun ohella. Sikäli erikoista, että Oodissa voi tehdä musiikkia ja lainata nuotteja, mutta sieltä ei voi lainata musiikkia. Täytyy muistaa, että musiikki on maailman universaalein kieli.

284 §

Esityslistan asia nro 35

VALTUUTETTU MARI HOLOPAISEN ALOITE KIRJASTON PERUSTAMISESTA KALASATA-
MAAN

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

25.9.2019

Kovin moni valtuutettu ilokseni tuki tätä aloitetta kirjaston perustamisesta Kalasatamaan, ja moni on varmaan kulkenut Kalasataman ohi viime aikoina ja nähnyt, kuinka nopeasti sinne rakennetaan lisää asuntoja, ja siitä tulee todella tiivis asuinalue. On vaikea kuvitella jotakin sellaista paikkaa, jossa kirjastolle ei olisi enempää tarvetta kuin tällaiset tiiviit kaupunkialueet, jotka on suunniteltu sillä tavalla, että palvelut ovat lähellä. Kirjastot ovat tärkeitä myös ihmisten välisen tasa-arvon kannalta, ja tiedetään, että lukeminen ei kaikilta suju sillä tavalla kuin pitäisi, ja kaikilla ei myöskään ole ihan yhtäläisiä mahdollisuuksia matkustaa kauemmaksi tai ostaa kirjoja tai muita oppivälineitä. Kirjastot ovat hyviä paikkoja ihmisten kohtaamiselle ja ainoita maksuttomia tiloja tai harvoja sellaisia kaupungissa, ja niillä on tosi hieno rooli. Sinne voivat mennä vanhemmat ihmiset viettämään aikaa, lukemaan lehtiä, ja kirjastot järjestävät tosi monipuolisia tapahtumia nykyään, niin kuin varmasti tiedämme. Sieltä voi myös lainata muita asioita kuin kirjoja.

Nyt sitten valitettavasti tällä kaupungilla ei ole rahaa, niin kuin tässä todetaan, alkaa mitä pikimmiten suunnittelemaan kirjastoa muun muassa Kalasatamaan, kun tiedetään, että sinne on tulossa, on jo nyt tuhansia ihmisiä ja jatkuvasti muuttaa lisää ja siitä tulee ihan keskikokoisen suomalaisen kunnan kokoinen paikka. Valitettavasti tämä kirjastolaki ei sillä tavalla Helsinkiä ohjaa, koska Suomessa jokaisessa kunnassa pitää olla kirjasto, mutta Helsingin Kalasatama ja moni muu asuinalue on moninkertaisesti suurempi kuin moni suomalainen kunta, mutta että meillä on ihan omalla vastuullamme tämä, minkälaisia palveluita me järjestämme helsinkiläisille.

Onneksi nyt kuitenkin aloitteen myötä on sitouduttu tarkastelemaan myös Kalasataman kirjasto sen jälkeen kun me teimme tämän palveluverkon uudelleen tarkastelun. Mielestäni on varsin epärelevanttia viitata Vallilaan. Eivät nämä ole mitenkään poissulkevia. Vallilassa on myös hyvin tiivis asuinalue ja paljon asukkaita, ja siellä tarvitaan kirjasto, mikä ei ole mikään valtavan kokoinen, palvelee ihan hyvin. Mutta on selvää, että myös Kalasatama tulee tarvitsemaan oman kirjastonsa, jos me haluamme pitää tällaisista sivistyspalveluista kuin kirjastosta kiinni.

On myös hienoa, että tässä osallistavassa budjetoinnissa on ehdotettu luku- ja kirjastonurkkausta Redin tiloihin, ja tällaisesta pienemmästähän yksiköstä voi aloittaa, joka on todellakin vaikkapa sitten suunnattu ensialkuun lapsille. Toisin kuin tässä vielä vastauksessa nyt on sanottu, ihan jokainen ei sitä reipasta kävelylenkkiä tai matkaa bussille sinne kirjastoon tee. Bussimatkakin Helsingissä on maksullinen, ja myös tässä jos ajatellaan vaikka Vallilan kirjastoa, niin siinä on aika monta tietä ylitettävänä vaikka pienille koululaisille tai sitten iäkkäämmille ihmiselle. Ihan kaikille tämä reipas kävelylenkki ei sovi. Sitä paitsi vain tiedetään,

25.9.2019

että sellaiset palvelut, jotka ovat lähellä, niin niitä tullaan käyttämään enemmän ja sellaiset, joiden eteen joudutaan tekemään enemmän töitä ja matkustamaan jonnekin ihan toiselle asuinalueelle, niin ne eivät ole sellaisia lähipalveluita, joita me olemme perinteisesti halunneet tarjota. On tosi tärkeitä, että me teemme sen palveluverkkoselvityksen ja saamme myös Kalasatamaan kirjaston. Sehän on ihan tosiaankin meidän valtuutettujen käsissä, ja kyllä Helsingillä on sen verran varaa, että peruspalvelut pitää tarjota.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

Jatketaan samalla teemalla. Kyllähän se on totta, että tämä Redin tilat varmaan tarvitsisivat muutakin sivistystä kuin BB-talon, smoothiebaarin ja supermarketin. Ei tosin Vallilan kirjaston hinnalla. Tässä oli valtuutettu Holopainen aivan oikeassa. Kaupunki kasvaa ja palveluiden pitää kasvaa sen mukana. En oikein itse pidä tästä, vaikka tätä palveluverkon arviointia tehdään, että kirjasto ikään kuin keskitetään jonkun kauppakeskuksen yhteyteen puolet pienemmillä neliöillä. Toki ymmärrän sen myös, että niiden pitää olla hyvien kulkuyhteyksien päässä. Mutta toki tämä ? on. Sinne pääsee skurulla ja dösällä ja dallaten ja vaikka miten ihan kätevästi, joten sikäli ei saa liikaa painaa viikatteella tätä hyvin toimivaa verkkoa. Muuten sinänsä kyllä hyvin kannatettava idea, vaikka ymmärrän kyllä, että Redi niitä vuokranmaksajia tarvitsee jostain, mutta kaikkea hyvää.

Kiitoksia.

Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Muttilainen tietää yhtä tarkasti kuin itsekkin, kun käsitelimme lautakunnassa tätä aloitetta, että kyse on loppupeleissä resursseista ja rahoista. Onhan se selvää, että silloin kun Vallila on rakennettu ja sinne on kirjasto rakennettu, niin ei ole ollut mitään tietoa siitä, minkälainen tiivis asuinalue Kalasatamaan rakennetaan. Mutta nyt kun me sen tiedämme, on selvää, että tällainen kymmenien tuhansien asukkaiden alue ansaitsee myös sen yhden yhteisöllisen kohtaamispaikan, ja nykyään se kirjaston muodossa useimmiten toteutuu. On tärkeitä, että niin erittäin tiiviisti rakennettu Vallila kuin Kalasatamakin saavat sitten

25.9.2019

oman paikan, jossa myös luodaan niitä edellytyksiä oppia tasa-arvoisesti ja viettää aikaa ihan iästä riippumatta.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Haluaisin muistuttaa tässä, että Kalasatamasta on varsin hyvät yhteydet vaikka Oodiin, Töölön kirjastoon, Pasilan kirjastoon. Itse koen epäoikeudenmukaisena, että Jakomäen kirjastosta, Tapulin kirjastosta, Nurkkatien kirjastosta, meiltä jatkuvasti sieltä supistetaan määrärahoja ja henkilökuntaa. Ei voi olla niin keskustavetoista, että rakennetaan tällainen todella upea, kallis kirjasto kuin Oodi, niin näen itse, että itse pidän kyllä nyt näitten asuinlähiöitten puolta, että ei voi olla kaikki näin keskustavetoista.

Kiitos.

Valtuutettu Mari Holopainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Samaa mieltä olen valtuutettu Vepsän kanssa siitä, että todellakin tarvitaan lähiöihin kirjastoja, ja yksi tällainen lähiö nyt on myös Kalasatama, joka myös erittäin tiiviinä ja runsaslukuisena asuinpaikkana ansaitsee kirjastonsa. On selvää, että meillä on muitakin lähiöitä, jotka ansaitsevat kirjastonsa, ja on tärkeätä, että me niistä pidämme huolta. Minun käsittääkseni suuri enemmistö myös tästä valtuustosalista on ollut sitä mieltä, että Oodin myötä me emme ole nipistämässä lähikirjastoista. Päinvastoin. Eivätköhän kaikki ole aika tyytyväisiä siihen, mitä Oodi on tuonut tullessaan koko Suomelle ja kansainvälisesti ja helsinkiläisille, mutta sen lisäksi me olemme halunneet vahvasti tässä valtuustosalissa taata ne lähikirjastopalvelut myös nykyisille mutta sen lisäksi niille tuleville helsinkiläisille, jotka muuttavat uusille asuinalueillemme.

Valtuutettu Sami Muttilainen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

25.9.2019

Piti nyt valtuutettu Holopaiselle alleviivata sitä, että en tosiaankaan vastustanut Kalasataman kirjastoa lähtökohtaisesti, vaan puhuin nimenomaan sen puolesta, että pitää turvata olemassa oleva verkko, eikä ikään kuin lähteä syömään kirjastoa kirjaston sisältä. Sikäli en haluaisi laittaa näitä mitenkään vastakkain. En muuten vastusta. Ikävä, ettei tätä haluta ajatella niin päin, että niitä kirjastoja lisää, vaan että ajatellaan jotenkin, että miten tätä pitää ”järkevöittää” tätä kirjastoverkkoa samalla kun kaupunki kasvaa ja väkiluku kasvaa.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

? lisännyt tähän äskeiseen keskusteluun. On myös hirveän tärkeää, ja myös kulttuurin ja vapaa-ajan lautakunta on selkeästi ottanut sen kannan, että lähikirjastoista ei supisteta. Lisäksi minä peräänkuulutan sitä, että tiloja, joita kaupungilla on kouluissa, monipuolisissa vanhus-ten palvelukeskuksissa, sitten lisäksi näiden tavaratalojen yhteydessä olevia tiloja ja muita, niitä voidaan myös käyttää kirjastotiloina. Eli meillä pitää olla myös tarpeen mukaan vaihtuvia mahdollisuuksia tämän kirjastotoiminnan ylläpitämiseen.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Haluaisin kanssa korjata, että en tarkoittanut sitä, etten halua asettaa vastakkain Kalasataman kirjastoa, mutta Oodi on valitettavasti vienyt näitä määrärahoja. Vaikka me tässä puhumme kuinka, niin niitä on supistettu. Todellakin tulee turvata olemassa oleva kirjastoverkko ja niiden työntekijöitten työmahdollisuudet ja työhyvinvointi. Heille jatkuvasti lisätään töitä, ja se on ihan kohtuutonta. Karhuvaaran ehdotus on kannatettava, ja lisäksi, että miksei kirjastoja voisi olla ihan päiväkodeissa, näissä, kouluissa. Laajennettaisiin tätä kautta tätä verkostoa ja yhteisten tilojen käyttöä.

Kiitos.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Tämä on puolustuspuheenvuoro yleensä kirjastoille. Kirjastot ovat henki ja elämä. Silloin kun itse olin tässä kaupungissa koditon ja asunno-

25.9.2019

ton, kirjasto oli paikka, johon sai mennä vapaasti ilman pääsymaksua. Kirjasto oli paikka, jossa sielu sai ruokaa ja jossa sai lepuuttaa väsyneitä jalkoja jatkaakseen öistä vaellustaan. Eli kirjastot voivat olla merkittävä asia monelle ihmisryhmälle. Jos nyt sinne Kalasatamaan ei saada kirjastoa, niin huolehtikaa tai järjestäkää, että kirjastoauto käy siellä Kalasataman alueella säännöllisesti. Siellä ainakin sielu saa ruokaa, vaikkei jalkoja kukaan saa lepuuttaa kovin pitkää aikaa.

Kiitoksia.

Valtuutettu Jenni Pajunen

Kiitos.

Olen samaa mieltä aiempien puhujien kanssa siitä, että kirjasto on tosi hieno instituutio, ja kannatan vahvaa kirjastoverkkoa ja palveluita uusille asuinalueille, kuten Kalasatamaan. Samalla minä vähän ihmettelen, miksi tätä aloitetta ei ole tehty talousarvioaloitteena, jolloin sitä voitaisiin aidosti käsitellä osana muuta budjettia ja kun mietitään palveluidemme ja investointiemme priorisointia.

Kiitos.

Valtuutettu Otto Meri

Kiitos, puheenjohtaja.

Ehkä kaiken pahan alku ja juuri on se kaupunkistrategian kirjaus siitä, että Oodin rakentaminen ei saa vaikuttaa muiden kirjastojen toimintaan. Totta kai se pitäisi olla täysin selviö, kun Oodin kaltainen iso kirjasto rakennetaan, että se vähentää tarvetta muilta aluekirjastoilta. Mutta kun tämä kirjaus nyt siellä on, niin sen kanssa eletään, ellei nyt sitten jossain väliarvioinnissa todeta, että sitä ei tarvita. Tästä pitää mielestäni lähteä.

Toinen haastava tässä keskustelussa on se, että kun ihmiset haluavat kirjastoilta hirveästi erilaisia asioita. Siitä on tullut vähän sellainen toiveiden tynnyri, että kirjastoissa pitäisi olla kaikkea tarjolla, ja se on johdannut sitten siihen, että on vaikea päättää, minkälaista kirjastoa mihinkin. Mielestäni yksi keino turvata nyt jossain määrin näiden lähikirjastojen toiminta heille, jotka tällaista toimintaa haluavat turvata, on varmaan se, että näitä omatoimiaukioloaikoja vielä entisestään lisätään, niin kuin on tehty esimerkiksi Vantaalla. Kun on selvää, että joillekin kirjasto on

25.9.2019

edelleen perinteinen kirjasto, niin kuin minä sen itse ymmärrän, että sieltä voi lainata kirjoja – ja nykyään sitten muitakin, kuten äänilevyjä, niin kuin tässä äsken kävi yhden aloitteen käsittelyn yhteydessä ilmi – niin että heille voi olla vähän supistetummat aukioloajat, he eivät välttämättä tarvitse apua. Ja sitten on näitä, jotka tarvitsevat tietoliikenneyhteyksiä tai muita ikään kuin tukea, niin sitten heille olisi kohdenne-
tut aukioloajat, jolloin sitten se sama laitos palvelisi kaikkia mutta vähän vähemmän kustannuksin, koska omatoimiaukioloaikoina tarvitaan vähemmän henkilöstöä.

Tämä kirjastokeskustelu on hyvä. Se vaatii mielestäni aika kokonaisvaltaista lähestymistapaa ja jonkin sorin tulevaisuuden kirjastostrategiaakin ehkä. Sen käsittely tietenkin tämmöisen yksittäisen Kalasatamaan perustettavan kirjastoaloitteen yhteydessä on aika hankalaa, mutta mielestäni tämä keskustelu ilmentää tätä kirjastoihin liittyvää haastavaa mutta sinänsä tulevaisuutta koskevaa ja tärkeitä keskustelua.

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitoksia, puheenjohtaja.

On totta, että kirjastolla on ikään kuin, jokaisella on tarpeensa. Kuka lainaa kirjoja, kuka levyjä, kuka käyttää sitä lehdenlukusalina ja kuka käyttää internetiä, kuka vähän niin kuin asukastalotyypiseen toimintaan. On tietysti hyvä, että omatoimiaikatauluja voidaan myös lisätä, mutta kyllä sinne tarvitaan porukkaa myös töihin. Oodihan tästä oli hyvä esimerkki – tai ikävä esimerkki – että siellä ei saatu puolta mökkiä auki sen takia, koska oletettiin ikään kuin, että itse ihmiset osaisivat käyttää koko sitä laitteistoa ja monipuolisuutta, mitä täällä on. Ei se ihan näin mene. Nythän Oodiin ollaan saamassa lisää henkilöstöä tai saatu, mutta samalla kun Oodiin kaivettiin kirjastoverkon sisältä porukkaa töihin, niin sinne ei ole saatu. Joten haluaisin, että tätä kuviota ajateltaisiin tosiaan vähän laajemmin. Mikä sen kirjaston tehtävän pitää olla, niin kyllä minä ainakin itse pidän siitä, että se on muutakin kuin se hiljainen lukusali, sitä unohtamatta. Mutta myös muistetaan tosiaan se henkilökunta ja sen riittävyys.

Valtuutettu Sirpa Asko-Seljavaara

Arvoisa puheenjohtaja.

25.9.2019

Silloin kun Oodia suunniteltiin, niin se oli hyvä päätös, että me emme lopeta muita kirjastoja, koska ne ovat erittäin tärkeitä paikallisesti. Mutta kaikilla meillä vanhoilla ihmisillä on ihan liikaa kirjoja, ja se on suuri ongelma, mihin me ne laitamme. Eli kyllä jotain sellaistaikin voisi järjestää, että saamme viedä ne kirjat johonkin – esimerkiksi näihin palvelutaloihin tai kouluihin tai päiväkoteihin.

Valtuutettu Mari Holopainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Juuri kuten valtuutettu Venemies totesi hienosti, niin kirjasto on myös paikka silloin kun ei ole muuta paikkaa mennä, ja jos ei ole muuta mahdollisuutta päästä nettiin tai ei ole vaikka kattoa pään päällä, niin siihenkin kirjasto tarjoaa tilaa. Siihen kun iltapäivällä koululaiset tulevat tekemään läksyjä tai viettämään aikaa tai pelaamaan tai piirtämään, tai sitten kun päivällä iäkkäämmät ihmiset miettivät, minne mennä, niin kirjasto on se paikka, jonne voi mennä lukemaan lehtiä maksutta ja tekemään monenlaista muuta. Sinänsähän kyse ei ole pelkästään lainaamisesta, vaan paikasta, joka tukee sitä alueellista oppimista ja myös jokaisen ihmisen lukutaitoa. Identiteetti on ollut aika monelle varmasti tärkeä asia koko oppimisen ja koulunkäynnin kannalta, enemmän kuin ehkä sitten kiireisinä valtuutettuina muistammekaan tällä hetkellä, mutta että kirjasto on todella tärkeä paikka helsinkiläisille

On selvää, että tosiaankin nyt siellä Kalasatamassa kiertää kirjastoauto, joka on ihan hyvä palvelu sellaisille asuinalueille, missä on muutama tuhat asukasta, mutta Kalasatamassa tulee olemaan arviolta 25 000 asukasta, ja siellä on 10 000 työpaikkaa jatkossa arviolta. Se on myös erittäin hyvä joukkoliikenteen solmukohta. Jos tällaisille alueille me emme Helsingissä kirjastoa enää rakentaisi, niin silloin me olisimme kyllä aika alhaisen palvelutason myös Helsingin houkuttelevuuden kannalta saaneet aikaiseksi. Mutta on hienoa, että nyt aloitteen myötä kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ja -toimiala todellakin selvittää Kalasataman kirjastopalveluiden järjestämisen sen jälkeen kun tämä kirjastoverkon ja muun palveluverkon selvitystyö on tehty.

Valtuutettu Mauri Venemies

Kiitos, arvoisa kirjoista pikkuhiljaa luopuva puheenjohtaja.

Kun olen huomannut, että tässä salissa löytyy melkein vastaus mihin tahansa kysymykseen maan ja taivaan väliltä, niin käytän tilaisuutta

25.9.2019

hyväkseni. Olenko ymmärtänyt oikein, kun hieno Oodi avattiin, että silloin ei kirjastoja lukumääräisesti suljeta? Eli lukumäärä pysyy samana. Henkilökuntaa voidaan siirtää sieltä aluekirjastoista tähän Oodiin. Olenko oikeassa vai onko tässä tapahtunut pyhästä lupauksesta luopuminen?

285 §

Esityslistan asia nro 36

VALTUUTETTU OZAN YANARIN ALOITE LASTEN JA NUORTEN HARRASTAMISEN TUKE-
MISESTA

Valtuutettu Ozan Yanar

Kiitos, puheenjohtaja ja arvoisa valtuusto.

Me teimme valtuutettu Alviina Alametsän kanssa tämän harrastusaloitteen yhdessä, ja kiitos siitä, että meidän lisäksi 42 valtuutettua eli yhteensä 44 valtuutettua eli yli puolet tästä valtuustosta tuki tätä aloitetta. Kiitos siitä. Tämä aloite siis koski lasten ja nuorten harrastusmahdollisuuksien tukemista. Me siis kysyimme aloitteen kärkikysymyksenä, onko kaupungilla mahdollisuuksia selvittää lisätuen myöntämistä siihen, että lapset ja nuoret saisivat harrastaa eikä raha muodostuisi esteeksi. On ensinnäkin hienoa, että kaupungin strategian tavoitteena on se, että jokaisella lapsella ja nuorella on harrastus. Hienoa, että meillä on tällainen kirjaus strategiassa. Erilaisten tilastojen mukaan iso osa helsinkiläisistä nuorista harrastaa tällä hetkellä, ja se on hyvä asia.

Mutta kun katsoo vähän suuremmin tilastoja, niin nähdään, että kolmannes ammatillisen koulutuksen opiskelijoista kokee harrastukset liian kalliiksi ja yläkoululaisista ja lukiolaisista viidennes. Eli nyt puhutaan 20:stä tai 30 %:sta nuorista mittaustavan mukaan, jotka kokevat harrastusten olevan liian kalliita. Tämä on siis huolestuttavaa. Kaiken lisäksi tiedetään, että harrastusten ammattimaistuminen nostaa kustannuksia. Hinta ei tietenkään ole ainut asia, joka määrittää ihmisten hakeutumista harrastuksiin, mutta se toki on yksi tärkeimmistä syistä esimerkiksi olla hakeutumatta, jos harrastus maksaa liikaa.

25.9.2019

Oliko kaupunginhallituksen aloitevastaus tyydyttävä perheiden taloudellisen tilanteen parantamisen suhteen? Siellä nyt lisätään keinot, joilla Helsinki tällä hetkellä yrittää tukea harrastusten mahdollistamista. Niissä on paljon hyvää. Tarjotaan tiloja, avustetaan rahallisesti järjestöjä, oppilaitoksia ja muita tahoja. On lisäksi kokeiluja, kuten Mukana-ohjelmassa olevat harrastuskulttuurin parantamiseen tähtäävät kokeilut. Vastauksessa itse asiassa lähestytään konkretiaa, kun puhutaan Islannin harrastusmallin toteuttamisesta. Tässä vastauksessa sanotaan, että Islannin mallin kaltaisten muutosten toteuttaminen maksaa, eli nykyisellä budjettiraamilla siihen ei päästä. On samalla hienoa lukea, että kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta kuitenkin kannattaa Islannin mallin kaltaisen harrastustoiminnan tukemista ja katsoo, että kaupungin tulee edistää mallin tarkempaa selvittämistä ja mahdollista käyttöönottoa. Lisäksi itse asiassa kaupunginhallitus komppaa ja sanoo, että Islannin mallin soveltamista selvitetään nuorten syrjäytymistä ehkäisevän Mukana-ohjelman jatkotyössä.

Eli tässä siis lähestytään konkretiaa, mutta kuitenkin ollaan siinä muodossa, että selvitetään. Me olemme ainakin sitä mieltä, että hyvä, että selvitetään, mutta sanon tähän loppuun, että me tulemme valtuustokollegani Alviina Alametsän kanssa seuraamaan tätä selvityksen etenemistä. Samalla seuraamme, miten nykyisten kokeilujen tulokset otetaan vastaan ja vaikuttavat tulevaisuuden harrastustilanteeseen, ja me tulemme kaipaamaan aitoa konkretiaa, kuinka Helsinki etenee siinä, että raha ei ole este kenellekään helsinkiläiselle harrastaa.

Valtuutettu Emma Kari

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kiitos valtuutettu Yanarille ja valtuutettu Alametsällä tämän tärkeän aloitteen tekemisestä. Mielestäni kertoo aika paljon siitä, että yli puolet valtuustosta on tämän allekirjoittanut, kuinka tärkeänä tätä harrastusasiaa täällä pidetään. Me tiedämme kuitenkin sen, että se voi olla se yksi harrastus, joka on se asia, joka pitää nuoren kiinni siinä arjessa ja siinä elämässä ja estää nuoren syrjäytymisen. Vaikka Helsingissä tilanne on monella tapaa hyvä, me myös olemme saaneet kasvatuksen ja koulutuksen sektorilla välillä aika surullistakin lukua siitä, kuinka isot nämä harrastamisen erot ovat erityisesti kulttuuriharrastuksissa riippuen siitä, missä päin Helsinkiä lapsi tai nuori asuu.

Tässä aloitevastauksessa oli monia hyviä asioita, ja samalla huomautaisin myös sen, että myös valtakunnallisesti on alettu kehittää suomalaista versiota tästä Islannin mallista, jota itse pidän äärimmäisen tär-

25.9.2019

keänä ja hyvänä asiana. Ajattelen, että on tosi tärkeätä, että Helsinki on tämän Suomen version kehittämisessä mukana, koska meillä on tässä paljon kokemusta ja osaamista. Samalla myös ajattelen, juuri niin kuin valtuutettu Yanar tuossa totesi, että on myös oleellista, että tässä kohtaa myös raha liikkuu. Eli jos halutaan jokaiselle lapselle se harrastus tarjota ja vielä koulupäivän yhteydessä, kuten hallitusohjelmaan on kirjattu, niin kyllä siinä vaiheessa myös kunnilla näitä asioita pitää korvata.

Valtuutettu Alviina Alametsä

Kiitoksia.

Kiitän myös omasta puolestani kaikkia valtuutettuja tuesta tässä aloitteessa – tämä sai valtavan tuen – ja Ozania hyvästä kiteytyksestä myös, että mistä oli kyse. Ajattelen, että meidän on entistä tärkeämpi jatkossa kiinnittää huomiota siihen, että harrastukset eivät jää vain rikkaiden huviksi. Meillä on tässäkin asiassa ongelmia Helsingissä. Etenkin urheilupuolella on kyllä niin, että liian isot panostukset suhteessa siihen matalan kynnyksen harrastamiseen menevät sinne tavallaan huippu-urheilun puolelle, joka on sekin tärkeää, mutta minä koen, että meidän tulee erityisesti panostaa siihen, että kaikki lapset ja nuoret pääsevät helposti harrastusten piiriin, ja mikä ikinä se unelmien harrastus onkaan, rahan ei pitäisi olla siinä este. Tämä on sellainen, mihin meidän kaupungin pitää pyrkiä.

Nythän Suomen hallitusohjelmassa tosiaan tästä Islannin mallista linjataan ja siihen liittyvistä asioista, eli odotamme innolla, mitä tästä nyt sitten tulee, ja olemme toiveikkaita, että tämä asia etenisi. Ainakin näyttää siltä, että täällä valtuustossa tahtotilaa on, että jos ei muuten, niin budjetissa on siten aika myös käsitellä näitä asioita lisää.

Kiitos.

Valtuutettu Abdirahim Hussein

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin myös osaltani kiittää aloitteen tekijöitä Ozania ja Alviinaa tästä hienosta aloitteesta. Me olemme parin viime kesän aikana huomanneet ja nähneet jatkuvasti, kuinka tietyillä alueilla on ollut myös jonkinlaisia ongelmia. Itse tänä kesänä aika paljon näillä alueilla käyneenä, jokaisessa tilaisuudessa, missä olen käynyt, vanhemmat ovat puhuneet

25.9.2019

siitä, kuinka heillä ei ole ollut varaa pistää lapsia harrastuksiin. Tästä harrastuksen puutteesta on puhuttu aika paljon näissä vähävaraisissa perheissä ja monessa muussa, missä sitten ne lapset alkavat oirehtia sillä tavalla, että he etsivät jotain muuta tekemistä, ja joskus se muu tekeminen muuttuu vähän ongelmalliseksi muille, mikä aiheuttaa myös kuntalaisille jonkin verran ongelmia. Itse kannatan tätä aloitetta ja toivon, että se ei jää pelkästään hienoksi puheeksi tässä meillä täällä kaikilla, vaan tämä alkaisi ja toimia ja sitä alettaisiin käyttää, ja voidaan tulevissa budjettikeskusteluissa miettiä, paljonko rahaa tänne tarvitaan ja kuinka paljon tähän pitää laittaa, ja se, että jokaisella helsinkiläisellä nuorella ja lapsella on oltava vähintään yksi ilmainen harrastus.

Kiitos.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Ehkä hyvä lisä tähän keskusteluun ja tärkeään aloitteeseen on se, että viikon päästä keskiviikkona pääkaupunkiseudun kaupungit, Espoo, Vantaa, Kauniainen ja Helsinki, pitävät meidän sosiaali- ja terveystoimen, kasvatuksen ja koulutuksen ja sitten kulttuurin ja vapaa-ajan lautakuntien kanssa yhteisen tilaisuuden, jossa juuri käsitellään tätä Islannin mallia. Kun asia on niin paljon esillä, ajattelin kaikille valtuutetuille tästä informoida, ja koska myös se on tosissaan tässä valtuustostrategian kärkihankkeessa Mukana-ohjelmassa mukana, että Helsingissä lähdetään kehittämään omaa Islannin mallia.

Tarkoitus tällä pääkaupunkiseudun yhteisellä lautakuntien ja päättäjien – sinne tulee myös nuorisoneuvoston edustusta ja myös esimerkiksi vanhempainyhdistysten edustusta – on pohtia sitä, mitä voisimme kaupunkina, kun jokaisella on näitä omia ajatuksia, viedä tätä Islannin mallia omalla tavalla eteenpäin, niin onko jotain, mitä kuitenkin voisimme pääkaupunkiseutuna tehdä, koska ne yhteiset nuoret ja lapset kuitenkin liikkuvat tällä alueella. Opiskelevat ehkä yhdessä kaupungissa, tekevät kesätöitä toisessa, poikaystävä on kolmannessa ja niin edespäin, ja he eivät välttämättä tunnista näitä rajoja.

Ehkä valtuustolle terveisinä, että erityisesti muiden kaupunkien into olla tässä mukana on ollut todella kova. Paikalle – se siis järjestetään Heurekaassa – on tulossa 100 edustajaa, ja Helsingissä on vielä mahdollisuus ilmoittautua mukaan. Eli jos olette saaneet kutsun tähän viikon kuluessa järjestettävään tilaisuuteen ja kuulutte Kuva-, Kasko- tai Sote-

25.9.2019

lautakuntiin, niin vielä ehtii mukaan ilmoittautua. Uskon, että tässä pääkaupunkiseudulla voidaan saada yhdessäkin vielä enemmän aikaan.

Kiitos.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

Olen ilmoittautunut tuohon seminaariin mukaan, ja ensi viikolla sitten kuullaan siellä hyvä anti. Mutta haluaisin tähän erinomaiseen ja hyvään aloitteeseen tuoda sen näkökulman, jonka itse asiassa toin myös tuolla kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnassa esille. On erittäin tärkeää, että lapsille ja nuorille olisi tarjolla mielekästä tekemistä ja hyviä harrastuksia ja maksuttomana myös, mutta tässä on aina hyvä muistaa kuitenkin se, että tällainen harrastustoiminta ei voi eikä saa korvata kaikkea sitä pitkäjänteistä ja opetussuunnitelmiin perustuvaa tietoisista harrastamista, jota esimerkiksi kuvataiteen puolella ja musiikkiopistoissa. Tämä harrastustoiminta ei korvaa sitä harrastustoimintaa, jota esimerkiksi jonkun soittimen soittaminen pitkäjänteisesti noudattaen opetussuunnitelmaa ja tällaista pitkää tavoitteellista opiskelua, tarkoittaa.

Valtuutettu Ozan Yanar

Arvoisa puheenjohtaja. Arvoisa valtuusto.

Kiitos ensinnäkin kaikille näistä hyvistä lisäkommenteista. Valtuutettu Kari sanoi, että Suomen hallitus toimii Islannin mallin suomalaisversion luomisessa, ja tietysti näitä toimia seurataan ja kiitetään, että Suomen hallitus panostaa nuorten hyvinvointiin. Valtuutettu Abdirahim Hussein sanoi mielestäni, toi hyvän näkökulman tähän, että Helsingin alueellinen jakauma harrastusten suhteen on tärkeä, ja se pitää pohtia myös. Voisin ehkä sanoa tähän, että itse olen pelannut jalkapalloa aiemmin nuorena, ja muistan, että meidän perheellä oli maksuvaikeuksia. Broidini, joka on tällä hetkellä 16-vuotias, pelasi jalkapalloa, ja kyllä ne summat tuntuivat, silloin puoli vuotta sitten vielä maksoin hänen laskujaan. Olin kansanedustajana, ja ei kaikilla ole isoveli kansanedustajana maksamassa laskuja, ja ne olivat aika isoja laskuja. Valtuutettu Peltokorvelle vielä sellainen, että ei ollut ainakaan ajatusta korvata mitään muuta toimintaa. Ei ainakaan minulla aloitteen tekijänä.

25.9.2019

286 §

Esityslistan asia nro 37

VALTUUTETTU PAAVO ARHINMÄEN ALOITE LAPSIPERHEIDEN LIIKUNTAMAHDOLLI-
SUUKSISTA KOULUJEN LIIKUNTASALEISSA

Valtuutettu Petrus Pennanen

Kiitos, puheenjohtaja. Hyvät kollegat.

Kävelen tuolla kaupungilla viikonloppuisin ja iltaisin aika paljon, ja välillä ihmetyttää, että tuossa on tuollainen tosi iso kortteli, valot pois, hirveän hieno talo, ei ketään sisällä. Tuossa vieressä on toinen, tuolla kolmas. Niitä on joka puolella. Kaikki tyhjiä, suljettuja, valot poissa, ketään sisällä. Me maksamme ne kaikki ja omistamme ne, me kaupunki. Tässä on kyse kouluista, joiden tilat ovat ihan järkyttävässä vajaakäytössä. Nyt kun puhuttiin juuri nuorten harrastamisesta, mikä voisi olla parempi kuin esimerkiksi koulun liikuntasali liikuntaharrastukseen.

Tässä käsiteltävänä olevassa aloitteessa puhutaan näistä Perhehulikat-sisäleikkipuistoista, joita kaupunki konseptoi ja rahoittaa ja asukkaat itse osittain järjestävät. Se on erittäin hieno asia. Nimenomaan tällaista tarvitaan. Tämähän on tosi hyvä, että asukkaat ovat itse järjestämässä. Mutta miten laajemmin tämä koko tilanne, koska tosiaan koulut ovat ihan tyhjillään. Itse asun Ullanlinnassa, niin siinä on muun muassa Norssi ja Cygnaeus skola ja pari muuta, valtavia tiloja ihan tyhjillään. Voisimmeko antaa kaupunkilaisille mahdollisuuden laajemmin järjestää itse tapahtumia kaupungin omistamissa tiloissa ilman että kaupunki maksaa siitä mitään? He vain itse varaavat sen ja järjestävät. Senhän me voisimme tehdä.

Tein tästä aloitteen koulujen tilojen vapauttamisesta Varaamo-järjestelmään viime vuoden alussa. Siinä oli ideana, että voidaan varata, kuka tahansa kaupunkilainen voi varata tilan Varaamo-palvelulla, liikuntasali, auditorio, luokkahuone tai voi olla työskentelyyn, harrastukseen tai ihan vain avoimeen ihmisten kohtaamiseen esimerkiksi. Tässä oli esimerkkinä, että vanhemmat voivat pitää kerhoja vuorotöissä olevien toisten vanhempien lapsille. Jos on yksinhuoltaja töissä, lapseton, ties missä, pitää joka kerta etsiä joku, mutta jos siellä on lähikoulussa kerho, jonka toinen vanhempi järjestää, niin se ratkaisee tämän ongelman. Tunnen molemman tyyppisiä vanhempia: sellaisia, jotka haluavat järjestää kerhoja niille, jotka tarvitsisivat lapsille kerhoja.

25.9.2019

Kaupunginhallitus päätti 20.8.2018 eli viime vuonna koulujen tilojen liittämisestä Varaamoon. Siellä tehtiin sellainen periaatepäätös, että näitä koulujen tiloja otetaan asukaskäyttöön kuvaamalla tavalla esimerkiksi ja liitetään Varaamoon. Ovatkohan ne nyt tulossa sinne, koska kävin juuri katsomassa eikä näkynyt? Tässä on nyt kuitenkin yli vuosi jo kulunut. Toivotaan, että saataisiin. Tämä nyt ei ole pelkästään lasten liikuntaan. Idea on se, että meillä on apps. Siihen tulevat koulujen tilat. Klikkaat, varaat siitä vaikka sen liikuntasalin. Menen pelaamaan korista. Sitten menet koulun ovelle ja kännykällä avaat sen oven, astut sisään. Kaikki hoituu, ja tämä teknologia on olemassa ja sitä on kehitetty tuolla muun muassa kulttuuri- ja vapaa-ajan puolella myös kanslian puolella. Tämä on 21 kaupungin avoimen lähdekoodin järjestelmä, eli se ei ole pelkästään Helsingin hyödyksi. Tämä liittyy myös tuohon edelliseen valtuutettu Yanarin aloitteeseen nuorten harrastamisen tukemisesta. Pääsy vapaa-aikana lämpimään harrastustilaan, joka on jo olemassa kodin lähellä koulussa, on kyllä ehkä yksi parhaista mahdollisista lähtökohdista nuorten yhdenvertaiselle harrastukselle ja sen päälle erilaisia tukimuotoja.

Kiitos.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuutetut.

Harvoin olen noin hämmentynyt valtuutetun puheenvuorosta kuin valtuutettu Pennasen äsken. Meillä kaikkien koulujen kaikki liikuntatilat ovat ihan valtavan kovassa käytössä. Ne eivät ole Varaamossa, koska niitä operoi liikuntapuoli. Siellä on useampi ihminen, jotka niitä tiloja operoivat senkin vuoksi, että siellä järjestetään erittäin paljon turnauksia, koulujen ehkä omia tilaisuuksia. Se on aikamoinen palapeli, jolla sitä tehdään. Ne ovat erittäinkin tehokkaassa käytössä. Siellä Varaamossa ovat sellaiset tilat, jotka eivät ole tässä yleisessä tai liikuntaseurojen jaossa mukana. Ne löytyvät sieltä Varaamosta. Se ajatus, että meillä olisi tyhjillään olevia liikuntatiloja, ihan mielelläni otan siitä luette-
lon vastaan, koska käsitykseni mukaan ne ovat kyllä kaikki jopa... Niistä on pulaa, koska kaikki ovat jo käytössä.

Kiitoksia.

25.9.2019

Valtuutettu Petrus Penna

nen (vastauspuheenvuoro)

Kiitos.

Tässä ei suinkaan ollut kysymys pelkästään liikunnasta vaan ihan kaikesta harrastekäytöstä, hengauskäytöstä, opetuskäytöstä, kokouskäytöstä. Kyllä niissä kouluissa on tyhjää tilaa. Sen kyllä näkee ihan menemällä kouluun. Viikonloppuna kun menee katsomaan, pimeää on. Tässä kaupunginhallituksen päätöksessä nimenomaan päätettiin, että ne tilat liitetään Varaamo-järjestelmään. Siellä on se toinen järjestelmä, jota on käytetty, mutta kysymys ei missään nimessä ole vain liikuntasaleista. Tästä on kaupunginhallituksen päätös, että ne liitetään Varaamoon. Sehän nyt on ihan selvä, että se on eri juttu kokonaan kuin pelkästään että varataan liikuntasali jollekin seuralle. Voit hetkessä varata lähikoulusta esimerkiksi työtilan, jossa voit työskennellä tai muuta vastaavaa mihin tahansa tarkoitukseen ja avata ovelta sen kännykän. Sitä ei tarvitse etukäteen sen kummemmin järjestää.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara (vastauspuheenvuoro)

Hämmennyin itsekkin näistä tyhjästä tiloista, mutta sen verran nyt sanoisin, että siinä on sellainenkin juttu, että koulutilat täytyy silloin pystyä olemaan seuraavana aamuna varmasti käytössä. Siellä pitää kuitenkin valvoa jonkun ja siivota jonkun. Opetustoimi ja opetuksen käyttämät tilat, varusteet ja välineet eivät saisi olla uhattuna tällaisen vapaan hengailukäytön takia.

Valtuutettu Petrus Pennanen (vastauspuheenvuoro)

Tämä sama probleemahan on ihan näissä nykyisissä tiloissa. Tuollaahan on muun muassa erittäin hienoja toimistotiloja Kalevankadulla, joita voi Varaamo-järjestelmästä varata. Systeemin idea on – ei tämä ole mikään uusi juttu, se on toiminut pitkään – että se vahvasti tunnistautuu se henkilö, joka varaa tilan, ja hän vastaa. Hän tekee samalla sopimuksen ja vastaa siitä tietysti. Jos jotain tuhoaa tai muuta, sitten joutuu korvaamaan. Kyllä tässä on se idea, että voidaan luottaa kaupunkilaisiin, että he vastaavat, kun ovat vahvasti tunnistautuneet ja tehneet juridisen sopimuksen siinä samalla. Jos me lähdemme siihen, ettemme luota kaupunkilaisiin, emmehän me sitten voi mitään tiloja antaa heille.

25.9.2019

Mutta tämä tosiaan toimii jo, eivätkä ne toimistotilat siellä Kalevankodulla ole yhtään vähemmän arvokkaita kuin jokin koulutila esimerkiksi.

Apulaispormestari Pia Pakarinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä on nyt se ongelma, että esimerkiksi meillä pelkästään täällä kasvatuksen ja koulutuksen toimialalla on 700 eri kiinteistöä. Tämä kuulostaa kovin helpolta, että nyt ruvetaan kännykällä ovia avaamaan. Tätä tehdään pikkuhiljaa, mutta kaikkiin kouluihinhan pitää muuttaa lukitukset eli näihin 700 kiinteistöön, että meillä olisi tämä koko tila käytössä. Se ei ole nyt ihan tästä näin. Kaiken kaikkiaan niin kuin valtuutettu Arja Karhuvaara tuossa hyvin sanoi, meidänhän pitää huolehtia siitä, mitkä tilat ovat auki ja mitkä eivät ole. Siinä on suhteellisen paljon miettimistä, mutta niin kuin sanottu, periaatehan on se, että koulu on ikään kuin keskellä kylää, kylän kiintopiste, jossa on tarkoitus näitä järjestää. Se ei nyt ihan tästä näin.

Kiitoksia.

Valtuutettu Abdirahim Hussein

Kiitos, puheenjohtaja.

Ymmärsin, että meidän valtuustomme toimii sillä tavalla, että kun me olemme nyt äänestäneet tähän, vaikka järjestelmä näyttää toimivan ja olevan täydellinen, se ei välttämättä ole ja siellä on aina vikaa. Sieltä myös kuntalaiset jatkuvasti ovat meihin yhteydessä ja kertovat näistä ongelmakohtista, haastekohtista, missä asia toimii ja missä ei toimi. Aika harvoin ihmiset ottavat yhteyttä ja kertovat meille, että nyt on kaikki hyvin. Heidän tehtävänään yleensä on kertoa meille, missä asiat eivät ole kunnossa, ja meidän tehtävänäme tässä on tuoda niitä tänne saliin ja yrittää niille saada vastauksia, joten siinä mielessä toivoisin, että voimme tuoda näitä jatkossakin.

Mitä tulee esimerkiksi liikuntasaleihin. Muistan, että ihan vuodesta 2004 lähtien olemme varanneet nuorille erilaisia kouluja. Silloin oli helppo sanoa niille lehtoreille, rehtoreille kouluissa, että tarvitaan tilat x ja y:t. He ovat silloin sanoneet, että jos te pystytte täyttämään ne kriteerit ja teitä on tarpeeksi porukkaa ja on vastuuhenkilö, saatte tätä. Tämä järjestelmä ei näin voi enää tehdä. Nyt se on siirretty muistaakseni liikuntapuolelle, josta byrokratian kautta ensin täytyy tehdä hakemusta ja sit-

25.9.2019

ten täytyy maksaa. Se maksu on jollekin todella suurta, ja siksi on hirveän vaikea tulla mukaan, joten siinä mielessä tuo Pian sanoma, että näitä käytetään kyllä ja niitä on paljon, jotka käyttävät, mutta eivät kaikki kuitenkaan saa. Erityisesti ne nuoret, jotka asuvat tietyillä alueilla, eivät saa niitä kouluja, jotka ovat heidän alueellaan, vaan jotain muuta porukkaa, joilla on rahaa ja joilla on mahdollisuus tätä byrokratiaa vastaamaan. Ne ovat, jotka varaavat nämä, maksavat niitä vuoroja ja saavat myös niitä, eivätkä välttämättä alueen omia nuoria. Itse toivoisin, että voidaan miettiä, että ensisijaisesti myös tiettyjen alueiden kouluja myös näille nuorille annetaan sen mahdollisuus.

Kiitos.

287 §

Esityslistan asia nro 38

VASEMMISTOLIITON VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE VANHUSTEN HOIVASTA

Valtuutettu Anna Vuorjoki

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Vanhustenhoito on mittari yhteiskunnan inhimillisyydelle. Vanhuksia ei hoideta siksi, että he tekisivät tuottavaa työtä nyt tai tulevaisuudessa. Hyvän vanhustenhoidon syy on se, että me ymmärrämme jokaisen ihmisen ihmisarvon merkityksen ja kunnioitamme sitä. Helsingin vanhustenhoito on mittari Helsingin inhimillisyydelle. Se kertoo myös meidän päättäjien inhimillisyydestä eli siitä, miten paljon ihmisarvo painaa meidän vaa'assamme. Valitettavasti me emme pääse nyt tällä mittarilla kovin korkealle. Tiedämme, että vanhustenhoito on kriisissä. Tämän vuoden aikana me olemme monta kertaa lukeneet lehdistä laiminlyönneistä vanhustenhoidossa. Uskon, että monet tässä salissa ovat kuulleet ahdistaviakin tarinoita siitä, miten riittävää hoitoa ei ole pystytty tarjoamaan. Emme pysty ratkaisemaan tätä tilannetta millään yhdellä keinolla. Me tarvitsemme kotihoitoa, päivätoimintaa, palveluasumista, kuntoutusta, eri ihmisten tilanteisiin sovitettuja erilaisia palveluita. Me tarvitsemme ammattitaitoa, hyvää johtamista, myötätuntoa, välittämistä ja rahaa.

25.9.2019

Tässä vasemmistoliiton ryhmäaloitteessa me olemme nostaneet esille joitakin tärkeimpiä asioita, joihin voimme vaikuttaa poliittisen päätöksenteon kautta. Ensinnäkin meillä pitää olla tarjolla tarpeeksi hoitoa ja apua. Esimerkiksi palveluasumiseen pääseminen on pitkään ollut liian vaikeaa. Olen todella iloinen, että kaupunginhallitus ja sosiaali- ja terveyslautakunta tämän aloitteen käsittelyn yhteydessä otti selvästi kantaa sen puolesta, että meillä pitää olla tarjolla tarpeeksi palveluasumista ja tarpeeksi päivätoimintaa. Toiseksi meillä pitää olla sekä kotihoidossa että palveluasumisessa tarpeeksi työntekijöitä, jotta hoito on laadultaan hyvää. Riittävä hoito ja riittävän hyvä hoito vaatii rahaa. Sen takia vanhusten palvelut tulevat olemaan tärkeä kysymys tämän syksyn budjettikäsittelyssä, kun käsitellään ensi vuoden budjettia.

Toivon, että kaupunginhallituksen kannanotot eivät jää kauniiksi ajatuksiksi vaan valtuuston inhimillisyyks kantaa myös siinä kohdassa, kun meidän pitää tehdä päätöksiä rahasta. Kuitenkaan tässä ei ole kysymys yksistään rahasta. Viime keväänä on noussut esille ikäviä esimerkkejä laiminlyönneistä ja suoranaisista väärinkäytöksistä vanhusten asumisessa. Ongelmia voi olla niin julkisissa yksiköissä kuin ostopalvelupaikoissa. Kuitenkin meidän omassa yksiköissämme laadun kehittäminen on siinä mielessä helpompaa, että me voimme tehdä kehittämissi-työtä itse eikä sen vaatiminen perustu pelkästään sopimusjuridiikkaan. Ostopalveluissa haaste on, että yritysten ainoa motiivi ei ole huolehtia inhimillisyydestä, vaan niiden tehtävä on myös tuottaa voittoa. Sen takia tarpeeksi laaja ja vahva verkko meidän omia palveluasumisen yksiköitä on hyvä perusta sille, että me pystymme tarjoamaan hyvää hoitoa. Vasemmistoliiton valtuustoryhmä pitää tärkeänä, että me teemme päätöksiä investoida omiin vanhustenpalveluasumispaikkoihin.

Totta kai meillä tulee myös jatkossa olemaan ostopalvelua. Siksi ostopalveluissa pitää kiinnittää ihan erityistä huomiota laadun varmistamiseen. Teenkin ponsiesityksen:

Kaupunginvaltuusto edellyttää, että selvitetään mahdollisuutta tulevissa ympärivuorokautisen hoidon hankinnoissa tarkistaa kilpailutuskriteereitä siten, että laatu korostuu niissä nykyistä vahvemmin, ja varmistaa riittävät keinot puuttua laiminlyön-teihin.

Kiitos.

Valtuutettu Petra Malin

Kiitos, puheenjohtaja.

25.9.2019

Kyllä tämä on äärimmäisen tärkeitä asioita, joista Anna Vuorjoki äsken puhui. Meillä tutkijat puhuvat jo sellaisesta asiasta kuin hoivavaje. Se on aika katastrofaalisella tasolla. Paitsi se, että meillä on tällainen hoivavaje, se kohdistuu eriarvoisesti, eli hoivavajeesta kärsivät yleensä nimenomaan pienituloiset ja tietysti vielä erityisesti naiset.

Kannatan Anna Vuorjoen ponsiesitystä.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

Pidän vasemmistoliiton ryhmäaloitetta sinänsä perusteltuna ja siinä esiin nostettuja asioita äärimmäisen tärkeitä. Viime kaudella nykyiset hallituspuolueet olivat kaikki yhtenä rintamana vaatimassa hoitajamitoituksen korjaamista. Nykyinen perhe- ja peruspalveluministeri, SDP:n Krista Kiuru, lausui vielä helmikuussa seuraavaa: ”Olen tutustunut aiheeseen. Vanhuspalvelulain 20 §:n 1. momentin loppuun sopisi yksittäinen virke, jossa tämä jopa yksittäisellä lauseella saattaisi saada tämän vähimmäismitoituksen kuntoon.”

Ministeri Kiuru lisäsi vielä, että tässä on kyse muutaman tunnin työstä ja että nyt on näytön paikka – hoitajamitoitus heti. Tässä kohtaa onkin pakko kysyä, miksi vasemmistoliitto hallituspuolueena ajaa tätä asiaa ryhmäaloitteella vain Helsingin tasolla, kun hallitusohjelman perusteella voisi kuvitella, että sitova hoitajamitoitus on tarkoitus ottaa käyttöön koko maassa. Tarkoittaako tämä ryhmäaloite sitä, että vasemmistoliitto myöntää, ettei sitova hoitajamitoitus ole toteutumassa koko maassa, koska hallitus ei ole talousarviossaan osoittanut rahaa sen toteuttamiseen?

Kiitos.

Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro)

Ei tarkoita.

Valtuutettu Anna Vuorjoki (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

25.9.2019

Tässä voi ehkä todeta, että ryhmäaloite on jätetty ennen kuin hallitus oli muodostettu. Jos hallitus olisi muodostettu siinä vaiheessa, voi olla, että tältä osin emme olisi kokeneet tätä tarpeelliseksi, koska olisimme luottaneet siihen, että hallitus hoitaa asian.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Kiitos.

Mielestäni tämä on ollut selvä juttu jo ainakin vuodesta 2007, jolloin sote-uudistusta alettiin tehdä eikä edelleenkään saatu loppuun. Silloin on jo tiedetty aivan loistavasti, että henkilöstö loppuu, jos ei mitään tehdä. Nyt te ainoastaan korjaatte jälkiä, mitä tällä päättämättömyydellä ja aikaansaamattomuudella on saatu aikaiseksi. Nyt meillä on Helsinki kuitenkin yrittänyt edes tehdä sitä, että yritetään valvoa laatua sekä omissa yksiköissä että yksityisissä palvelutaloissa ja hoivalaitoksissa. Se mikä olisi hirveän tärkeää, olisi se, että niiden kotona asuvien ihmisten ja palvelutaloissakin asuvien ihmisten toimintakyky pystyttäisiin pitämään nykyistä parempana. Jo pelkästään sillä voitaisiin vähentää kotihoidon tarvetta ja lisätä näiden ihmisten autonomista elämänlaatua. Siihen nimenomaan tähtää tämä moniammatillinen kuntoutusryhmäkin, joka sairaalasta tulevien vanhusten tilaa tulee kotiin selvittämään. Vertailumittareiden saaminen jatkossa pitäisi olla itsestäänselvyys.

Valtuutettu Sinikka Vepsä

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan tästä vanhusten hoivan tilanteesta on varmaan puhuttu valtuustossakin. Itse olen ensimmäistä kautta varsinaisena valtuutettuna. Ainakin viimeiset, edelliset 4 vuottakin, kun olin varavaltuutettuna, hirveän paljon ei ole tapahtunut. Vanhusten hoivan tilanne, kun puhutaan hoivavajeesta, niin meidän pitää puhua myös hoitajavajeesta, sillä se on tänä päivänä todellisuutta. Vaikka me lisätään kuinka tätä valvontaa, mutta jos meillä ei ole riittävästi hoitajia emmekä saa koulutettua henkilökuntaa, valitettavasti näitä puutteita löytyy aina. Pitäisi nyt kiinnittää huomiota siihen, miten me saamme tyhjät kotihoidon vakanssit. Ei ole auttanut palkankorotukset. Menette katsomaan MOLilta Helsingin kaupungin sivuja, kuinka paljon haetaan lähihoitajia ja sairaanhoitajia. Olen tehnyt aloitteen viime tai alkuvuodesta hoitoapulaisten palkkaamiseksi takaisin. Ihan oikeasti me tarvitsemme auttavia käsiä. Ei sairaanhoitajia eikä lähihoitajia ole koulutettu pyykinpesuun tai astiahuoltoon. Kaikki tämä aika on pois hoitotyöstä, jota nämä vanhukset tarvitsevat. Tosi-

25.9.2019

aankin se, miten me saamme lisää henkilökuntaa, on kaikista tärkein kriteeri.

Siihen haluaisin kiinnittää, että Helsingissä vanhusten hoivan tilanne vaihtelee suuresti alueellisesti. On alueita, joissa on lähekkäin. Vaikka otetaan Töölön palvelutalo, Koskelan monipuolinen palvelukeskus, Kinapori. On lähekkäin useita vanhustenhoitopaikkoja Vuosaaresta tai Pohjois-Helsingissä meillä on huonokuntoisia vanhustenhoitopaikkoja. Esimerkiksi jos Malmin alue nyt rakennetaan, sinne tulee ihan älyttömän iso ihmismäärä, ja vanhuskeskukset kasvavat sillä alueella. Meillä on kaikista vähiten siellä näitä hoitopaikkoja. Kotihoito on näillä alueilla kaikista rankimmilla. Pitäisi nyt tähän alueelliseen suunnitteluun. Vuosaaresta puuttuu kokonaan monipuolinen palvelukeskus ja kaikkea. Tavallaan valvontaa tarvitaan, mutta pitää olla myös resurssit tarjota. Väittäisin, että monipuolisissa palvelukeskuksissa kunnallisissa – nimenomaan olen Vuorjoen kanssa samaa mieltä, että kunnallisia palveluntuottajia pitää lisätä, koska todellakin moniammatillinen kuntoutuskin niissä tapahtuu todella hyvin. Itse olen tässä suhteessa asiantuntija, kun olen tällaisessa töissä. Mutta nimenomaan miten me saamme koulutettua henkilökuntaa? On väärin, että kaupunki nostaa tiettyjen ryhmien palkkoja. Voin sanoa, että ympärivuorokautisessa tehostetussa hoidossa me hoidamme niitä vanhuksia, jotka eivät selviä kotihoidon turvin. He ovat kaikista eniten hoitoa vaativia, ja muun muassa meidän lähihoitajien ja sairaanhoitajien palkkoja ei ole nostettu, kuten kotihoidossa tai terveysasemien sairaanhoitajien. Helsingin kaupungin palkkopolitiikassa on paljon korjattavaa. Se on hyvin eriarvoistavaa.

Kiitos. Varmaan ylitin nyt tämän puheenvuoron.

Valtuutettu Ulla-Maija Urho

Arvoisa puheenjohtaja.

Aloitteen asia, vanhusten hyvä hoito Helsingissä, on ajankohtainen. Siitä tähän nyt puhuvat kaikki. Ymmärrän, että tämä on tehty keväällä, ja se oli silloin vielä ajankohtaisempi ennen eduskuntavaaleja. En pidä kuitenkaan erittäin tiiviin oman kokemukseni pohjalta mitenkään asialli-,tai kuulostaa minusta tosi pahalta, että puhutaan, että vanhustenhoito Helsingissä on kriisissä. Hoito on katastrofaalista. Ei ole ollenkaan näin. Ei läheskään kaikkialla. Jossain kohdassa se on saattanut olla. Palveluasumiseen pääsee 30 päivän arvioinnin jälkeen. Kaikki eivät ehkä pääse riittävän nopeasti. Olen todella seurannut niin monen noin vähän alle 100-vuotiaan lähtemistä Lauttasaaresta Pohjoiskaaren yksityiseen palvelutaloon ja sieltä ehkä Laakson ja Kivelän kautta Se-

25.9.2019

niorisäätiön Kannelkotiin tai johonkin muuhun tällaiseen tehostettuun asumiseen. Ne ovat olleet erittäin hyvin hoidettuja proses-... Vanhuksen kulku on mennyt hyvin. Sillä lailla pidän mahdollisena ajatella, että täällä keskustellaan siitä, että tämä on katastrofaalisesti hoidettu. Ei ole. Meillä on isot erot eri paikoissa, mutta on meillä myös hirveän erilaisia vanhuksia, ihmisiä, jotka osaavat viimeiseen saakka itse tietää, millaista hoitoa he tarvitsevat ja haluavat, missä he haluavat olla ja kuinka paljon esimerkiksi osallistuvat tähän viriketoimintaan.

Täältä tulee myöhemmin vielä valtuutettu Seija Muurisen aloite Seniorisäätiön rakennuksista. Kaupunki ei ole kantanut vastuutaan niistä rakennuksista. Ne ovat vanhentuneet, ja niissä on ehkä vaikeampi toimia nyt kun vanhukset ovat huonokuntoisempia, mutta niissäkin kaikissa, missä olen käynyt, hoito on hyvää ja siellä on erittäin sitoutunut henkilökunta ja niin paljon viriketoimintaa kuin vain ikäihminen jaksaa osallistua.

Valtuutettu Petra Malin (vastauspuheenvuoro)

Koin nyt tarvetta vastata, kun käytin sanaa katastrofaalinen, mutta jos kuunteli sen koko lauseen, sanoin, että hoivavaje on katastrofaalinen, mikä tarkoittaa sitä, että meillä on todella paha tilanne siinä, miten me olemme saamassa hoitajia, minkälainen tilanne on siinä, saavatko ihmiset varmasti sitä hoitoa, mitä he tarvitsevat. Sitä tarkoitin sillä katastrofaalisuudella. Tiedän hyvin, että meillä tekevät työntekijät todella hyvää työtä välillä tosi vaikeissa paikoissa. Välillä onneksi on tilanne hyvä ja ei ole niin tiukkaa kuin joka paikassa, mutta joka tapauksessa tilannetta ei voi sanoa muuksi kuin katastrofaaliseksi, kun miettii, mikä määrä hoitajia meiltä puuttuu.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin myös korjata, että todellakin hoito on hyvää, eikä hoivavaje ole katastrofaalinen vaan kohta on katastrofaalinen se, miten me saamme hyviä hoitajia. Me hoidamme minimimitoituksella alle senkin todella hyvin, ja kuten valtuutettu Urho sanoi, virikkeitä ja toimintaa näissä kunnallisissa ympärivuorokautisissa hoivapaikoissa on todella paljon. Sitten haluaisin vielä valtuutettu Urholle sanoa, että varmasti alueellisesti on suuria eroja. Jos Lauttasaaresta pääsee noin hyvin ja nopeasti hoitoon, koska meille tulee ainakin muistisairaiden ryhmäkohteihin vanhuksia, jotka ovat useita kuukausia odottaneet tai vaihdelleet

25.9.2019

Laakson sairaalan ja Malmin terveyskeskusvuodeosaston välillä. Pohjois-Helsingissä ei pääse näin hyvin hoitoon.

Kiitos.

Valtuutettu Aleksi Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tosiaan tämä on erittäin tärkeä ja kannatettava aloite kaikin puolin. Kiitoksia tästä vasemmistoliitolle. Täytyy sanoa yleisellä tasolla vain vanhustenhuoltoon eli kyseessä on se, että meillä on tosi korkea kokonaisveroaste Suomessa, ja mielestäni politiikassa on kyse palveluiden priorisoinnista ja siitä kiistellään. On vain niin, että terveyspalvelut ja sosiaalipalvelut kaikenikäiselle kansalle ovat mielestäni yhteiskunnan tärkein palvelu. Jos se sitten kun on paljon nyt puhuttu tästä, oliko se 2007, kun kokoomus lupasi niin sanottu ? sairaanhoitajan korotukset. Sitten tuli paineita myös muille, että kaikki muutkin julkisen sektorin alan työntekijät alkoivat vaatia palkankorotuksen, mutta näinhän se ei voi mennä, että kaikille täytyy antaa samalla kertaa korotukset niin että se ei ole taloudellisesti kestävä. Poliitikkojen pitää pystyä ratkomaan niin eduskunnassa kuin kunnallisella tasolla, mitkä palvelut me priorisoimme näillä rajallisilla taloudellisilla resursseilla. Mitkä ovat tärkeimpiä? Kyllä tällä veroprosentilla pitää sairast ihmiset hoitaa, ja se on se elämän loppupää, eläkeläiset ja näin. Nyt kun puhutaan paljon tästä työllisyysasteesta ja nämä nyt pitäisi olla, päästä vähintään 75 %:iin ja ilmeisesti jopa 2030-luvulla pitäisi olla jo joidenkin arvioiden mukaan yli 80 %:n työllisyysaste Suomessa. Ovathan nämä tosi kunnianhimoisia lukuja. Vaikka me pääsisimme niihin, kun edelleen meillä kerätään iso määrä veroja ja maksuja ja koko ajan mennään huonompaan suuntaan, niin aina pitäisi olla suositukset tähän vanhustenhuoltoon, jos se on vielä Yle Areenassa katsottavissa, joka tuli muistaakseni viime talvena tämä Tasemummot, joka kertoo karua kieltä, kun siirrytään pienistä erillisistä hoitokodeista suuriin hoitoyksiköihin. Mitä se tekee vanhusten psyykelle, kun kodikkuus otetaan pois ja heidät laitetaan sellaisiin jättimäisiin yksiköihin. Se ei tee hyvää kenellekään.

Kiitos.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Arvoisa puheenjohtaja. Hyvät valtuutetut.

25.9.2019

Ikääntyminen on yksi asia, jonka kanssa Helsingissä meidän on hyvä varautua, ja valtuusto tietenkä nyt esimerkiksi talousarvion yhteydessä voi katsoa, miten tuleme siihen tulevina sekä ensi että tällä valtuustokaudella varautumaan. Lautakuntahan lähetti tästä yhteisen yksimielisen viestin, että ikääntyminen on otettava paremmin huomioon Helsingin budjetissa. Se on tietenkä myös resurssikysymys, mutta muutamia asioita tässä keskustelussa haluaisin myös kommentoida. Meillä on noin 4 000 ympärivuorokautisen hoidon paikkaa, joista puolet ovat ostopalvelua. Niistä on tulossa ensi vuoden aikana kilpailutus, johon varmaan tämä ponsiesityskin viittaa. Itse pidän todella tärkeänä, että siinä yhteydessä tietenkä myös laatuksiteerit ovat se, mihin tarkasti paneudutaan, mutta niin itse asiassa tähän mennessäkin Helsinki on vaatinut ostopalveluilta esimerkiksi samanlaista mitoitusta kuin omassa palvelussa, ja sitä on monella tavalla valvottu. Valvontaresurssejahan on lisätty, mutta tietenkä sen täytyy olla jo sopimuksissa, jotta voimme myös jatkossa vaatia hyvää laatua.

Meillä on erinomaista kehittämistyötä monipuolisissa palvelukeskuksissamme. Toivottavasti valtuuston jäsenet ehtivät myös sinne välillä seuraamaan paikan päälle tai seuraamaan esimerkiksi sosiaalisessa mediassa. Siellä tehdään todella upeaa työtä, jossa nimenomaan kotihoido, monipuoliset palvelukeskukset, joissa on myös palveluasumista, tekevät yhteistä työtä nimenomaan helsinkiläisten vanhusten hyväksi. Henkilöstöhaasteita meillä on ollut kotihoidossa erityisesti, mutta on positiivinen uutinen, että tänä vuonna toteutettu palkankorotus näkyy myös selvästi siinä, että nyt siellä haasteet ovat osin helpottamassa. Varmasti se vaatii jatkuvaa työtä. On isompi yhteiskunnallinen kysymys, miten hoito- ja hoivapalveluissa työn houkuttelevuus säilyy, mutta olemme ainakin joissain asioissa menneet oikeaan suuntaan. Ehkä sen haluaisin korjata, että ympärivuorokautisessa hoidossa meillä ei ole erityisiä haasteita henkilöstön saatavuudessa. On toki aika ajoin ja paikka paikoin ongelmia, mutta se ei kuulu näihin erityisesti vaikeimpiin aloihin.

Meillä on lisätty hoitajien vakansseja, kotihoidossa 50 hoitajaa, kuten aloitevastauksessakin lukee edelliselle 2 vuodelle ja tälle vuodelle 20 sairaanhoitajaa. Osaamisen vahvistaminen on todella tärkeä osa sitä työtä, mitä on syytä jatkaa. Nyt syyskuussa meillä aloitti todella kuntouttava arviointiyksikkö, jossa keskustelussakin täällä viitattiin. Se on todella tärkeä osa kotona asumisen palveluiden vahvistamista, ja siitä on saatu jo heti syyskuussa hyviä kokemuksia, miten tämä kuntouttava arviointiyksikkö helpottaa myös kotihoidon työtä, kun esimerkiksi sairaalasta palatessa on oma tiiminsä siihen vaiheeseen.

25.9.2019

Meillä on erityisiä haasteita saada meidän esimerkiksi vanhat sairaalatilat, jotka nyt ovat edelleen ympärivuorokautisen hoidon paikkoja, jatkossakin riittämään. Niitä hankkeita, joita vanhustalveissa on jo pitkään ollut toiveena saada eteenpäin esimerkiksi Koskelassa, Vuosaaressa ja hyvin monessa osassa kaupunkia. Sinne tarvittaisiin vahvaa poliittista tukea, että nämä etenisivät. Ne ovat nyt etenemässä, mutta siinä on ollut erilaisia viivästyksiä, ja sitten pystyisimme luopumaan niistä vanhoista, välillä myös epätarkoituksenmukaisista sairaaltiloista ja saisimme hyviä kaupungin tiloja meidän ikäihmisillemme. Monenlaisia kehittämistä on käynnissä, ja toivon ainakin, että tässä vastauksessa myös monipuolinen kuva siitä, mitä meidän ikäihmisten palveluissa on, tulisi valtuutetuille selväksi.

Vielä haluaisin yhden asian lisätä. Esimerkiksi liikkumishjelmassa, kun täällä puhuttiin siitä olennaisesta asiasta, säilykö myös toimintakyky, niin meillä on tänä vuonna sitovana tavoitteena saada liikkumissopimus kaikille ikäihmisille, jotka ovat kotihoidossa, ja siinä on kovat tavoitteet. Se on erittäin tärkeä osa tätä koko kaupungin liikkumishjelmää.

Kiitos.

Valtuutettu Sinikka Vepsä (vastauspuheenvuoro)

Kiitos, puheenjohtaja.

Haluaisin apulaispormestari Vesikansalle korjata, että ympärivuorokautisessa hoivassa on erityinen pula sairaanhoitajista ja että tämä uusi erillinen kuntouttava arviointiyksikkö valitettavasti nieli sairaanhoitajia täältä tehostetun ympärivuorokautisen hoivan puolelta. Ei ole ollenkaan järkevää alueellisesti, että samaan aikaan ollaan vähentämässä muiden kuntoutus- ja arviointiyksikköjen paikkoja eri puolilta Helsinkiä. Tämä ei ole ollenkaan järkevää, vaan näitä tarvitaan, koska nimenomaanhan meidän pitää kuntouttaa näitä ikäihmisiä, jotta he pystyisivät todellakin kotona asumaan mahdollisimman pitkään, tai tehdä näitä arviointeja siitä, tarvitsevatko he ympärivuorokautista hoivaa. Mutta sairaanhoitajat ovat kiven alla.

Kiitos.

25.9.2019

288 §

Esityslistan asia nro 39

PERUSSUOMALAISTEN VALTUUSTORYHMÄN RYHMÄALOITE LAITTOASTI MAASSA
OLEVIEN PALVELUIDEN LAAJENTAMISEN PURKAMISESTA

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Kiitos, puheenjohtaja.

Meillä on käytettävissämme rajallinen määrä rahaa ja henkilöstöresursseja sosiaali- ja terveystalouden järjestämiseen. Kun hoitajia ei ole tarjolla tarpeeksi, olisi rehellistä myöntää, että muille kuin Suomen kansalaisille yhteiskunnan resursseilla tarvittavat maksuttomat palvelut ovat poissa omille kansalaisillemme järjestettävien palvelujen resursseista. Perustuslain ja terveydenhuoltolain 50. §:n mukaisesti laittomasti maassa oleville kuuluu ainoastaan oikeus kiireelliseen hoitoon. Tämä tarkoittaa sitä, ettei kukaan jää ilman hätäapua. Sen sijaan laki ei edellytä oikeutta kiireettömiin palveluihin sellaisille henkilöille, joilla ei muutenkaan ole oikeutta oleskella Suomessa. Hallitusohjelman kirjaus ei vielä tarkoita, että kyseessä olisi laki.

Arvio palveluiden toteuttamisen kustannuksista on esittelijän perusteissa esitetty varsin alakanttiin. Summaksi on esitetty vain 33 000 euroa. Tämä summa tarkoittaisi sitä, ettei palveluiden järjestämiseen mene ilmeisesti edes yhden henkilön vuosittaista työaikaa eikä ilmeisesti myöskään tila- ja kalustokustannuksia ole olemassa. Todellinen kokonaiskustannus laittomasti maassa oleskelevien palveluiden laajennuksesta on suorien kustannusten ja järjestöavustusten kanssa noin 1,3 miljoonaa euroa vuodessa.

Olenkin tehnyt järjestelmään palautusehdotuksen, jossa esitän asian palauttamista valmisteluun edellä kuvailemieni epäkohtien korjaamiseksi.

Kiitos.

Valtuutettu Dani Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja. Arvon valtuusto.

25.9.2019

Kiitos perussuomalaisten valtuustoryhmälle hyvästä aloitteesta. Olen myös sitä mieltä, että laittomasti maassa olevien palveluiden laajentaminen tulisi purkaa. Jo ennen tätä laajennusta kaikille ihmisille Helsingissä turvattiin välttämättömät terveystalvelut – ihan kaikille. Päätöstä lisäpalveluista veronmaksajien piikkiin ei olisi tarvittu. Tässä aloitteen saamassa vastauksessa ensinnäkin itse ihmettelen sitä, miksi tässä hämmennetään termejä käyttämällä tällaista outoa uuskieltä. Puhutaan paperittomista. Sen sijaan että puhutaan paperittomista, tulisi minun mielestäni puhua rehellisesti siitä, mistä näiden henkilöiden kohdalla on kyse eli laittomasti maassa olevista. Paperittomat on laajempi käsite kuin laittomasti maassa olevat.

Toiseksi on tärkeää ymmärtää, keitä nämä laittomasti maassa olevat henkilöt ovat. Kyse on henkilöistä, joista jokainen on saanut Suomessa hakea turvapaikkaan. Jokaisen case on tutkittu ja on todettu, että suojelulle ei ole tarvetta ja on turvallista palata omaan lähtömaahan. Tämän jälkeen jokainen vielä näistä henkilöistä on saanut valittaa tästä päätöksestä tuomioistuimeen. Senkin jälkeen ei ole saatu turvapaikkaa ja on todettu, että on turvallista palata lähtömaahan. Tässä vaiheessa jos henkilö jää vielä maahan, hänestä tulee laittomasti maassa oleva.

Itse valmiina oikeusnotaarina ja oikeustieteen maisteriopiskelijana näen sen tosi tärkeänä oikeusvaltiossa, että lainvoimaiset tuomiot pannaan täytäntöön. Muuten me vedämme pohjan pois koko järjestelmältämme. Se ei ole kenenkään etu. Se ei ole myöskään niiden ihmisten etu, jotka tulevat tänne aidosti hädänalaisina tämän järjestelmän kautta. Laittomasti maassa olevat pitäisikin poistaa maasta eikä tarjota heille hammaslääkäreitä veronmaksajien rahoilla. Toivoisin, että jokainen tässä salissa voisi puolustaa laillista yhteiskuntaa, jossa lakia noudatetaan ja kunnioitetaan. Jos on eri mieltä lainsäädännöstä, voi vaikuttaa eduskuntaan päin. Se on oikea tapa.

Kannatan valtuutettu Hyttisen palautusesitystä.

Kiitos.

Valtuutettu Arja Karhuvaara

Haluaisin lukea, sain viestin tänne kokoukseen. ”Terveystakeskuksessa ei ole kunnon sidoksia ja kotona oleville vanhuksille kunnon vaippoja. Lisäksi mieheni joutui viemään Malmin sairaalaan housuvaipat veljelleen, kun siellä ei ollut niitä saatavilla. Nämä ovat asioita, jotka koskevat kaikkia yli puoluerajojen. Näitä on vatvottu yli 20 vuotta, ja mitään

25.9.2019

parannusta ei ole tapahtunut. Syleilläään maailmaa ja rahat jaetaan muualle kuin omille kansalaisille.”

Tämä mielipide, jonka 80-vuotias rouva lähetti minulle viestinä kokouksen aikana, ei suinkaan ole ainoa. Kansalaiset kokevat jo sen, että meillä on rahaa hoitaa muiden maiden kansalaisten asioita enemmän kuin pitää huolta niistä, jotka ovat meille tämän maan tähän kuntoon rakentaneet. Sen vuoksi toivon myös, että tässä maassa olisi selkärantaa siihen, että jos meillä on jonkinlaiset määräykset ja kriteerit suojelemaan ja maassa pysymiseen, se on ok, mutta ne, jotka eivät suojele meidän lainsäädäntömme mukaan ansaitse, heille osoitettaisiin reitti sellaiseen maahan, jossa he voisivat elää. Me voisimme valtakuntana ja valtiona käyttää enemmän omaa voimaamme siihen, että me saisimme näiden lähtömaiden asiat siihen kuntoon, että siellä voisi ihmisarvoisesti elää lähtemättä muualle.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Arvoisa puheenjohtaja. Valtuutetut.

Me kaupunkina emme tietenkään ole vastuullinen palautuksissa, mutta me olemme täällä kaupungissa joka tapauksessa. On ihmisiä, jotka ovat jääneet paperittomiksi, ja nyt on kyse siitä, minkälaista hoitoa heille tarvitessaan täällä kaupungissa tarjotaan. Kuten tästä selvityksestä tulee esille, tämä on ollut Helsingille erittäin hyvin toimiva järjestelmä. Se ei ole tuonut tänne ulkopuolisia, vaan kustannukset ovat pysyneet hyvin maltillisina. On hyvä huomata, että myös monet muut kaupungit, esimerkiksi Espoo, ovat myös lähteneet tarjoamaan samoja palveluita. On tietenkin Helsingin etu, että tämä etenee myös valtakunnan tasolla, koska se on tavoitekin, että esimerkiksi tarttuviin tauteihin, kansanterveydellisesti helposti hoidettaviin sairauksiin ja muihin pystytään antamaan hoitoa silloin kun sitä välttämättä tarvitaan, eikä jouduta esimerkiksi sinne kiireelliseen hoitoon, joka on loppupeleissä kuitenkin vaikeampaa ja merkittävästi myös kalliimpaa. Senhän me joka tapauksessa lain edessä joutuisimme järjestämään.

Kustannuksissa on tietenkin hyvä huomata, että tässä on mukana nyt osuus siitä, mitä tehtiin valtuuston päätöksen jälkeen. Kiireellisen hoidon olemme tähänkin asti joutuneet sekä sosiaali- että terveystalouksissa järjestämään. Tässä on nyt kyse vain siitä, miltä osin tätä välttämättömää hoitoa esimerkiksi neuvolaan ja rokotuksiin ja muihin esimerkiksi kroonisiin sairauksiin Helsinki on tuonut. Tämä on ollut todella saadun selvityksen mukaan, kuten pystytte lukemaan, Helsingille toimiva järjestelmä, ja se ei ole myöskään merkittävästi meidän budjeteis-

25.9.2019

samme lisännyt kustannuksia. Uskon, että tässä on myös turvallisuusnäkökulma hyvä huomioida. Tätä kautta saamme myös kontaktin niihin ihmisiin, jotka ovat jääneet paperittomaksi tänne. Ehkä tästä keskustelusta vielä on hyvä muistaa, että paperittomissa on paljon muitakin kuin turvapaikanhakijoita. Siellä on hyvin monella statuksella olevia ihmisiä.

Kiitos.

Ledamoten Eva Biaudet

Vastustan palauttamista jo siitäkin syystä, että tämä on harvinaisen hyväksi todettu uudistus, joka on tehty Helsingissä. Pikemminkin meidän pitäisi mennä, edetä toiseen suuntaan ja vielä enemmän tarjota samalla tavalla kaikille terveystalvija. On mielenkiintoista nähdä, että THL:n, joka on viranomainen ja asiantuntija alalla, heidän kotisivuillaan nimenomaan sanotaan, että nykyinen lainsäädäntötilanne tulisi muuttaa niin, että kaikille tulisi turvata nykyistä laajemmin terveydenhuolto- palveluita. Siellä ehdotetaan eri malleja jopa. Myös Helsingin esimerkiksi on seurattu muissa kaupungeissa, Espoossa ja Turussa ja tulee myös ehkä muissakin kaupungeissa kohta käyttöön.

Lääkärin etiikka ja terveydenhuollon etiikka nimenomaan sanoo, että kaikille on annettava heille tarvittavat palvelut. THL ja Lääkäriliitto muistuttaa, että paperittomien hoito ei koskaan voi olla laitonta. Terveydenhuollon ammattilaisten velvollisuus ja oikeus on tarjota terveydenhuollon palveluita niitä tarvitseville. Terveydenhuollon ammattilaisilla ei ole oikeutta ilmoittaa viranomaisille. Heitä sitoo laaja salassapito- ja auttamisvelvollisuus.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiinnitin huomiota tässä päätösehdotuksessa, kun kerrotaan, että Helsingissä on turvallisuustilanne parantunut. Vähän ihmettelen, miten voi olla mahdollista, että samaan aikaan esimerkiksi vuonna 2018 seksuaalirikosilmoitukset lisääntyivät eniten Helsingissä, kun otetaan koko maa huomioon. Ulkomaalaisten osuus oli kaikissa seksuaalirikoksissa 38,3 % ja raiskauksista epäillyistä 53,8 %. Pääkaupungissa tapahtui 682 seksuaalirikosta vuonna 2018. Edelliseen vuoteen verrattuna kasvua on lähes 50 %. Seksuaalirikoksista epäiltyjen listalla ulkomaalais- taustaiset henkilöt ovat tilastoissa yliedustettuina. Tiettyjen maiden

25.9.2019

kansalaisuudet, kuten Irak ja Afganistan, ovat määrällisesti eniten esillä tilastoissa.

Seksuaalirikollisuus on kasvanut räjähdysenomaisesti. Miksi tästä ei ole mitään mainintaa tässä päätösehdotuksessa, vaan kerrotaan, että turvallisuus on parantunut? Kenen turvallisuus on parantunut? Ei aina-kaan naisten ja lasten, koska uhrien joukossa on vielä hälyttävän suuri määrä alaikäisiä. Poliisiammattikorkeakoulun raportissa jo vuodelta 2016 koskien poliisin tietoon tulleesta turvapaikanhakijoihin liittyvästä rikollisuudesta todetaan, että Helsinki ja Espoo olivat yleisimmät majoit-tamisaikakunnat sekä yleisimmät kunnat, joissa turvapaikanhakijoi-hin liittyviä poliisin ilmoituksia kirjattiin. Alaikäisten osuus seksuaaliri-kosepäilyjen uhreista oli korostunut, ja tämä luku on hirvittävä. Uhreista 46 % oli alle 18-vuotiaita. Lähes puolet uhreista oli alle 18-vuotiaita.

Meillä tästä ei haluta keskustella. Tämä yritetään lakaista maton alle.

Kannatan palautusehdotusta.

Valtuutettu Eveliina Heinäluoma

Kiitos, puheenjohtaja.

Tätähän asiaa käsiteltiin aikaisemmin valtuustossa tällä valtuustokau-della, enkä silloin kannattanut tätä laajentamista, mutta en myöskään kannata tällaisten aloiteautomaattien luomista, jossa samaa asiaa pyö-ritetään uudelleen. Sinänsä tähän itse asiaan olen sitä mieltä, että kyllä tässä laittomasti maassa olevat ja kielteisen turvapaikkapäätöksen saanut pitää pyrkiä palauttamaan lähtömaihinsa mahdollisimman no-peasti ja sujuvasti. Se on keskeinen asia, johon hallituksenkin pitää keskittyä. Tiedän, että tässä on jo toimenpiteitä myös olemassa.

Terveystieteissä pidän sitä kyllä selvänä, että kyllä meidän ihmis-sopimuksien mukaankin kuuluu tarjota kiireellinen hoito sitä tarvitsevil-le. Siitä on pidettävä kiinni myös jatkossa.

Valtuutettu Abdirahim Hussein

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen kuunnellut tätä keskustelua, ja sitä on kuunneltu aikaisemminkin. Valtuutettu Biaudet tässä kertoi varsinaisesti, mitä itse halusin kertoa. Se mikä minua tässä keskustelussa aina jurppii, on se, kuinka sama

25.9.2019

porukka, joka on valmis esimerkiksi laittamaan yli miljardin keskusta-tunneliin ja joka on ollut myös viime hallituksessa leikkaamassa monessa suhteessa muun muassa vanhustenhoidossa, on tänään tässä jeesustelemassa ja yrittävät pistää maahanmuuttajia tai ihmisiä, jotka ovat lähteneet pakoon, joilla on hätä päällä ja jotka eivät tiedä, mihin muualle palata tällä hetkellä. Pistävät suomalaisia vanhuksia vaa'an toiseen päähän sillä lailla, että koska tämä nuori ihminen, tätä henkilöä täällä tuetaan, sen takia tuo suomalaisvanhus ei ole saanut apua. Minusta tuo on vastenmielistä. Se on sairasta ja se on oksettavaa, että pistetään vähävaraisia ihmisiä ja hädässä olevia ihmisiä vastakkain.

Toivoisin, että tällaisia keskusteluja ei tässä salissa käytäisi nyt ja tulevaisuudessa.

Kiitos.

Valtuutettu Atte Kaleva

Kiitos, arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan palautusta, sekä tätä valtuutettu Hyttisen nyt esittämää että laittomasti maassa oleskelevien palautusta. Suomen maahanmuuttopolitiikka on kaiken kaikkiaan hyvin omituista. Tänne Suomeen on hyvin vaikea päästä laillisin keinoin. Se on tehty erittäin hankalaksi, mutta sen sijaan ne, jotka ovat laittomasti täällä – joko tulleet laittomasti maahan tai heidän oleskeluedellytyksensä eivät täyty – heille kyllä taataan entistä paremmat ja houkuttelevammat palvelut. Tässä oli viime talvena sellainen tilanne, että ohjelmistoalan yritys oli saanut rekrytoitua Etelä-Intiasta erittäin tarpeellisen resurssin. Tämän miehen vaimo olisi tullut. He sattuiivat olemaan kristittyjä. Vaimo olisi tullut tänne Suomeen tapaamaan miestänsä jouluksi. Hänelle ei myönnetty viisumia, koska maahanmuuttovirasto tulkitsi, ettei voida pitää täysin varmana, että tämä nainen aikoo poistua maasta tämän oleskelunsa jälkeen. Sehän olisi ollut kaikille erittäin toivottavaa, että tämä perhe olisi jäänyt Suomeen. Näin ei kuitenkaan käynyt.

Nyt tässä ollaan, ihan niin kuin valtuutettu Eveliina Heinäluoma tuolla äsken mainitsi aika ansiokkaassa puheenvuorossa, että kyllä tässä ollaan kaltevalla pinnalla, kun ruvetaan entistä parempia ja houkuttelevampia palveluita tarjoamaan. Mihin se raja sitten vedetään? Ryhdytäänkö seuraavaksi laittomasti maassa oleskelevia kohtelevaan muis-sakin suhteissa samalla tavoin kuin laillisesti oleskelevia? Kyllä tässä pitäisi tämä raja olla selvä, että ne henkilöt, jotka ovat saaneet kieltei-

25.9.2019

sen turvapaikkapäätöksen ja joiden valitukset on käsitelty, kyllä suunta on silloin maasta pois eikä terveyskeskukseen.

Kannatan palautusta.

Valtuutettu Matias Turkkila

Kiitos, puheenjohtaja.

Kiitos keskustelijoille. Tuossa valtuutettu Niskanen mainitsi tämän kaupunginhallituksen vastauksen oudon käsitteistön, ja puutun tässä omassa puheenvuorossani samaan. Vastauksessa todetaan, että ei ole syytä olettaa, että paperittomille tarjottava terveydenhuolto toimisi itsenäisenä vetovoimatekijänä maahan jäämiselle. Minun mielestäni tässä kohtaa joko tämä esittelijä osoittaa hämmästyttävää sinisilmäisyyttä tai sitten saivartelelee. Minkä ihmeen takia terveydenhuolto olisi muka itsenäinen vetovoimatekijä? Ne jotka täällä ovat paperittomina, katsovat kokonaisuutta. Mikä tahansa lisäetu kasvattaa myönteisen kokonaisuuden piiriä hänelle. Ihan samalla tavalla ne, jotka tänne harkitsevat saapumista ilman vakavaa perustetta, miettivät kokonaisuutta.

Kun tämä turvapaikkahyöky alkoi 2015, perehdyin silloin siihen, millä perusteilla Suomea markkinoidaan esimerkiksi Irakissa. Me käänsimme erilaisia ihmisalakuljettajien mainossivustoja, ja niissä nimenomaan tarjottiin Suomea hyvänä vaihtoehtona, koska täällä on hyviä palveluita. Tuossa oli eri palveluista nimenomaan asuminen, hyvät työllisyysnäkyvät, helppo turvapaikan saanti, rahaa käteen ja asunto. Silloin ei oltu edes vielä rakennettu mitään ilmaista terveydenhuoltopalvelua, mutta jos se olisi siellä ollut, taatusti olisi ollut siellä jonon jatkona. On itseltään selvää, että mitä parempia palveluja maa tarjoaa, sen enemmän sinne on tulijoita. Tämä Juha Sipilän asuntotarjous, symbolinen ele, sai tuhannet tai kymmenet tuhannet irakilaiset liikkeelle. Miten muka voitaisiin olla sitä mieltä, että erityissairaanhoido – ilmainen sellainen – ei toimisi vetovoimatekijänä?

Kaupunginhallituksen vastaus on selvästi puutteellinen. Se kieli pelaa nyt tyhjäksi sitä ilmiselvää asiaa, joka siellä on takana. Niin kuin valtuutettu Hyttinen totesi, nämä luvut ovat väärä. Niin kuin valtuutettu Kopra totesi, turvallisuudentunne horjuu seksuaalirikosten vuoksi. Valtuuston ei pitäisi joutua kuuntelemaan tällaisia vastauksia.

Kannatan palauttamista.

25.9.2019

Valtuutettu Sami Muttilainen

Kiitos, puheenjohtaja.

Olen kuullut ikävän monta kertaa tässä salissa, kuinka heikommassa asemassa olevia ihmisiä laitetaan toisiaan vastakkain. Se on aika älytöntä siinä vaiheessa, kun tämä kaupunki on viime vuonna ollut 386,8 miljoonaa ylijäämäinen. Kyllä me voimme asioihin vaikuttaa ihan kaikkien hyvinvoinnin kannalta, mikäli täällä inhimillisyys siihen riittää.

Valtuutettu Ozan Yanar

Kiitos, puheenjohtaja.

Voisin kompata valtuutettu Husseinin puheenvuoroa. Viime kaudella perussuomalaiset hallituksessa ollessaan leikkasivat vanhuksilta, eläkeläisiltä, työttömiltä, opiskelijoilta eli suomalaisilta, joiden... Olivatko siniset? Tässä voisi mainita, jos annetaan minun puhua, muun muassa uuden puheenjohtajan Jussi Halla-ahon kommentin ennen puheenjohtajakisaa, että hän haluaa jatkaa samaisessa hallituksessa samaisella hallitusohjelmalla.

Yksi pointtini on se, että puhutaan kustannuksista, jotka ovat itse asiassa aika minimaalisia, mutta unohdetaan kustannussäästö, jota siitä syntyy, kun ihmisten terveydentilanteeseen puututaan ajoissa. Tämä unohtuu muun muassa tältä yhdeltä puolueelta. Te pelottelite, että tämä on suuri vetovoimatekijä. Ei se ollut. Se ei vaikuta millään tapaa tähän kokonaisuuteen. Te olitte väärässä tässä asiassa. Me olimme terveyden, inhimillisyyden ja vielä fiksun taloudenpidon puolella.

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Kiitos, puheenjohtaja.

Valtuutettu Husseinilta ja monelta muultakin näyttää jääneen ymmärtämättä tämä asian varsinainen syvä ydin ja pointti. Tässä ei ole kyse hätää kärsivistä ja vainoa pakenevista ihmisistä, joita asetettaisiin vastakkain kotimaan köyhien tai vanhusten kanssa. Kyseessä ovat ihmiset, jotka ovat hakeneet kansainvälistä suojelua, mutta maahanmuuttoviranomainen ja oikeuslaitos ovat todenneet, että tarvetta kansainväliseen suojeluun ei ole. Toisin sanoen suomeksi nämä ihmiset ovat perusteetta hakeneet kansainvälistä suojelua. He eivät ole pakolaisia vaan turvapaikkaturisteja.

25.9.2019

Helsinki ei ole vastuussa maahanmuutto- ja palautuspolitiikasta, mutta kun Helsinki on osa Suomea ja sisältyy Suomen jurisdiktioon, kyllähän Helsingin pitäisi silloin pelata samaan maaliin kuin lainsäätäjä. Jos tavoitteena on saada laittomasti täällä olevat ihmiset poistumaan maasta, mikä on muutenkin vaikeaa, tietenkään Helsingin ei pidä omalta osaltaan lähettää sellaisia signaaleja, että nämä ihmiset olisivat tervetulleita Helsinkiin, joka kuten sanottua on osa Suomea.

Kiitos.

Valtuutettu Matti Parpala

Arvoisa puheenjohtaja.

Käytetään nyt vielä täältä kokoomuksen riveistä sekin puheenvuoro, että tämän asian syvä ydinhän on se, että tämä on ollut hyvä, inhimillinen ja perusihmisoikeuksia kunnioittava päätös. Sen lisäksi tämän kustannukset ovat olleet aivan minimaaliset kaupungin budjettiin nähden. En missään tapauksessa kannata tätä palautusta. Arvelen, että useampi muu kokoomuksen ryhmässä ajattelee samoin. Näin ollen tällä palautuksella ei ole mitään menestymisen edellytyksiä tässä valtuuston kokouksessa, joten ehdottaisin, että eiköhän tämä nyt ole tältä illalta tässä ja jatketaan näitä muita keskusteluita ensi kokouksessa.

Valtuutettu Mika Ebeling

Arvoisa puheenjohtaja.

Kannatan palautusta. Haluan puuttua tähän Ozan Yanarin puheenvuoroon, kun hän totesi tai oli sitä mieltä, että nykyinen PS olisi vastuussa edellisen hallituksen toiminnasta, koska heidän puheenjohtajansa oli halukas jatkamaan hallituksessa sovitulla hallitusohjelmalla. Käsittääkseni hän oli halukas jatkamaan hallituksessa sovitulla hallitusohjelmalla mutta halusi, että myös PS:lle tärkeitä kirjauksia noudatetaan. Silloin ministerit Orpo ja Sipilä olivat sitä mieltä, että nyt on ratkaiseva arvoero ja eivät voi jatkaa yhteisessä hallituksessa. Siinä mielessä minusta tämä oli väärä syytös.

Apulaispormestari Sanna Vesikansa

Kiitos.

25.9.2019

Tähän keskusteluun, joka on täällä turvallisuustutkimuksesta ja siitä on käyty.

Hyvä valtuusto.

Ajattelin tuoda esille, että se perustuu Helsingin kaupunkitutkimuksen tekemään kyselyyn, joka säännöllisesti toteutetaan ja on osa myös kaupunkistrategian mittaristoa. Sen mukaan turvallisuustilanne ja helsinkiläisten kokemana turvallisuus on nimenomaan parantunut. Tavoitteena on helsinkiläisten turvallisuuden parantaminen. Jussi Halla-aho ja muut, jotka tähän keskusteluun ovat osallistuneet, myös näiden palveluiden tavoitteena on turvallisuuden parantaminen.

Kiitos.

Valtuutettu Abdirahim Hussein

Kiitos, puheenjohtaja.

Kävin tuossa Itäkeskuksessa olevan paperittomien ihmisten hoitopaikassa ja käynyt tutustumassa näihin ihmisiin ja kyselyt suurimmalta osalta heiltä, mitä he tekevät ja millä tavalla osallistuvat täällä oloaan Suomessa, miten tekisivät ynnä muuta. Kun näitä ihmisiä kuuntelee ja näkee, heistä näkee sen asian, että heillä ei ole mitään, mihin ensinnäkin palata. Muistaakseni tämä porukka, joka silloin tuli 2015, aika paljon heistä, jotka esimerkiksi Jussi Halla-aho ja monet kutsuvat turvapaikkaturisteiksi, ovat joutuneet itse palaamaan. Ovat lähteneet, kun ovat huomanneet, etteivät saa sitä, mitä he olivat hakemassa Suomesta.

Se varsinainen porukka, joka tällä hetkellä meillä Suomessa on, on oikeasti hädässä olevia ihmisiä. Nimenomaan laki antaa siihen heille mahdollisuuden, että meidän on pakko huolehtia heistä niin kauan kuin meillä ei ole mahdollisuutta heitä palauttaa pois.

Palaan takaisin siihen keskusteluun, että se sama porukka – minulle siniset ja perussuomalaiset – ovat ihan samaa porukkaa. He ovat tehneet samanlaisia päätöksiä viime hallituksessa, jossa nimenomaan vanhuksista ja monesta muusta on leikattu. He olivat siellä mukana, ja jossain vaiheessa kun huomattiin, että ei saada sitä, mitä itse halutaan, ryhmä hajosi ja loppuhistorian me kaikki tiedämme. Minusta tämän saman porukan on minulle turha tässä salissa ja kansalaisille, kuntalaisille kertoa nimenomaan pokka naamassa tässä, että me olemme teidän takia täällä ja me huolehdimme teistä. Teillä on asiat huonosti, koska muutamat tuhannet ihmiset ovat Suomessa ja erityisesti Helsingissä.

25.9.2019

Näistä ihmisistä puhutaan, kun he kaikki tarvitsevat koko ajan apua. He eivät välttämättä koko ajan tarvitse apua. He tekevät kaikkensa tullakseen, löytääkseen itselleen sopivaa keinoa pysyä ja olla tässä maassa laillisesti.

Kiitos.

Valtuutettu Pia Kopra

Kiitos, puheenjohtaja.

Apulaispormestari Vesikansalle voisin sanoa, että turvallisuustilannetta voi tietenkin kartoittaa kyselyillä ja fiilisten mukaan, mutta itselläni on taipumus uskoa tilastoihin enemmän.

Valtuutettu Yanarille sanoisin, että meillä on edelleen riskinä terveysturismi, koska on ennusteita, ihan uusia, joiden mukaan meille olisi tulossa uusi turvapaikanhakijoiden vyöry. Laittomien siirtolaisten meriliikenne Välimerellä on lisääntynyt tämän vuoden aikana voimakkaasti. Pelkästään meriteitse Kreikkaan tulleiden siirtolaisten määrä on lisääntynyt noin 30 % verrattuna viime vuoteen. Ei ole tapahtumassa mitään päätymistä tälle tulvalle. Kreikkaan on tullut tämän vuoden aikana melkein 40 000 laitonta siirtolaista. Arvioiden mukaan EU:n alueelle olisi tulossa Turkin kautta 5,5 miljoonaa siirtolaista, mikä vastaa Suomen väkilukua. Jos tällainen määrä laittomia siirtolaisia pääsee EU:n alueelle, voipa hyvinkin olla, että suuri osa heistä pyrkii avokätiseen sosiaalietuuksien Suomeen ja Suomen Helsinkiin. EU:n taakanjakopolitiikka taas asettaa Suomen alttiiksi isoille siirtolaismäärille. Vaikutukset voivat olla edelleen tuhoisat, jos tässä tilanteessa jatkamme laittomasti maassa oleskeleville lakiin perustumattomia laajennettuja sosiaali- ja terveyspalveluja kielteisen turvapaikkapäätöksen jälkeen, kun heidät pitäisi saada pois maasta.

Valtuutettu Wille Rydman

Tässä joku vähän räväkkäkin puheenvuoro käytettiin. Korostettakoon nyt kuitenkin vielä täältä kokoomuksen riveistä, että minkään määritelmän mukaan ei ole eikä pitäisi olla minkäännäköinen perus- tai ihmisoikeus, että saa jäädä laittomasti ilman asianmukaista oleskelulupaa oleskelemaan haluamaansa valtioon, ja sen jälkeen siellä olisi vielä oikeutettu myös laajoihin terveydenhuollon palveluihin. Tällaista ihmisoi- keutta tai perusoikeutta ei ole olemassa.

25.9.2019

Kokoomus on systemaattisesti eri yhteyksissä vastustanut laittomasti maassa oleville myönnettäviä laajoja ja lakia laajempia terveyspalveluita. Silloin kun tästä asiasta oltiin päättämässä, kokoomus myös tässä valtuustosalissa tätä järjestelmää vastusti. Nyt ollaan tietysti sellaisessa tilanteessa, että valtuusto on kertaalleen enemmistöllään kuitenkin toisin päättänyt. Valitettavasti näin. Näin muodoin saattaa olla tietysti meidänkin ryhmämme keskuudessa jonkin verran erilaisia painotuksia siinä, kuinka lyhyellä aikavälillä jo kertaalleen tehtyä päätöstä ollaan laittamassa uusiksi. Näin muodoin ehkä äänestystuloksessakin erinäköistä kantaa näkyy, mutta itse nähdäkseni kuitenkin palautukselle on olemassa hyvät perusteet, ja sitä kannatan.

Valtuutettu Husseinille tietysti tekisi mieli toistaa yhä uudelleen sitä, että silloin kun turvapaikanhakija on kerta toisensa jälkeen kielteisen päätöksen saanut ja hänellä on lainvoimainen päätös poistua tästä maasta, silloinhan oikeusprosessimme ovat nimenomaisesti todenneet, että hän ei ole hädänalainen eikä suojelun tarpeessa, mutta tätä ei varmaankaan kannata enemmälti korostaa, koska mikään toistamisen määrä ei kuitenkaan tunnu viestiä perille vievän.

Valtuutettu Terhi Peltokorpi

Arvoisa puheenjohtaja.

En kannata tämän asian palauttamista.

Pakko on todeta tässä yhteydessä, että me emme olisi käsittelemässä tätä asiaa lainkaan, ellei sosiaalidemokraatti Kari Rajamäki olisi toissa vaalikauden lopussa eduskunnassa ollut yhdessä perussuomalaisten kanssa kaatamassa silloin koko valtakuntaa koskevaa paperittomien terveydenhuoltoa koskevaa lakia. Olen todella harmissani. Itse olin silloin sosiaali- ja terveysvaliokunnassa ja kansanedustajana, ja olimme valiokunnassa muokanneet sellaisen esityksen, että se olisi ollut laajasti hyväksyttävissä, ja katalalla tempulla se kaadettiin salissa. Minua harmittaa edelleen se, että sosiaalidemokraatit olivat osallisena tällaiseen temppuun.

Arvoisa puheenjohtaja.

Minua harmittaa myös se, että jatkuvasti viime vaalikaudesta käytetään ilmaisuja, että se ei ollut inhimillinen. Esimerkiksi nuoren kuntoutusrahaa korotettiin 300 eurolla lähes kuukaudessa. Pienimpiä sairauspäivärahoja, pienimpiä vanhempainpäivärahoja lähes 100 eurolla kuukau-

25.9.2019

dessa. Viime vaalikaudella nostettiin myös takuueläkettä ja vanhuksilta ei leikattu.

Valtuutettu Maija Anttila

Arvoisa puheenjohtaja.

Koska en kannata asian palauttamista. Nyt on kaikki syylliset esiin nostettu sekä valtakunnallisesti että paikallisesti, minusta on nyt syytä palata tähän varsinaiseen asiaan. Kaupunki on tehnyt hyvän aloitevastauksen tähän asiaan, selvittänyt niin kuin apulaispormestari Vesikansa totesi, että turvallisuustilanne on selvitetty kaupungin toimesta ja koko tämä kustannus selvitys on tehty kaupungin toimesta. Me tiedämme, millä tavalla niin sanottujen paperittomien terveystalvotuksen järjestäminen ja siitä johtuvat kustannukset rasittavat meitä, joten siltä osin se on erittäin kohtuullinen ja pieni, inhimillinen velvollisuutemme ihmiskuntaa kohtaan ja toisia ihmisiä kohtaan, jotka ovat huomattavasti heikommissa asemassa kuin me esimerkiksi täällä Suomessa tai tässä valtuustosalissa.

Minusta yksi osa ihmisyyttä kuuluu myös, että mietitään, millä tavalla voimme kohdella niitä ihmisiä, jotka ovat turvattomammassa taikka heikommissa asemassa kuin me itse olemme. Siitä olemme mekin hyötäneet vuosien, silloin kun meillä oli vaikeuksia historian aikana, joten toivon, että myös sellainen inhimillisyys säilyy Helsingin kaupungin päätöksenteossa. Sitten kun turvapaikanhakijoiden ja paperittomien tilanne noin kokonaisuudessaan tulee valtakunnan pöydälle, niin kuin varmaan tulee, silloin me teemme toisenlaisia ratkaisuja. Nyt me elämme sen päätöksen perusteella, mitä me olemme tehneet.

Kannatan tämän aloitteen vastauksen hyväksymistä.

Valtuutettu Abdirahim Hussein

Kiitos, puheenjohtaja.

Se syy, itse kun seuraan tätä keskustelua, jota on aikaisemminkin käyty, ei olla tänään täällä perussuomalaisen ja kokoomuksen persusiipi ja itse persujen tämän vastustaminen ei ole sitä, että ollaan suomalaisten vanhuksien tai suomalaisten hyvinvoinnin puolesta tässä pitämässä puolta, vaan enemmän tässä on ideologista vastustusta niin että kaikki, jotka täältä hakevat apua ja tulevat tänne, ja jos ja kun he ovat yrittäneet saada oleskelulupaa Suomessa eivätkä ole sitä saaneet, heidän

25.9.2019

pitää automaattisesti maasta poistua. Olen samaa mieltä siinä, että jos ja kun ihminen ei saa mahdollisuutta jäädä tänne, hänen pitää pystyä lähtemään pois, mutta mikäli itse tämä ihminen ei millään tavalla tiedä tai löydä keinoja tai mahdollisuutta palata sinne ja tietää myös sitä, että hänelle voi käydä huonosti siellä, kyllä hän mielellään silloin jää sinne, missä on mahdollisuudet jäädä. Näiden ihmisten kanssa kun keskustelee, ehkä silloin näkee, mistä on kysymys.

Suosittelen kovasti Wille Rydmanille ja Jussi Halla-aholle käymään näissä paikoissa, missä nämä ihmiset ovat, ja keskustelemaan heidän kanssaan. Ehkä silloin heidän sydämensäkin palaa paikoilleen ja se ei ole yhtä kylmä kuin se nyt on. Sillä minusta on epäinhimillistä lähteä puhumaan sellaisista avuntarvitsijoista, jotka ovat kaikki raiskaajina tai rikoksentekijöinä. Tätä tässä yritetään koko ajan tuoda esille. Kun näitä yhdistetään, se on se, mikä tässä minua jurppii. Siksi palaan uudestaan tähän keskusteluun.

Kiitos. Ei tällaisia enempää.

Valtuutettu Aleksis Niskanen

Kiitos, puheenjohtaja.

Tässä tuli hyviä puheenvuoroja perussuomalaisista ja muutamilta kokoomuslaisilta. Haluan myös kokoomusta kiittää näistä, tai näitä henkilöitä kokoomuksessa, jotka ymmärtävät tämän, että näin ei voi, Suomessa ei ole missään nimessä velvollisuutta laittomasti maassa oleville näitä palveluita tarjota. Sehän on se, että halusin lisätä tähän keskusteluun muutaman asian. Siellähän on potentiaalisesti esimerkiksi Afrikassa tai Lähi-idän suunnalla satoja miljoonia pelkästään tämän elintasoeron kannalta huom. potentiaalisia tulijoita, jolloin se että tietyissä puheenvuoroissa kun on sanottu, että täällä lääkäreiden pitää hoitaa ja on velvollisuuksia ja näin, niin kun se fakta on kuitenkin se, että jos Suomi sallii turvallisten maiden läpi edelleen, kuten hyvin tuossa valtuutettu Kopra viittasi jo tähän Välimeren tilanteeseen. Jos sieltä tulee nyt taas turvallisten maiden läpi, kyllä jossain vaiheessa se rajanveto täytyy jokaisen valtion vetää palveluiden tarjoamisessa, koska on rajallinen määrä resursseja, eikä tätä yhteiskuntaa voi loputtomiin myöskään mennä velkarahalla pyörittämään.

Kyllä tässä on isot ratkaisujen hetket myös Suomessa. Rahaa on rajallisesti, palvelut on priorisoitava ja ei pidä ehdoin tahdoin tehdä tästä houkuttelevaa just esimerkiksi turvapaikkaturismille ja elintasosiirtolaisille.

25.9.2019

Kiitoksia.

Valtuutettu Nuutti Hyttinen

Arvoisa puheenjohtaja.

Moni paperittomina Helsingissä olevista henkilöistä on kotoisin toisista EU-jäsenvaltioista. EU-sopimusten mukaan näiden henkilöiden kotivaltiot ovat vastuussa kansalaistensa hoidon kustannuksista, kun näitä hoidetaan toisissa jäsenvaltioissa. Siihen, että heitä kutsutaan paperittomiksi ja tällä tekosyillä hoidon tekosyyt säilytetään suomalaisten veronmaksajien kannettaviksi, ei ole minkäänlaista perustetta. Suomen tulisi pitää asiassa puolensa ja vaatia kyseisiä valtioita maksamaan kansalaistensa hoito sen sijaan, että Suomi toimii EU:n sosiaalitoimistona. Olen tehnyt järjestelmään ponnin, joka kuuluu seuraavasti:

Hyväksyessään aloitevastauksen kaupunginvaltuusto edellyttää, että kaupunki pyrkii selvittämään, ketkä julkisen terveydenhuollon palveluita käyttävistä paperittomista ovat toisten EU-maiden kansalaisia, sillä keinoja periä näiden henkilöiden hoidon kustannukset heidän kotivaltioiltaan, jotta kustannukset eivät jäisi suomalaisen yhteiskunnan ja helsinkiläisten veronmaksajien maksettavaksi.

Kiitos.

Valtuutettu Jussi Halla-aho

Kiitoksia, arvoisa puheenjohtaja.

Kuten täällä on aiemmissakin puheenvuoroissa todettu, paperittomat eivät ole mikään yhtenäinen kategoria, vaan siellä on monenlaisia ihmisiä. Osa on kielteisen oleskelulupa- tai turvapaikkapäätöksen saaneita kolmansien maiden kansalaisia, mutta osa on EU:n kansalaisia. Näiden viimeksi mainittujen osalta tämä on minun mielestäni oikein hyvä ponsiesitys ja haluan kannattaa sitä.

25.9.2019

HELSINGIN KAUPUNGINVALTUUSTO
HELSINGFORS STADSFULLMÄKTIGE

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty:
Protokollet justerat och godkänt:

Lauri Menna
johtava asiantuntija
ledande sakkunnig